

MČ Bratislava-Ružinov

Územný plán zóny PRIEVOZ–západ

Koncept riešenia

Obstarávateľ: Mestská časť Bratislava – Ružinov

Spracovateľ: Ing. arch. Zuzana Jankovičová, autorizovaný architekt SKA

Ing. arch. Erika Szabóová, autorizovaný architekt SKA

Dátum: 05/2023

Obstarávateľ:	Mestská časť Bratislava–Ružinov Mierová 21 827 05 Bratislava 212
Zastúpený:	Ing. Martin Chren, starosta
IČO:	00 603 155
DIČ:	2020699516
Odborne spôsobilá osoba pre obstarávanie ÚPP a ÚPD:	Ing. arch. Patrícia Rusnáková, č. reg. preukazu 371

Spracovateľský kolektív:

Autori:	Ing. arch. Zuzana Jankovičová Ing. arch. Erika Szaboová
Zodpovedný spracovateľ:	Ing. arch. Zuzana Jankovičová
Urbanizmus:	Ing. arch. Zuzana Jankovičová Ing. arch. Erika Szaboová
Dopravné vybavenie :	Ing. Tatiana Blanárová, HBH Projekt spol. s r.o. Ing. Peter Diko, HBH Projekt spol. s r.o. Ing. Marian Horváth
Technická infraštruktúra:	ARC PLUS, s.r.o.
Demografia:	Mgr. Samuel Struss Ing. arch. Zuzana Jankovičová
Občianska vybavenosť:	Ing. arch. Erika Szaboová
Sídlna zeleň a adaptačné opatrenia:	Mgr. Jana Jecková Ing. arch. Erika Szaboová
Odborný konzultant:	Ing. arch. Jela Plencnerová

OBSAH

A.	ZÁKLADNÉ ÚDAJE ÚZEMNÉHO PLÁNU ZÓNY	4
A.1	Základné údaje	4
A.2	Hlavné ciele a úlohy UPN Z.....	4
A.3	Údaje o súlade riešenia územia so Zadaním UPN Z	5
B.	RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU ZÓNY	7
B.1	Vymedzenie hranice riešeného územia a hranice širších vzťahov	7
B.2	Opis riešeného územia	10
B.2.1	Stručná história územia	10
B.2.2	Prírodné podmienky	16
B.2.3	Životné prostredie.....	17
B.3	Väzby vyplývajúce z Územného plánu hl.m. SR Bratislavy.....	19
B.3.1	Väzby vyplývajúce z vybraných územnoplánovacích podkladov.....	21
B.4	Vyhodnotenie limitov využitia územia	22
B.5	Urbanistická koncepcia.....	23
B.5.1	Priestorová kompozícia a organizácia územia	23
B.5.2	Urbanistické členenie zóny	24
B.5.3	Verejné priestory	25
B.5.4	Riešenie zelene a adaptačné opatrenia na zmenu klímy.....	27
B.6	Bývanie	32
B.7	Demografia	33
B.8	Občianska vybavenosť.....	35
B.9	Začlenenie stavieb do okolitej zástavby a súlad s UPN BA.....	37
B.10	Verejná dopravná vybavenosť.....	40
B.10.1	Návrh dopravného usporiadania zóny.....	44
B.10.2	Mestská hromadná doprava	52
B.10.3	Cyklistická doprava	53
B.10.4	Pešia doprava.....	57
B.10.5	Statická doprava	58
B.11	Verejná technická vybavenosť	62
B.11.1	Zásobovanie vodou a odkanalizovanie	62
B.11.2	Zásobovanie plynom	64
B.11.3	Zásobovanie teplom	65
B.11.4	Zásobovanie elektrickou energiou, telekomunikácie a kolektory	65
B.11.5	Odpadové hospodárstvo.....	68
B.12	Pozemky, ktoré nemožno zaradiť medzi stavebné pozemky	69
B.13	Zastavovacie podmienky na umiestnenie jednotlivých stavieb	69
B.14	Chránené časti krajiny	69
B.15	Pamiatková ochrana	70
B.16	Etapizácia a vecná a časová koordinácia	70
B.17	Pozemky na verejnoprospešné stavby	71
B.18	Stavby určené na asanáciu	71

Zoznam obrázkov a schém:

Obrázok 1	Hranica riešeného územia a širších vzťahov	7
Obrázok 2	Vymedzenie riešeného územia zóny.....	8
Obrázok 3	Zoznam pozemkov v riešenom území UPN Z (stav 12/2022)	9
Obrázok 4	UPN BA - výrez z výkresu 2.2 Regulačný výkres s priemetom zmien a doplnkov	20
Obrázok 5	Členenie zóny na urbanistické sektory (US) a stavebné bloky (SB).....	24
Obrázok 6	Schéma verejných priestorov a peších prepojení	26
Obrázok 7	Schéma - plochy zelene v území.....	27
Obrázok 8	Schéma bývanie - počet bytov a rodinných domov	32
Obrázok 9	Riešené územie a základné sídelné jednotky.....	33
Obrázok 10	Riešené územie a územie širších dopravných vzťahov	40
Obrázok 11	ÚPN mesta Bratislava - dopravný výkres (detail).....	43
Obrázok 12	Vzor riešenia vyvýšeného priestoru križovatky (Kladnianska - Stachanovská)	51
Obrázok 13	Plánovaný rozvoj trolejbusových tratí.....	53
Obrázok 14	Navrhované cyklotrasy v zóne Prievoz.....	55

Zoznam tabuliek:

Tabuľka 1	Počet bytov a rodinných domov	33
Tabuľka 2	Počet obyvateľov podľa počtu bytov a rodinných domov.....	34
Tabuľka 3	Veková štruktúra obyvateľov	34
Tabuľka 4	Zamestnanosť a denne prítomné obyvateľstvo.....	35
Tabuľka 5	Potreba a lokalizácia zariadení základnej občianskej vybavenosti	36
Tabuľka 6	Súladi s UPN BA.....	38
Tabuľka 7	Charakteristiky ulíc v zóne Prievoz – západ	50
Tabuľka 8	Lokality s navrhovaným vyvýšeným priestorom.....	52
Tabuľka 9	Nároky na parkovacie miesta nových objektov – variant 1	58
Tabuľka 10	Nároky PM pre existujúce bytové domy a návrh PM	59
Tabuľka 11	Navrhované HG – Prievoz západ - variant 1.....	60
Tabuľka 12	Navrhované HG – Prievoz západ – variant 2.....	Chyba! Záložka nie je definovaná.

Použité skratky:

UPN BA	Územný plán hl. mesta Bratislava (2007) v znení zmien a doplnkov
UPN Z	územný plán zóny
NP, PP	nadzemné podlažie, podzemné podlažie
US, SB	urbanistický sektor, stavebný blok
OV	občianska vybavenosť
OS	obchod a služby
ZŠ, sZŠ	základná škola, súkromná základná škola
MŠ, sMŠ	materská škola, súkromná materská škola
MHD, PAD	mestská hromadná doprava, prímestská autobusová doprava
RD, BD	rodinný dom, bytový dom
OP	ochranné pásmo
NKP	národná kultúrna pamiatka

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE ÚZEMNÉHO PLÁNU ZÓNY

A.1 Základné údaje

Obstarávateľom Územného plánu zóny Prievoz-západ (ďalej aj UPN Z) je mestská časť Bratislava-Ružinov (ďalej aj MČ Bratislava-Ružinov), zastúpená starostom MČ Bratislava-Ružinov Ing. Martinom Chrenom, prostredníctvom odborne spôsobilej osoby pre obstarávanie územnoplánovacej dokumentácie a územnoplánovacích podkladov podľa § 2a zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon), v znení neskorších predpisov – Ing. arch. Patrícia Rusnáková, reg. č. 371.

Spracovateľom etapy Prieskumy a rozboru a Zadania pre UPN Z Prievoz – západ je AUREX spol. s r.o., Ing. arch. Ľubomír Klaučo, autorizovaný architekt SKA, reg. číslo 0983AA.

Zadanie pre UPN Z Prievoz-západ 07/2022 bolo schválené Miestnym zastupiteľstvom MČ Bratislava-Ružinov uznesením č. 15/II/2022 zo dňa 13.12.2022.

UPN Z ako strategický dokument v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej zákon o posudzovaní) podlieha zisťovaciemu konaniu podľa §7 zákona o posudzovaní. Obstarávateľ vo februári 2023 zabezpečil spracovanie Oznámenia o strategickom dokumente a listom č. UP/CS 6526/2023/2/UP3 zo dňa 07.03.2023 požiadal OU Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie o posúdenie. V máji 2023 bol obstarávateľ vyzvaný na predloženie doplňujúcich informácií k Oznámeniu a k zaslaným stanoviskám k Oznámeniu. Výsledok procesu posudzovania bude aktualizovaný.

Mestská časť Bratislava-Ružinov súbežne obstaráva pre časť Prievoz dve územnoplánovacie dokumentácie zóny - Územný plán zóny Prievoz-západ a Územný plán zóny Prievoz-východ. Ide o dve územnoplánovacie dokumentácie, ktoré majú v rámci spracovania i prerokovania jednotlivých etáp svoj vlastný proces. Obe riešené územia spolu susedia, vzájomne funkčne a prevádzkovo kooperujú a tvoria v priestore Prievozu jeden celok, preto sú niektoré kapitoly UPN Z spracované aj s presahom na územie susednej zóny resp. pre územie lokality Prievoz.

A.2 Hlavné ciele a úlohy UPN Z

Hlavným cieľom UPN Z Prievoz-západ je zabezpečenie územnoplánovacieho nástroja na reguláciu územného rozvoja, stabilizáciu priestorových hodnôt územia, ako aj skvalitňovanie priestorovej a funkčnej štruktúry zastavaného územia v súlade s urbanistickou koncepciou platného Územného plánu hl. mesta SR Bratislavy.

Na podklade zhodnotenia územno-technických, ekologických, hospodárskych, majetkovoprávných a sociálnych predpokladov a vyhodnotenia limitov a potenciálov územia je potrebné:

- stanoviť koncepciu a prehĺbiť riešenie funkčného využitia a priestorového usporiadania územia, s vytvorením územných predpokladov pre zástavbu územia,
- vytvoriť územnotechnické podmienky pre ochranu a prezentáciu kultúrno-historických hodnôt,
- definovať požiadavky na základnú občiansku vybavenosť komunálneho charakteru, vrátane sociálnej starostlivosti.
- navrhnuť koncepciu formovania parkovej a sídliskovej zelene z estetického, kompozičného i mikroklimatického hľadiska,
- analyzovať nové známe rozvojové zámery a ich dopad na riešené územie, jeho funkčné využitie a priestorovú organizáciu,
- navrhnuť koncepciu rozvoja územia a zvýšiť kvalitu funkčného využitia a priestorového usporiadania územia a stanoviť zásady a regulatívy hmotovo-priestorového usporiadania stavieb a umiestňovania stavieb na pozemkoch,

- navrhnuť koncepciu dopravného a technického vybavenia územia a stanoviť požiadavky budúceho dopravného vybavenia a technickej infraštruktúry,
- stanoviť zásady a regulatívy hmotovo-priestorového usporiadania stavieb, umiestňovania stavieb a riešenie zelene v jednotlivých súboroch a blokoch, koncipovať zásady a regulatívy nevyhnutnej vybavenosti stavieb, dopravného vybavenia a technického vybavenia územia danej zóny.

Po spracovaní a prerokovaní 2-variantného Konceptu riešenia UPN Z bude v zmysle Súborného stanoviska ku Konceptu riešenia UPN Z spracovaný invariantný Návrh riešenia UPN Z Prievoz-západ.

A.3 Údaje o súlade riešenia územia so Zadaním UPN Z

UPN Z Prievoz-západ je spracovaný v súlade so schváleným znením Zadania pre UPN Z Prievoz-západ. V UPN Z sú naplnené a rozpracované požiadavky týkajúce sa intenzity zaťaženia územia, funkčného a priestorového využitia riešeného územia, dopravného riešenia, riešenia technickej infraštruktúry, zelene a ochrany všetkých zložiek životného prostredia, najmä:

Zásady a regulatívy rozvoja:

- *akceptovať v stabilizovanej zástavbe princípy dostavby a intenzifikácie v súlade s jestvujúcou mierkou zástavby a jej štruktúrou*
- *preferovať v zastavanom území vnútorného mesta a v území sídliskovej zástavby dotvorenie rozvojových osí a uzlov, polyfunkčnými objektmi s cieľom dotvorenia mestského prostredia*

Rozvoj v stabilizovaných územiach

Merítkom a limitom pre novú výstavbu v stabilizovanom území je najmä charakteristický obraz a proporcie konkrétneho územia, ktoré je nevyhnutné akceptovať, chrániť a rozvíjať.

Z hľadiska väzby novej zástavby k pôvodnej štruktúre je potrebné rešpektovať v dotváraní území diferencovaný prístup podľa jednotlivých typov existujúcej zástavby a nie je možné ho generalizovať stanovením jednotnej regulácie intenzity využitia pre celú stabilizovanú funkčnú plochu.

- *rešpektovať verejnoprospešné stavby definované v UPN BA v oblasti dopravy*

Požiadavky vyplývajúce zo širších vzťahov

- *riešiť dopravné napojenia riešeného územia na jestvujúce a v ÚPN mesta plánované nadradené verejné dopravné vybavenie, s dôrazom na využívanie verejnej hromadnej dopravy a navrhovaných cyklistických trás,*
- *riešiť technické vybavenie územia napájaním jednotlivých systémov na nadradené technické vybavenie územia*
- *v rámci územia širších vzťahov vyhodnotiť súčasný stav zariadení základnej občianskej vybavenosti pre funkčné systémy (obchod, služby, verejné stravovanie, kultúra, školstvo, sociálna a zdravotnícka starostlivosť, šport a rekreácia) z hľadiska dochádzkových vzdialeností a určiť deficit tejto základnej vybavenosti pre súčasne bývajúce obyvateľstvo,*
- *dimenzovať základnú a vyššiu občiansku vybavenosť na počet obyvateľov zóny a navrhnuť možnosti jej umiestnenia.*

Požiadavky vyplývajúce zo základných demografických, sociálnych a ekonomických údajov a prognóz

- *overiť územnotechnické možnosti pre výstavbu zariadenia sociálnych služieb, a to Zariadenie pre seniorov, Zariadenie opatrovateľskej služby alebo Špecializovaného zariadenia.*

Požiadavky na tvorbu urbanistickej kompozície

- *podporiť hlavné kompozičné ťažisko vodorovnej osi - priestor medzi Gagarinovou a Mierovou ulicou,*
- *ulice Kaštieľska-Parková dotvoriť ako hlavnú kompozičnú a prevádzkovú os územia, prepájajúcu územie Prievozu s územím Pošne a Domových rolí,*
- *overiť možnosti riešenia územia tzv. vnútrobloku Ružomerská – Sinokvetná,*

- overiť možnosti riešenia územia medzi budovami MH SR a MiÚ MČ Bratislava-Ružinov,
- stanoviť nezastavateľné plochy v rámci kompaktnej vnútroblokovej zástavby s cieľom ochrany ukludneného intímneho obytného prostredia,
- overiť možnosti intenzifikácie zástavby vo vnútroblokoch jestvujúcej štruktúry, s primárnou preferenciou lokalizácie občianskej vybavenosti verejno-prospešného charakteru (napr. materská škola, vzdelávanie, sociálna starostlivosť, dom dôchodcov a pod.)
- verejné priestranstvá riešiť ako kľudové zóny pre ľudí a členiť ich do viacerých priestorov s rozličným charakterom a využitím, vymedziť tu plochy pre šport a rekreáciu a detské ihriská,

Požadované regulačné prvky plošného a priestorového usporiadania a miery využívania pozemkov

- definovať celky – urbanistické/regulačné/mestské bloky, v ktorých bude stanovená podrobnejšia regulácia funkčného využitia plôch a pozemkov spôsobom určenia prevládajúcich/dominantných, prípustných, prípustných v obmedzenom rozsahu a neprípustných/zakázaných funkcií, diferencovane na podklade konkrétnych podmienok jednotlivých celkov/lokalít/blokov v území,
- zohľadniť limity územia, najmä ochranné pásma dopravných koridorov a ostatných koridorov technickej infraštruktúry, prvky ekologickej stability, podmienky ochrany prírodného a kultúrneho dedičstva, vymedzenie plôch pre verejnoprospešné stavby,
- pre jednoznačnú aplikáciu zastavovacích podmienok formulovať definície všetkých použitých spôsobov a nástrojov regulácie.

Požiadavky na ochranu a starostlivosť o životné prostredie, ...

- vo väzbe na zástavbu a verejné priestory riešiť plošnú a líniovú zeleň – zeleň parkových úprav, zeleň námestí, vnútroblokov a parkovacích plôch, stromoradia pozdĺž komunikácií,
- podporovať koncepčné krajinárske úpravy prostredia pre tvorbu adaptovaného sídelného prostredia na klimatickú zmenu,
- overiť možnosti užívania plôch zelene priľahlého parku pri Csákyho kaštieli.

B. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU ZÓNY

B.1 Vymedzenie hranice riešeného územia a hranice širších vzťahov

Riešené územie zóny sa nachádza v hlavnom meste SR Bratislava, v MČ Bratislava-Ružinov, v k. ú. Ružinov, juhozápadný cíp riešeného územia zasahuje do k.ú. Nivy. Celková výmera riešeného územia 54,25 ha. Paralelne sa obstaráva UPN Z Prievoz-východ.

Hranica širších vzťahov pre riešenie zóny je v zmysle Zadania UPN Z vymedzená:

- zo severu – línia ulíc Pažitková/Sedmokrasková/Narcisová/Obilná/A. Mráza/Šándorova
- z východu – železničná trať
- z juhu – ul. Domové role, línia paralelne so železničnou traťou smerom k R7
- zo západu – Bajkalská ulica v pokračovaní R7.

Obrázok 1 Hranica riešeného územia a širších vzťahov

Hranice riešeného územia UPN Z Prievoz-západ sú vymedzené:

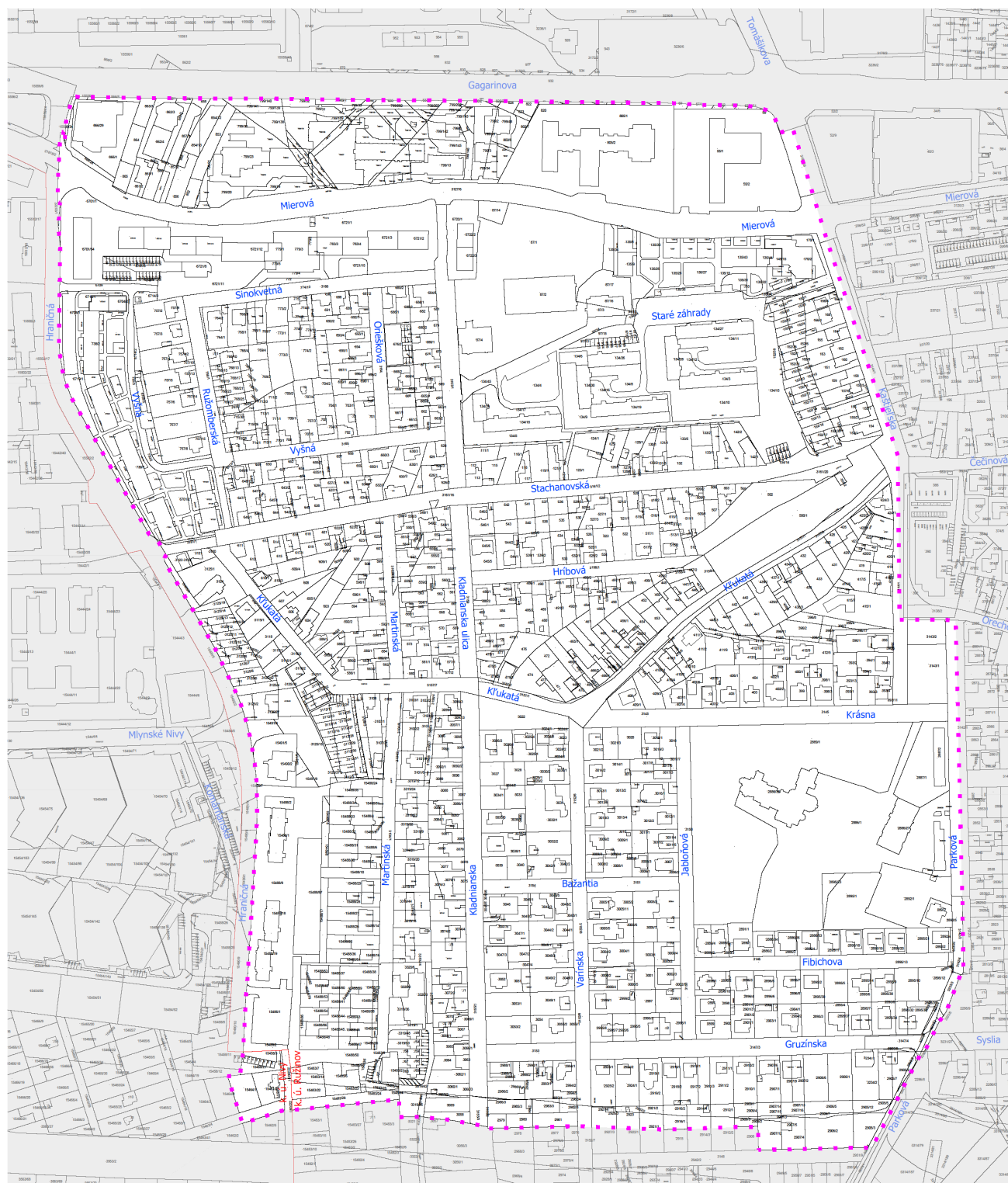
- zo severu - Gagarinova ulica
- z východu- Kaštieľska a Parková ulica
- z juhu - Diaľnica D1
- zo západu - Hraničná ulica.

Obrázok 2 Vymedzenie riešeného územia zóny

Zoznam pozemkov v riešenom území:

Všetky pozemky vymedzené hranicou riešeného územia sú súčasťou riešenia UPN Z počas celej doby platnosti UPN Z.

© Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky (stav 12/2022)

Obrázok 3 Zoznam pozemkov v riešenom území UPN Z (stav 12/2022)

B.2 Opis riešeného územia

Riešené územie je súčasťou MČ Bratislava-Ružinov, okresu Bratislava II. Geograficky spadá územie do Podunajskej roviny. Leží na rovinatom teréne štrkových nánosov Dunaja v nadmorskej výške pohybujúcej sa v rozmedzí približne 133-135 m n.m. Bpv s pozostatkom bývalých Dunajských ramien vo forme miernych terénnych depresí v okolí ulíc Staré záhrady a Oriešková.

Severnú časť územia tvorí existujúca mestská zástavba solitérnych objektov administratívy a verejnej správy doplnená polyfunkčnými objektmi a viacpodlažné bytové domy so zariadeniami obchodu a služieb v parteri. Smerom na juh do vnútra územia zóny sa štruktúra mení na tzv. prechodovú – malopodlažné bytové domy premiešané s rodinnými domami, ktorá je doplnená areálovými zariadeniami občianskej vybavenosti. Južnú polovicu územia po diaľnicu D1 tvorí stabilizovaná súrodá zástavba rodinných domov doplnená lokálnymi prevádzkami služieb resp. administratívy.

V centrálnej časti zóny, prístupný z Kaštieľskej ul., sa nachádza Prievozský cintorín a ďalej smerom na juh Csákyho kláštor (NKP) s rozľahlým parkom a Spoločenský dom Prievoz.

Zo západu na riešené územie nadväzuje pomerne rozsiahly obytný komplex vo výstavbe (NUPPU) a administratívno-priemyselné areály v lokalite Mlynské Nivy, z východu zóna Prievoz-východ, zo severu cez ul. Gagarinova priamo nadväzuje na mestskú zástavbu sídliska Trávniky s koncentrovanou vyššou občianskou vybavenosťou v oblasti zdravotníctva. Z juhu tvorí priestorovú bariéru diaľnica D1 a Parková ul. zabezpečuje jediné prepojenie južným smerom s mestom cez rozvojovú lokalitu Domové role.

Územie zóny je prakticky zastavané, ojedinele sa nachádzajú v zástavbe rodinných domov nezastavané parcely. Potenciál pre situovanie nových objektov je primárne v páse medzi ulicami Gagarinova a Mierová.

Lokalita Prievoz je dopravne výborne napojená nadradenými cestnými ťahmi – Mierová, Bajkalská a Tomášikova ul. - jednak na centrum mesta a ostatné mestské časti ako aj na diaľnicu D1.

Zóna je obsluhovaná linkami MHD aj PAD. Pri rozšírení ulíc Kaštieľska/Parková, ktoré zabezpečí prepojenie na rozvojové územie Domové role a ďalej napojenie na Slovnaftskú, sa počíta s trolebusovou dopravou. V zóne absentujú cyklotrasy, sú navrhnuté hlavné – v súlade s UPN BA po Kaštieľskej/Parkovej a prepojenie smerom na Bajkalskú ul. a tiež vedľajšie - lokálne cyklotrasy vnútri zóny. Navrhované pešie trasy v max. miere zachovávajú vzájomné prepojenia v zóne medzi „mestskou“ štruktúrou a zástavbou rodinných domov a tiež prístup k zastávkam MHD.

B.2.1 Stručná história územia

Lokalita Prievoz bola do roku 1946 samostatná obec. Obec Prievoz (nem. Oberufer) po stáročia zahŕňala okrem iného aj dnešné Staré Pálenisko, dnešnú Pošeň, južnú časť dnešných Ostredkov, vtedajšie územie Vlčie hrdlo (nem. Wolfsrüssel) a vtedajšie sídlo Ovsíšte (dnešné severné Ovsíšte v Petržalke), teda územie oveľa širšie ako je dnes Prievoz priestorovo vnímaný.

Územie Prievozu bolo v stredoveku obklopené na severe tzv. Mlynským ramenom Dunaja a na juhu a východe ramenom Malý Dunaj; obe ramená sa spájali medzi Prievozom a Vrakuňou. Prievoz mal výhodnú polohu - ležal na mieste, kde tzv. Podunajská cesta, ktorá sa ťahla zo západu na východ, prekračovala Dunaj resp. dunajské ramená cez brod, kde sa platilo mýto. Od tohto brodu pochádza aj jeho názov.

Prvá detailnejšia správa o Prievoze je z roku 1574. Obyvatelia, väčšinou maďarskej a menšinovo nemeckej a slovenskej národnosti, obhospodarovali ovocné záhrady a lúky, ohrozované častými záplavami. Prievoz bol zemepanská obec, ktorá patrila bratislavskému hradnému panstvu. Mala poľnohospodársky charakter s rozsiahlymi oráčinami, záhradami, lúkami, lesmi a hájmi s bohatou ťažbou dreva; obyvatelia boli aj prievozníkmi. Obec zostala prevažne nemeckou obcou až do vzniku Česko-Slovenska. Po pustošení Turkami a vojskami protihabsburských povstalcov koncom 17. a začiatkom 18. storočia bol Prievoz celkom zničený a vypálený. Koncom 19. a začiatkom 20. storočia sa do Prievozu prisťahovalo veľa robotníkov zamestnaných v bratislavských priemyselných podnikoch. Roku 1891 bol postavený evanjelický kostol. V roku 1923 bol Prievoz elektrifikovaný. V roku 1931 sa spomína výstavba obecného domu. V roku 1973 v Prievoze otvorili ústrednú nákladnú železničnú stanicu ČSD, od roku 1978 aj kontajnerový terminál.

Významné objekty a pamätihodnosti v riešenom území zóny

Csákyho kaštieľ

Najznámejšia stavba Prievozu je výnimočný romantický objekt s nepravidelným pôdorysom v štýle eklektizmu, ktorý v sebe spája množstvo stavebných slohov. Od 19. októbra 1989 je národnou kultúrnou pamiatkou SR.

Dal ho postaviť v blízkosti Bratislavy ako svoje letné sídlo gróf Eugen Csáky, pravdepodobne v roku 1902. Súčasťou kaštieľa je Kaplnka Božského Srdca Ježišovho.

Od r. 1933 stavbu spolu s malou časťou parku vlastnili rádové sestry kongregácie Dcér svätého Františka z Assisi a zriadili v kaštieli kláštor a v budove pôvodne slúžiacej ako koniarenňu zriadili nemocnicu. V r. 1954 bol kaštieľ znárodnený a v r. 1956 prebudovaný na geriatrické sanatórium. Po páde komunizmu bol kaštieľ a príslušný areál vrátený pôvodnému majiteľovi – Kongregácii Dcér svätého Františka z Assisi, ktorá tu sídli doteraz a súčasťou areálu je Liečebňa sv. Františka.

Kaštieľ sa nachádza v severozápadnej časti areálu, kde spolu s parkom a hospodárskym zázemím (koniarenňu, skleníky a dom záhradníka) tvoril hodnotný architektonický súbor – sídlo uhorskej šľachty zač. 20. storočia - v zachovanom pôvodnom urbanizme a je jedným z dominantných prvkov Prievozu. I keď sa park nezachoval v pôvodnom plošnom rozsahu, bol ako historická zeleň spolu s hlavnou vstupnou bránou do areálu (zo severnej strany od Kaštieľskej ul.) v r. 2022 vyhlásené za národné kultúrne pamiatky.

Csákyho záhradníctvo

Pravdepodobne už od zač. 19. storočia prevádzkovala rodina De Pauli v Prievoze prvé šľachtické záhradníctvo. V rokoch 1899-1904 vzniklo na mieste starších objektov nové Csákyho záhradníctvo s domom správcu, oranžériou na severnej strane a hospodárskymi skleníkmi na južnej. Po r. 1916 na

jeho slávu nadviazal Paul Zsolnay a rozšíril ho na najväčšie záhradníctvo v Československu. Zameriaval sa na pestovanie a predaj ruží, krov a ovocných stromov. Po emigrácii Zsolnaya do Londýna, bolo záhradníctvo v r. 1940 zabavené súdom. V r. 1950 bolo záhradníctvo zaradené do nového mestského podniku ZARES Bratislava a špecializovalo sa na pestovanie kvetov. V 70-tych rokoch bola väčšina skleníkov v južnej časti asanovaná pre výstavbu rodinných domov a ZARES sa presťahoval do nového areálu vo Vlčom hrdle. Po roku 1990 areál záhradníctva spustol.

Obecný cintorín

Cintorín v Prievoze svojou rozlohou patrí k menším bratislavským cintorínom. Vstup je z Kaštieľskej ulice. Má šoškovitý tvar s centrálnou komunikáciou. Bol založený už pred jozefínskymi reformami, v 60-tych rokoch 20. stor. bol rozšírený. Ústredný kríž slúži zároveň ako pamätník padlých v prvej svetovej vojne. Aktuálne sa realizuje rozšírenie plochy cintorína k ul. Stachanovskej.

V cintoríne sa nachádzajú nasledujúce pamätihodnosti mestskej časti Bratislava-Ružinov.

Dom smútku

Netradičná murovano-drevená stavba Domu smútku je umiestnená v prvej štvrtine plochy cintorína, bola postavená pravdepodobne v 1. pol. 20. storočia. Má obdĺžnikový pôdorys, murovaná časť stavby je presvetlená oknami so segmentovým ukončením, drevená časť stavby vytvára portikus – zastrešený priestor pred vstupom do miestnosti. Drevené časti stavby sú dekorované jednoduchými ornamentami.

Hlavný kamenný kríž

Je umiestnený v strede cintorína, postavený na pamiatku padlým v 1. sv. vojne. Má podstavec v tvare hranola, v ktorom je osadený umelokamenný kríž so štylizovanými ďatelinkovými ukončeniami ramien a upevnená postava Krista. Po stranách podstavca boli upevnené fotografie a mená padlých prievozčanov v 1. sv. vojne.

Náhrobok rodiny Huber

Náhrobok z vysoko leštenej čiernej žuly, patrí k najhodnotnejším hrobom na prievozskom cintoríne. Bol prenesený, spolu s ostatkami, zo zrušeného Blumentálskeho cintorína. Náhrobok je v tvare plytkého výklenku – edikuly - s mramorovou doskou s nápisom, po stranách dva hranolové polostĺpiky so štylizovanými pätkami a hlavicami, na ktorých je posadený tympanón, v jeho strede je bronzový reliéf Kristovej tváre. Súčasťou je hodnotne upravené hrobové miesto – kamenná doska, tvarovaný kamenný lem hrobu a 4 kamenné vázy.

Náhrobok Karola Fursta

Náhrobok z vysoko lešteného mramoru osadený v nízkom podstavci má tvar plytkého výklenku – edikuly - s mramorovou doskou s nápisom, po stranách dva polostĺpiky pravouhlého prierezu, prekrytý štylizovaným trojuholníkovým tympanónom. V dolnej časti je náznak sokla, celý náhrobok je osadený v nízkom podstavci.

Karl Furst (1881-1942) – významná postava slovenského ochotníckeho divadla, kantor na prievozskej nemeckej škole, založil ochotnícke divadlo v Prievoze.

Základná škola na Mierovej ul.

Objekt zrealizovaný podľa projektu architekta Mariána Marcinku z roku 1958, ktorý odrážal novú progresívnu tzv. „bruselskú estetiku“ v architektúre.

Experimentálna 24-triedna škola sa skladá zo štyroch trojpodlažných blokov po dvoch triedach na poschodí so spoločným vstupným traktom.

Areál školy je umiestnený v polohe bývalého obecného rybníka resp. depresii po bývalom dunajskom ramene a prirodzene naň nadväzuje obytný súbor Staré záhrady. Budova školy bola otvorená v roku 1961 a je zaradená do prestížneho celosvetového zoznamu modernej architektúry Docomomo.

zdroje: <https://www.pamiatky.sk/nkp-a-po>, http://www.muop.bratislava.sk/dp/id_ktg=1023&archiv=0&p1=7110, PhDr. Jana Hamšíková, MÚOP 2008 <https://sk.wikipedia.org/wiki/Prievoz>, http://nasprievoz.sk/?page_id=143, https://sk.wikipedia.org/wiki/Ka%C5%A1tie%C4%BE_v_Prievoze, Rozhodnutie č. PUSR-2019/10790-13/67444 zo dňa 21.08.2022, Ing.arch. Partik Guldan

Historický vývoj zástavby lokality Prievoz

1783
(vojenské
mapovanie)

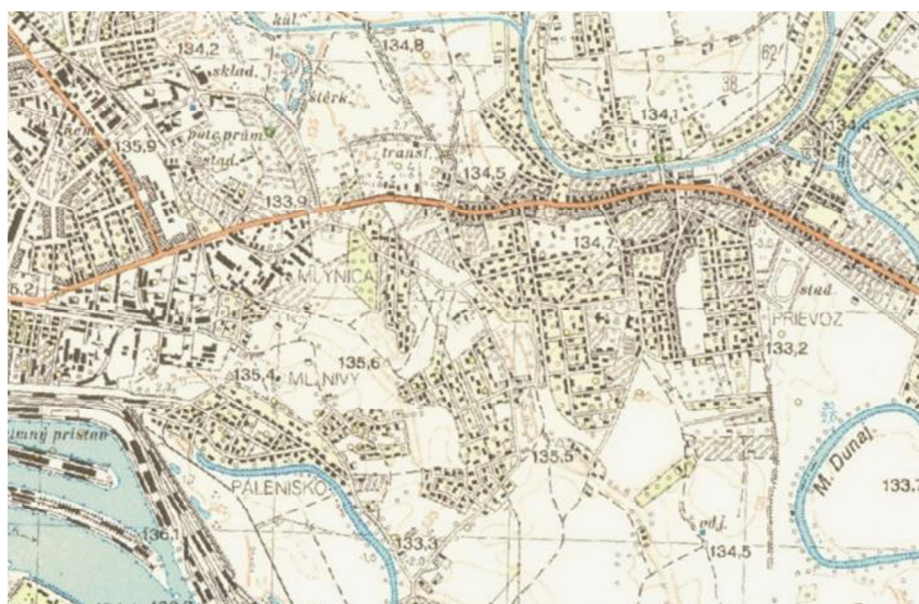
1889

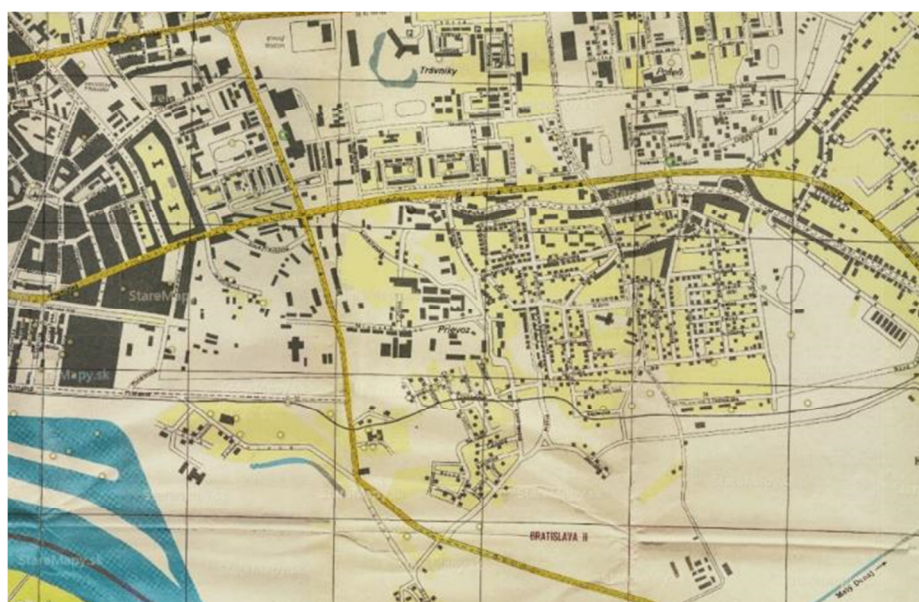
1938

1934

1955

1980

1990

Zdroj: staremapy.sk

B.2.2 Prírodné podmienky

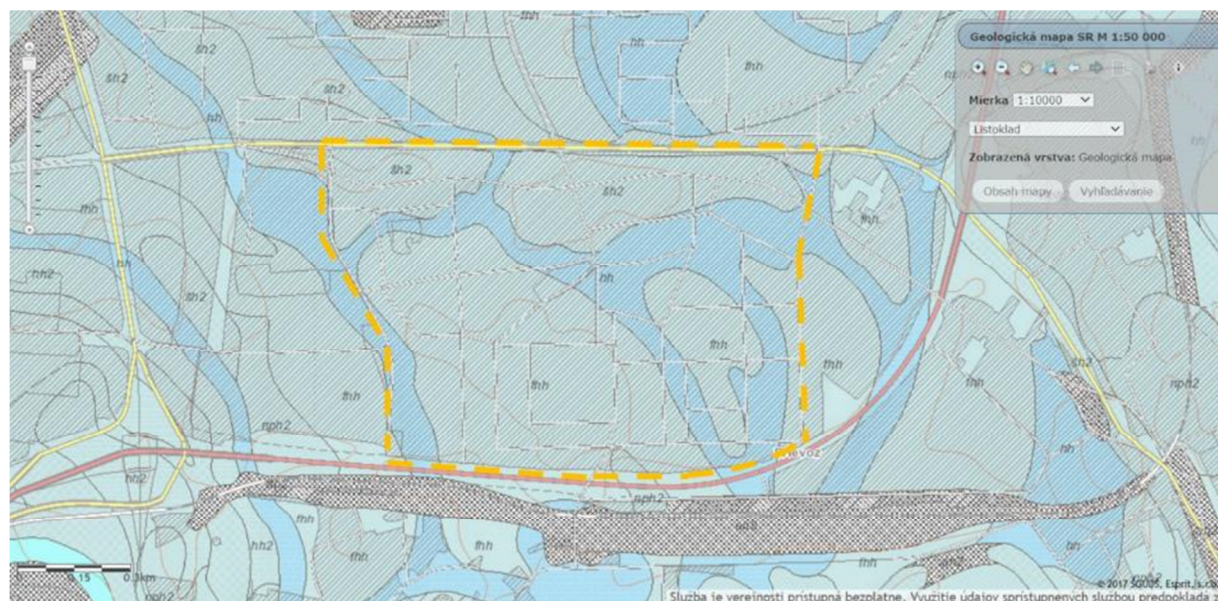
Geomorfologické pomery

Reliéf riešeného územia i širšieho okolia je rovinatý, s minimálnou členitosťou terénu. Na tvorbe morfológie územia sa podieľal predovšetkým Dunaj akumuláciou agradačnej nivy a jej rozčlenením početnými mŕtvymi ramenami. Neskôr bol tento proces potláčaný novým geomorfogénnym činiteľom – činnosťou človeka, kedy došlo k stabilizácii vodného koryta Dunaja, k budovaniu násypov (protipovodňové hrádze, cestné telesá a pod.), k vyrovnávaniu terénnych depresíí, k ťažbe štrkopieskov, pri ktorej vznikli nové umelé terénne depresie vyplnené vodou.

Geologické pomery

Z hľadiska charakteristiky geologickej stavby územia je riešené územie súčasťou Podunajskej neogénnej panvy. Povrch územia je tvorený kvartérnymi fluvialnými sedimentmi Dunaja, s dominanciou piesčitých štrkov s celkovou mocnosťou 12-14 m. V podloží dunajských štrkov sa nachádzajú sedimenty neogénu, ktoré spravidla ležia na horninách kryštalinika (granity a granodiority). Neogénna panva je v priestoroch riešeného územia vyplnená hlavne sedimentmi Pontu a Panónu. Bezprostredné podložie s korytovým sedimentom Dunaja tvoria sedimenty Pontu. Stavebnou činnosťou človeka boli na povrchu územia vytvorené navážky – antropogénne sedimenty. Ich prevažná mocnosť je do 5 m. Ide o veľmi heterogénny materiál, ktorým boli zasypávané terénne depresie.

Podľa Geologickej mapy Slovenska v mierke 1:50 000 (Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, <http://apl.geology.sk/gm50js>) je možné v riešenom území definovať nasledujúce geologické jednotky:

KVARTÉR

Holocén vcelku

fh; fluvialne sedimenty: litofaciálne nečlenené nívne hliny, alebo piesčité až štrkovité hliny dolinných nív a nív horských potokov

Mladší (vrchný) holocén

np2; fluvialne sedimenty: resedimentované nívne jemnozrnné piesky

Holocén vcelku

hh; fluvialno-organické sedimenty: jemnopiesčité, ilovité až hnilokalové humózne hliny mŕtvych ramien a močiarov

Mladší (vrchný) holocén

hh2; fluvialne sedimenty: nívne povodňové jemnopiesčité hliny, jemno až strednozrnné piesky

sh2; fluvialne sedimenty: resedimentované nívne piesčité štrky pri korytovej zóne

ah2; antropogénne sedimenty: navážky, haldy a skládky

null; -

Všeobecné vysvetlivky

- geologické hranice zistené
- - geologické hranice predpokladané
- hranica vodnej plochy

Zdroj: apl.geology.sk/gm50js

Pôdne pomery

Pedogeograficky je takmer celé územie zdevastované, keďže ide o človekom intenzívne využívaný urbánny priestor. Prítomnosť jednotlivých pôdno-substrátových komplexov je podmienená geologickými a geomorfologickými podmienkami riešeného územia, ako aj činnosťou človeka. Pre riešené územie sú typické antropické pôdy – antrozeme, s výrazne antropickým pôdotvorným procesom. Ide o pôdny typ s antrozemným Ad-horizontom vzniknutým z premiestnených antropogénnych materiálov rôzneho pôvodu, v hrúbke nad 35 cm. Sú to pôdy, kde bol Ad-horizont umelo navezený alebo vzniká prirodzeným procesom na človekom premiestnených a premiešaných prirodzených, umelých alebo zmiešaných materiáloch.

Fauna a flóra

Na území MČ Bratislava-Ružinov predstavujú potenciálnu prirodzenú vegetáciu vrbovo-topoľové lužné lesy (mäkké lužné lesy) a jaseňovo-brestovo dubové nížinné lesy (tvrdé lužné lesy). Vrbovo-topoľové lesy sú pôvodné v medzihrádzových priestoroch vodných tokov, periodicky podmáčaných zníženinách, v blízkosti mŕtvych ramien alebo priamo v zazemnených ramenách. Jaseňovo-brestovo dubové lesy sú viazané na vyššie a relatívne suchšie polohy úrodných nív (riečne terasy, agradačné valy a pod.).

Potenciálna vegetácia sa na území MČ Bratislava-Ružinov nachádza len v rudimentárnej forme. Veľká časť MČ Bratislava-Ružinov je zastavaná. Existujúce plochy zelene boli vytvorené s výstavbou sídliska a rodinných domov, tzn. že výsadby drevín boli uskutočňované prevažne v rozmedzí 60. – 80. rokov 20. storočia.

Fauna riešeného územia zodpovedá biotopom nachádzajúcim sa v riešenom území a jeho okolí, v ktorých prevažujú druhy kultúrnej lesostepi, najmä druhy synantropné. V širšom okolí sa nachádza niekoľko vodných plôch (Štrkovecké jazero, jazero Rohlík a Zlaté piesky).

B.2.3 Životné prostredie**Ovzdušie**

Hlavný podiel na priamom znečisťovaní ovzdušia na území riešenej zóny má automobilová doprava. Významným druhotným zdrojom znečistenia ovzdušia je sekundárna prašnosť, ktorá závisí od meteorologických činiteľov, zemných a stavebných prác a charakteru povrchu.

Hluk

Hluk je jedným z významných stresových faktorov, ktoré zhoršujú kvalitu životného prostredia, a tak nepriaznivo vplývajú na flóru, faunu ako aj na zdravie človeka. K hlavným zdrojom hluku v riešenom území patrí

- automobilová doprava na pozemných komunikáciách,
- koľajová doprava na železničných dráhach,
- letecká doprava.

V riešenom území a jeho bezprostrednom okolí je to predovšetkým úsek diaľnice D1, úsek cesty I/63 (ulica Gagarinova) a železničná trať prebiehajúca paralelne s diaľnicou D1 s areálom Ústrednej nákladovej stanice. Diaľnica D1 má v smere ku zóne Prievoz zrealizované protihlukové steny. Počas dňa pri zvýšenej intenzite dopravy sú významným zdrojom hluku napr. ulice Gagarinova, Mierová, Hraničná a Kaštieľska/Parková.

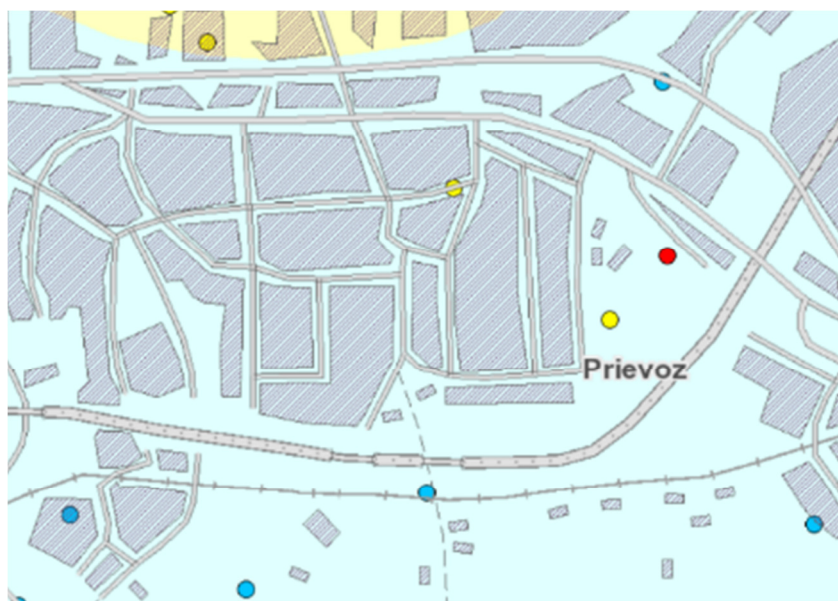
zdroj: <https://bratislava.laermkarten.de/>, © EUROAKUSTIK, s.r.o.

Odpady

V systéme zberu na území MČ Bratislava-Ružinov sú vytvorené podmienky pre triedený zber príslušných zložiek komunálneho odpadu. V riešenom území je zabezpečený okrem komunálneho odpadu aj zber triedeného odpadu (sklo, papier, plasty, kovy), zeleného a kuchynského (biologicky rozložiteľného) odpadu, použitých olejov, nebezpečného a veľkoobjemového odpadu a drobného elektroodpadu.

Radónové riziko

Podľa Prehľadnej mapy prírodnej rádioaktivity (A. Gluch, a kol.: Prehľadné mapy prírodnej rádioaktivity, Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, 2009, <http://apl.geology.sk/radio>) je územie zóny vyhodnotené ako územie so stredným radónovým rizikom.

Zdroj: apl.geology.sk/radio/

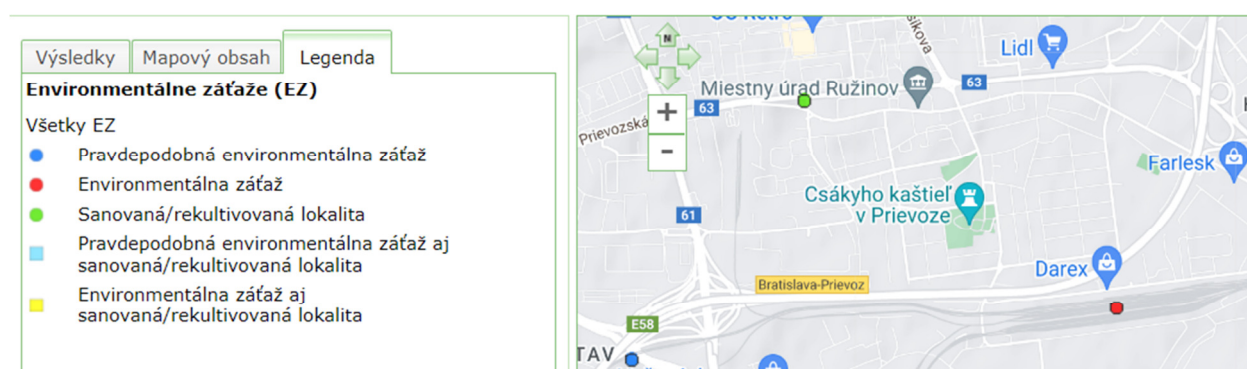
Environmentálne záťaž

V riešenom území nie sú evidované žiadne environmentálne záťaž.

V tesnom kontakte s riešeným územím sa podľa Informačného systému environmentálnych záťaží nachádza sanovaná/rekultivovaná lokalita (register C) s identifikátorom SK/EZ/B2/1165 a názvom B2 (004) / Bratislava - Ružinov - ČS PHM Hraničná. Dlhoročnou prevádzkou ČS PHM s jednoplášťovými nádržami dochádzalo k úniku pohonných hmôt do horninového prostredia. Sanačné práce boli ukončené v roku 2006.

V blízkosti riešeného územia sa podľa Informačného systému environmentálnych záťaží nachádza potvrdená environmentálna záťaž (register B) s identifikátorom SK/EZ/B2/133 a názvom B2 (017)/Bratislava - Ružinov - Ústredná nákladná stanica. Jedná sa o environmentálnu záťaž s vysokou prioritou.

Lokalita je monitorovaná Štátnym geologickým ústavom Dionýza Štúra v Bratislave v rámci geologickej úlohy „Zabezpečenie monitorovania environmentálnych záťaží Slovenska – 3. časť“ s dôrazom na kontakt s chránenou vodohospodárskou oblasťou (CHVO) Žitný ostrov. Monitorovanie ešte prebieha.

Zdroj: Webová mapová aplikácia IS EZ - Informačný systém environmentálnych záťaží (enviroportal.sk)
<https://envirozataze.enviroportal.sk/Mapa/index.htm?lng=sk>

B.3 Väzby vyplývajúce z Územného plánu hl.m. SR Bratislavy

Pre riešené územie je záväzný Územný plán hl.m. SR Bratislavy (2007) v znení zmien a doplnkov, ktorý v území definuje tieto funkčné využitia a intenzity využitia územia:

- 101 - viacpodlažná zástavba obytného územia, stabilizované územie
- 102 - málopodlažná zástavba obytného územia, stabilizované územie
- 102 B - málopodlažná zástavba obytného územia, rozvojové územie
- 201 - občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu, stabilizované územie
- 202 - občianska vybavenosť lokálneho významu, stabilizované územie
- 1110 - parky, sadovnícke a lesoparkové úpravy, stabilizované územie
- 1120 - vyhradená zeleň, stabilizované územie
- 1130 - ostatná ochranná a izolačná zeleň, stabilizované územie
- plochy námestí a ostatné komunikačné plochy

UPN BA, ČASŤ C – ZÁVÄZNÁ ČASŤ: TEXTOVÁ ČASŤ

2.2.2. Regulácia využitia územia v stabilizovaných územiach

Merítkom a limitom pre novú výstavbu v stabilizovanom území je najmä charakteristický obraz a proporcie konkrétneho územia, ktoré je nevyhnutné pri obstarávaní podrobnejších dokumentácií alebo pri hodnotení novej výstavby v stabilizovanom území akceptovať, chrániť a rozvíjať. Posudzovanie dostavieb, prestavieb, nadstavieb a novostavieb v rámci stabilizovaných území sa uskutočňuje na základe ukazovateľov intenzity využitia územia vo funkčnej ploche.

Ak nový návrh nerešpektuje charakteristické princípy, ktoré reprezentujú existujúcu zástavbu a vnáša do zástavby neprijateľný kontrast resp. neúmerné zaťaženie pozemku, nie je možné takúto stavbu v stabilizovanom území umiestniť.

Z hľadiska väzby novej zástavby k pôvodnej štruktúre je potrebné:

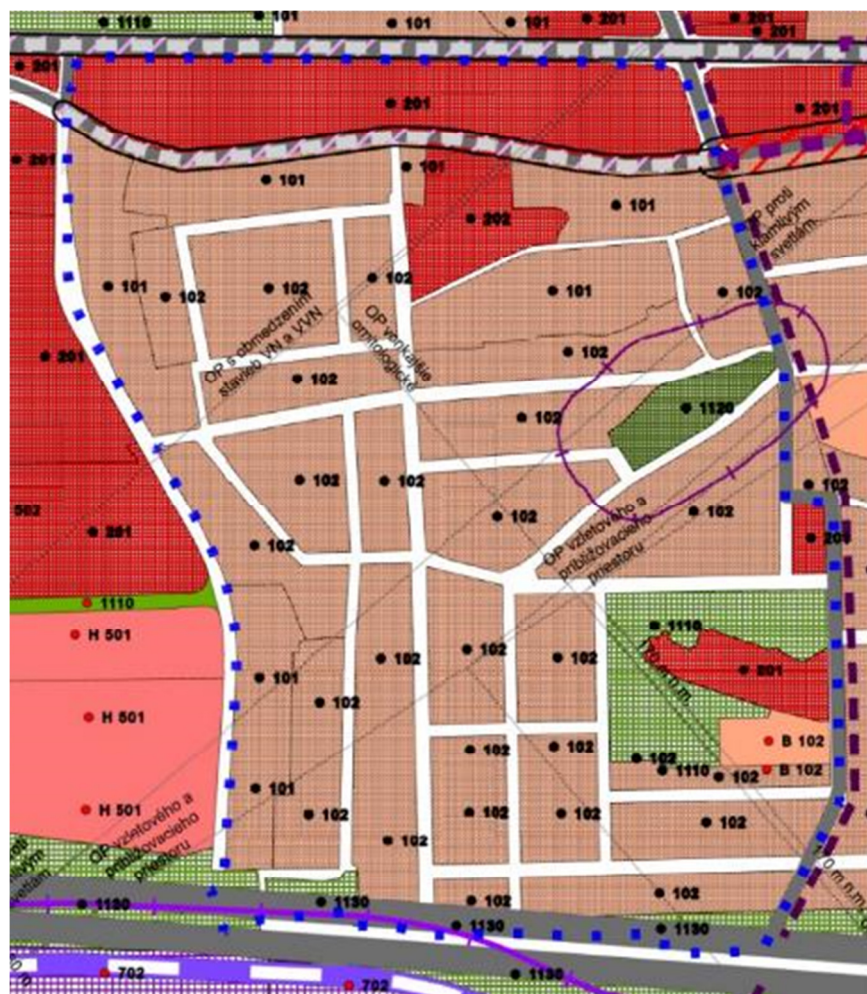
- vo vnútornom meste sa vyskytujú stabilizované územia so zástavbou mestského typu, komplexy zástavby, areály a územia izolovanej zástavby, najmä bytové domy sídliskového typu a enklávy rodinných domov. V dotváraní územia je potrebné **rešpektovať diferencovaný prístup podľa jednotlivých typov existujúcej zástavby** a nie je možné ho generalizovať stanovením jednotnej regulácie intenzity využitia pre celú stabilizovanú funkčnú plochu.

Základným princípom pri stanovení regulácie stabilizovaných území v meste je uplatniť požiadavky a regulatívy funkčného dotvárania územia na zvýšenie kvality prostredia (nielen zvýšenie kvality zástavby, ale aj zvýšenie prevádzkovej kvality územia).

2.2.3. Regulácia využitia jednotlivých plôch rozvojových území

Regulatívy intenzity využitia rozvojových území pre vnútorné mesto – mestské časti Ružinov, Nové Mesto, Karlova Ves, Petržalka

Kód Regul.	IPP max.	Čís. funk.	Názov urbanistickej funkcie	Priestorové usporiadanie	IZP max.	KZ min.
B	0,4	102	Málopodlažná bytová zástavba	RD pozemok 400-600m ²	0,25	0,40
				RD pozemok 600-1000 m ²	0,23	0,40
				RD pozemok nad 1000 m ²	0,15	0,60

Lokalita je v záväznej časti UPN BA v kapitole 2.2.5. *Určenie časti územia, pre ktoré je potrebné obstaráť a schváliť UPN Z* definovaná ako:

Prievoz-západ

Ďalej UPN BA stanovuje pre riešené územie a kontaktné územie tieto verejnoprospešné stavby v oblasti:

16.1 VEREJNÉ DOPRAVNÉ VYBAVENIE –

16.1.1. Zoznam stavieb vo verejnom záujme

3. Stavby miestnych komunikácií I. a II. triedy

D27. Kaštieľska ul.- Parková ul. rekonštrukcia a predĺženie po Slovnaftskú ul.

D29. predĺženie Tomášikovej v úseku od Vajnorskej po Račiansku a rozšírenie Tomášikovej v úseku od Rožňavskej po Kaštieľsku na 4-pruh – týka sa územia širších vzťahov

4. Stavby dráhy

D56. výstavba trolejbusových tratí: ...,Tomášikova - Parková - Kaštieľska - Slovnaftská - Kazanská,...

16.1.2. Zoznam verejnoprospešných stavieb

4. Trasy pre cyklistickú dopravu

D80. hlavné mestské trasy: ..., Ružinovská tangenta (Zátišie - Slovnaftská)

B.3.1 Väzby vyplývajúce z vybraných územnoplánovacích podkladov

- Urbanistická štúdia výškového zónovania (2022)

V riešenom území zóny určuje UŠ všetky stanovené výškové hladiny H11, H16, H21, H30 a H46 s klesajúcou výškou od ulice Gagarinova smerom ku diaľnici D1 a s vyššími hladinami H16, H21 a H30 pozdĺž ul. Hraničná. Navrhovaná výšková regulácia v zóne zodpovedá výškovému zónovaniu podľa UŠ.

- Územný generel školstva hl.m.SR Bratislavy (2014)
- Územný generel sociálnej starostlivosti hl.m.SR Bratislavy (2014)
- Územný generel zdravotníctva hl.m.SR Bratislavy (2014)

Priamo v riešenom území zóny uvedené generely vzhľadom na stabilizované územie nenavrhujú žiadne nové objekty a zariadenia pre oblasti zdravotníctva, sociálnej starostlivosti ani školstva. Návrh nových, resp. obnova existujúcich zariadení uvádzaných v genereloch, sa koncentruje v rozvojových plochách v okolí zóny.

Oblasť školstva:

- v rozvojovej lokalite Mlynské Nivy – základná aj materská škola
- v lokalite Hraničná/ul. Mlynské Nivy – materská škola
- v lokalite Prievozská – stredná škola
- lokalita Nové záhrady – materská škola
- lokalita Domové role - materská škola
- ZŠ Nevädzová - dostavba

Oblasť sociálnej starostlivosti:

- v rozvojovej lokalite Mlynské Nivy – zariadenie opatrovateľskej služby, zariadenie pre seniorov, zariadenie dočasnej starostlivosti o deti, detský domov
- dostavba existujúcich zariadení: Domov seniorov Sklenárova ul., Domov dôchodcov Pažitkova ul.

Oblasť zdravotníctva:

- v rozvojovej lokalite Mlynské Nivy – poliklinika
- v lokalite Hraničná/ul. Mlynské Nivy – zdravotné stredisko

- v lokalite Albrechtova/Babuškova – dostavba existujúceho zdravotného strediska
- lokalita Nové záhrady - zdravotné stredisko.
- Územný generel dopravy Bratislava (2015)

V UPN Z sú rešpektované generelom navrhované dopravné stavby v riešenom území:

- hlavné cyklotrasy O5 a R17 priamo v území, O6 a R36 v širších vzťahoch a sú doplnené vedľajšími cyklotrasami
- nová trolejbusová trasa Kaštieľska/Parková
- v kontakte s riešeným územím pri križovaní ul. Hraničná a Mlynské Nivy je lokalizované hromadné parkovisko
- v UGD navrhovaná trasa električky do Podunajských Biskupíc je aktuálne overovaná v trase mimo územie zóny Prievoz.

B.4 Vyhodnotenie limitov využitia územia

Do riešeného územia zasahujú:

- ochranné pásma Letiska M. R. Štefánika Bratislava
- ochranné pásma zariadení a podzemných a nadzemných vedení technickej infraštruktúry
- ochranné pásmo pohrebiska - cintorín Prievoz
- ochranné pásmo železničnej dráhy (juhozápadný cíp riešeného územia)

pričom limity a obmedzenia z nich vyplývajúce v zmysle príslušných právnych predpisov musia byť rešpektované.

Zobraziteľné ochranné pásma sú vyznačené v grafickej časti UPN Z – 02 Komplexný urbanistický návrh a 06 Regulácia územia.

Ostatné limity v území:

- Csákyho kaštieľ, park Csákyovského kaštieľa (historická zeleň) a brána kaštieľa v Prievoze - národné kultúrne pamiatky evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR (ÚZPF)
- podmienky ochrany pamiatkového fondu v zmysle zákona č. 49/2002 Z.z o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov
- podmienky ochrany potenciálnych archeologických nálezov a situácií (predovšetkým §36 a §40 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov)
- úroveň hladiny podzemnej vody v hĺbke 4,7 až 7,3m - úroveň 128,7 až 130,2 m.n.m. Bpv v závislosti od kóty terénu a času merania
- prekročená prípustná hladina hluku pre obytné prostredie – v okolí ulíc Mierová a Gagarinova (do 5 dB)
- obmedzené priestorové možnosti riešenia statickej dopravy pre existujúce bytové domy na ul. Mierová a Hraničná
- existujúce vzdušné vedenia technickej infraštruktúry v zástavbe RD limitujú výsadbu uličných stromoradií a niekde stĺpy pre vedenia obmedzujú aj bezpečný pohyb chodcov na chodníkoch.

B.5 Urbanistická koncepcia

B.5.1 Priestorová kompozícia a organizácia územia

Severnú časť územia zóny medzi ul. Gagarinova a Mierová tvorí existujúca zástavba solitérnych objektov administratívy a verejnej správy - Miestny úrad MČ Bratislava-Ružinov, Finančné riaditeľstvo SR a administratívny objekt vo vlastníctve Ministerstva hospodárstva SR. Tieto objekty občianskej vybavenosti celomestského a nadmestského významu sú doplnené polyfunkčnými objektmi bývania so zariadeniami obchodu a služieb v parteri. Podlažnosť objektov je od 2NP do 11NP.

Južnú stranu Mierovej ul. lemuje zástavba mestského charakteru – viacpodlažné bytové domy s výškou prevažne 9NP so zariadeniami obchodu a služieb v parteri, typická pre budovanie sídlisk 80- a 90-tych rokov 20. storočia. Na nároží Mierovej a Kaštieľskej ul. sa nachádza neskôr zrealizovaný polyfunkčný objekt s podlažnosťou 10+1NP.

Smerom na juh do vnútra územia zóny sa štruktúra mení na tzv. prechodovú - bytové domy do 4+1NP premiešané s rodinnými domami. Súčasťou tejto prechodovej štruktúry je areál ZŠ Mierová. Severná časť Hraničnej ul. je lemovaná bytovými domami s podlažnosťou 9NP so službami v parteri a ďalej na juh podlažnosť bytových domov klesá na 6NP.

Južnú časť územia od Stachanovskej ul. po diaľnicu D1 tvorí stabilizovaná súrodá zástavba rodinných domov doplnená lokálnymi prevádzkami služieb resp. administratívy.

V centrálnej časti zóny s prístupom z Kaštieľskej ul. sa nachádza Prievozský cintorín a ďalej smerom na juh Spoločenský dom Prievoz a Csákyho kaštieľ s pomerne rozľahlým parkom (NKP), ktorý je však pre verejnosť prístupný iba čiastočne. Oba areály - cintorín aj park - predstavujú najvýznamnejšie plochy zelene v Privoze.

Územie zóny je prakticky zastavané, ojedinele sa nachádzajú v zástavbe rodinných domov nezastavané parcely. Jediné rozvojové územie v zóne je areál bývalého Csákyho záhradníctva - podľa UPN BA s funkčným využitím 102 B malopodlažná zástavba obytného územia. Väčšina územia areálu je vo vlastníctve hl.m. SR Bratislavy.

Potenciál pre situovanie nových objektov v zóne je primárne v páse medzi ulicami Gagarinova a Mierová, v prípade konverzie existujúcich objektov pri dodržaní pravidiel pre novú výstavbu v stabilizovaných územiach v zmysle regulácie stanovenej v tomto UPN Z.

Navrhovaná zástavba a urbanistické intervencie:

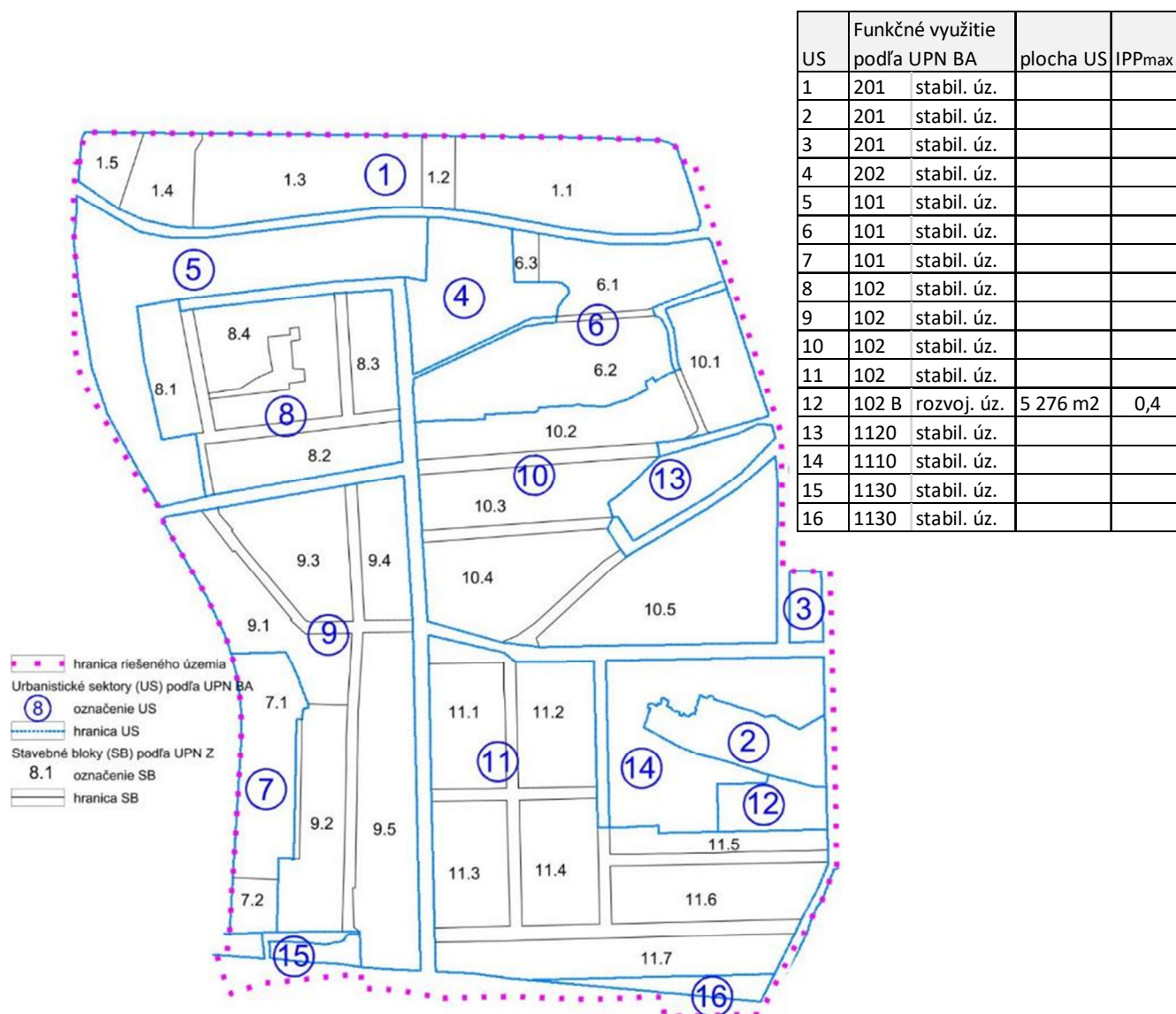
Územný plán zóny v návrhovej časti rešpektuje existujúce väzby v území a dopĺňa stabilizovanú funkčnú a priestorovú štruktúru:

- novostavba Spoločenského domu Prievoz a riešenie jeho okolia
- Ekocentrum v priestoroch bývalého Csákyho záhradníctva
- rekonštrukcia ulíc Kaštieľska a Parková vrátane trolejbusovej trasy a rozšírenie o cyklotrasu – vyplýva z UPN BA
- nový pavilón MŠ v areáli ZŠ Mierová
- nadstavba ZŠ Mierová o 1 NP s rešpektovaním charakteristickej hodnotnej architektúry existujúceho objektu ZŠ (vo variante 2)
- komunitná záhrada „Ružomerská“ so servisným objektom
- revitalizácia verejnej zelene
- rodinné domy na nezastavaných parcelách (ojedinele)
- návrh bytového domu v predĺžení línie existujúcich bytových domov na ul. Hraničná
- predĺženie ul. Martinská a jej prepojenie na ul. Hraničná

- cyklotrasa smerom na ul. Bajkalská (hlavná cyklotrasa – radiála)
- lokálne cyklotrasy v zóne (vedľajšie cyklotrasy)
- komplexné zhodnotenie existujúcej dopravnej siete zóny
- zhodnotenie plôch statickej dopravy
 - o rozšírenie/rekonštrukcia existujúcej HG za ul. Mierová
 - o situovanie objektov hromadných garáží v zástavbe existujúcich bytových domov
- komplexné riešenie verejných plôch a peších ťahov.

B.5.2 Urbanistické členenie zóny

Územie zóny je členené na urbanistické sektory (US), ktoré sú vymedzené podľa funkčných plôch stanovených v UPN BA. Pri stabilizovanej zástavbe rodinných domov boli funkčné plochy v UPN BA vymedzené ulicami zlúčené do väčších celkov a bilancované ako jeden US. Jednotlivé US sú členené na stavebné bloky podľa nasledovnej schémy.

Obrázok 5 Členenie zóny na urbanistické sektory (US) a stavebné bloky (SB)

Pre jednotlivé stavebné bloky a verejné priestory sú stanovené funkčné využitia, ktoré spodrobňujú na úrovni zóny funkčné využitie stanovené v UPN BA.

Jednotlivé funkčné využitia sú zadefinované v príslušných regulačných listoch v záväznej časti UPN Z:

VBD viacpodlažná zástavba obytného územia

MBD	málopodlažná zástavba obytného územia
RDS	stabilizovaná zástavba rodinných domov
OV	územie občianskej vybavenosti
LOV	územie občianskej vybavenosti lokálneho významu
HG	objekty pre statickú dopravu
VP-D	verejné priestory s prevahou dopravnej funkcie
VP-P	verejné priestranstvá s dominanciou pešieho pohybu
Z-PA	plochy parkov
Z-CI	vyhradená zeleň cintorínov
Z-VY	vyhradená zeleň areálová
Z-IZ	plochy ochranné a izolačnej zelene
Z-ZA	zeleň záhrad
Z-VE	zeleň verejná (vo funkčných plochách s iným funkčným využitím ako zeleň).

B.5.3 Verejné priestory

Návrh verejných priestorov nadväzuje na existujúce verejné plochy v zóne, zhodnocuje ich a navrhuje nové plochy a pešie ťahy na pozemkoch vo verejnom vlastníctve, resp. na už teraz verejne prístupných plochách v súkromnom vlastníctve. Účelom je previazanie verejných plôch s okrajovými časťami zóny a podpora peších a cykloprepojení na širšie okolie.

Zvyšovanie kvality verejných priestorov je v rámci priestorových možností zamerané na

- zatraktívnenie a posilnenie pobytovej funkcie
- dostatočné rozptylové plochy pred objektmi verejnej správy aj zariadeniami občianskej vybavenosti
- zvýšenie podielu zelene a jej skvalitnenie a dosadbu uličných stromoradií
- preferenciu chodcov – cyklistov – MHD pred ostatnou dopravou
- dostupnosť a bezbariérovosť
- redukciu plôch statickej dopravy v uličných priestoroch kvôli bezpečnosti a prehľadnosti.

Významnejšie verejné priestory s potenciálom rozvoja sú:

- A. územie pri Spoločenskom dome Prievoz** - návrh nového objektu Spoločenského domu Prievoz s týmito priestormi: veľká a malá spoločenská sála, prednášková sála, komunitné centrum, kaviareň, klub dôchodcov, priestory pre záujmové krúžky, spoločné oddychové zóny, atď.. V exteriéri je navrhnuté detské ihrisko. Funkčná náplň bude poskytovať príjemné a bezpečné prostredie pre návštevníkov všetkých vekových kategórií s možnosťou flexibilnej prevádzky počas celého dňa (Architektonická štúdia Komunitné centrum Kaštieľska, 04/2022, Ing. Arch. Nadežda Hrašková PhD., Ing. Arch. Dušan Rypák, Ing. Arch. Karol Volf).
- Rekonštrukciou ulíc Kaštieľska/Parková a úpravou organizácie dopravy vznikne v koncovom úseku Kaštieľskej ul. paralelne so Spoločenským domom úsek s utlmenou dopravou. Pre zvýšenie bezpečnosti a možnosti bezbariérového prístupu je tento úsek vozovky zvýšený na úroveň chodníka. Podobne bude riešený aj príľahlý úsek ul. Krásna, aby bolo možné bezpečné prepojenie verejnej časti parku pri Csákyho kaštieli.
- B. verejná časť parku pri Csákyho kaštieli** – cez ulicu Krásna priamo funkčne nadväzuje na Spoločenský dom Prievoz a je vhodná (po dohode s vlastníkom pozemkov) hlavne na outdoorové aktivity: kultúra, šport a relax, a pod. v prírodnom prostredí parku.
- C. navrhované Ekocentrum Parková v areáli bývalého Csákyho záhradníctva** – existujúce objekty budú po ich rekonštrukcii (v prípade nevyhovujúceho technického stavu novostavba adekvátna prostrediu a blízkosti NKP Csákyho kaštieľ a NKP Csákyovský park-historická zeleň) slúžiť ako celoročne využiteľný priestor so zázemím pre vzdelávanie v oblasti ekológie a ochrany ŽP, atď.. Spolu s obnovenými skleníkmi a priestranou záhradou (ovocný sad, pestovanie rastlín/vyvýšené záhony, lúka, terénne valy, zelené triedy,.....) v zadnej časti pozemku

poskytnú možnosti na celoročné komunitné aktivity. Prístup/príjazd pre obsluhu záhrady je navrhnutý zo severnej strany poza exist. objekty záhradníctva so záberom susedného pozemku parku cca 70 m², ktorý je možný riešiť výmenou častí pozemkov.

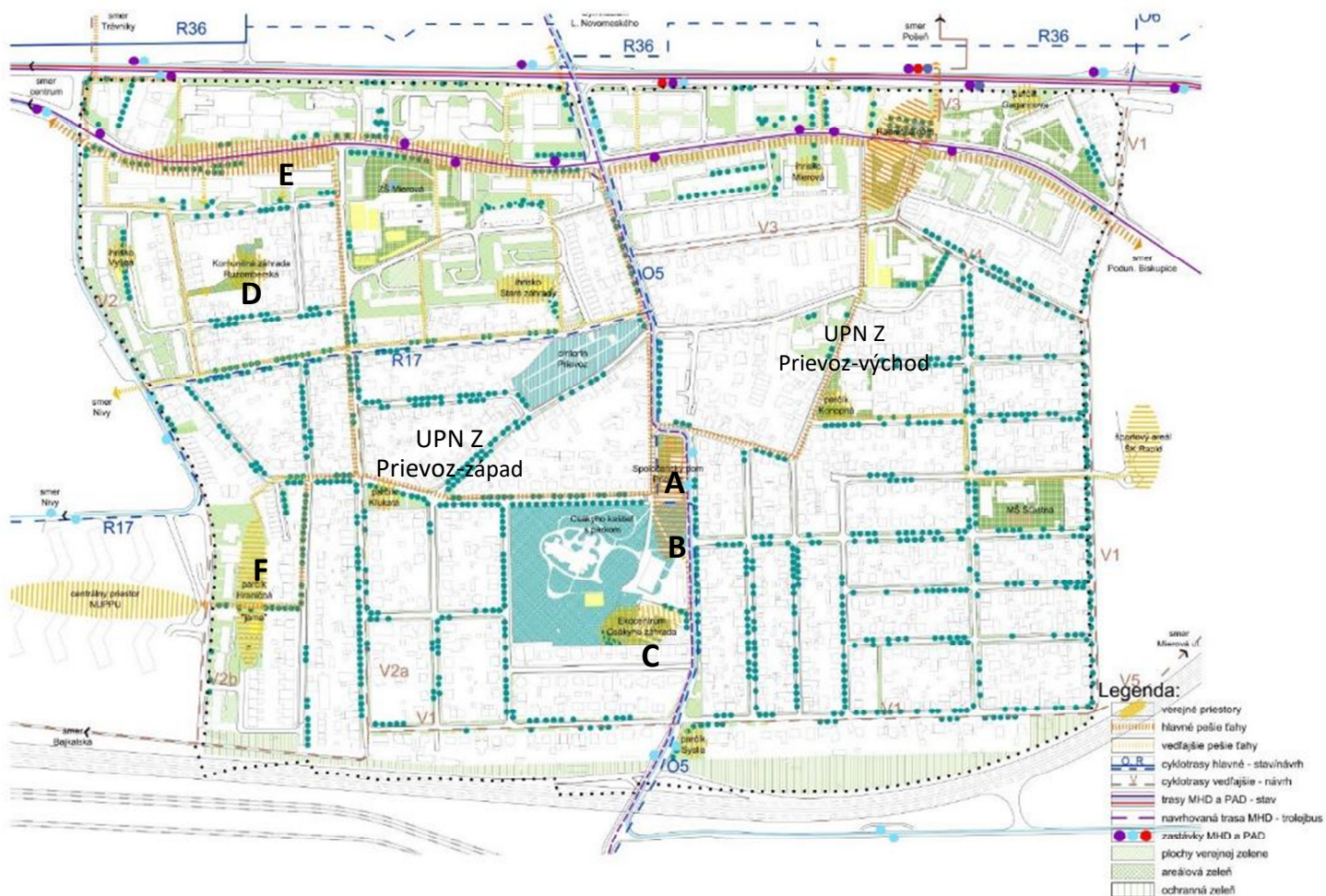
D. komunitná záhrada Ružomerská – návrh vo vnútrobloku na parcelách vo vlastníctve hl.m.SR Bratislavy ako miesta na stretávanie sa, oddych, pikniky. a pod. Súčasťou je návrh servisného objektu s hygienickým zázemím a skladoom. Záhrada bude využívaná aj žiakmi ZŠ Mierová na výuku (biológia, pracovného vyučovanie/pestovateľské práce,...).

E. verejné priestory pozdĺž Mierovej ul. – existujúca verejná plocha – rekonštrukcia spevnených plôch, doplnenie mestského mobiliáru, doplnenie vysokej zelene a realizácia sadových úprav vrátane adaptačných opatrení na zmenu klímy.

F. parčík Hraničná (lokálny názov „jama“) – existujúca zelená plocha s ihriskami a športoviskom doplnená o pešie prepojenie s územím zóny smerom na Martinskú (pozemky vo vlastníctve hl. mesta) a na oddychovú zónu v komplexe Nuppu. Tiež je variantne overené situovanie polozapustených hromadných garáží pre potreby obyvateľov susediacich bytových domov.

Verejne prístupný je aj areál ZŠ Mierová s množstvom športových plôch a aktivít a detským ihriskom.

Súčasťou riešenia verejných priestorov je sieť peších ťahov, ktoré zabezpečujú prepojenie jednotlivých častí zóny, prístup k zastávkam MHD a prepojenia na širšie okolie. V zóne Prievoz-západ je zlepšená prístupnosť parčíka Hraničná. V celej zóne Prievoz je navrhnutá sieť cyklotrás – okrem hlavnej cyklotrasy O5 vedenej v ul. Kaštieľska/Parková sú doplnené radiála R17 a vedľajšie (lokálne) cyklotrasy V1 až V5 vrátane miest cyklovybavenosti (cyklostojany, servisné body), viac viď. kap. B.10.3 Cyklistická doprava).

Obrázok 6 Schéma verejných priestorov a peších prepojení

B.5.4 Riešenie zelene a adaptačné opatrenia na zmenu klímy

Cieľom UPN Z v oblasti riešenia zelene, teda komplexne zelenej infraštruktúry, je posilniť jej úlohu a význam v urbanizovanom prostredí zóny obzvlášť v súvislosti so zmierňovaním a prispôbovaním sa na negatívne dopady zmeny klímy a ochranu biodiverzity, a to najmä:

- revitalizácia súčasných plôch zelene s maximálnym zachovaním rozsahu zelenej infraštruktúry,
- skvalitnenie plôch verejnej zelene na plochách bývania a občianskej vybavenosti
- obnova a revitalizácia zelene verejných priestorov vrátane stromoradií a lokálnych parčíkov,
- návrh opatrení modrozelennej infraštruktúry pre zlepšenie kvality života a životného prostredia dotvorením izolačnej a hygienickej zelene.

Prvky zelenej infraštruktúry v území

Parky	park Csákyho kaštieľa – historická zeleň (NKP)
Zeleň vyhradená	cintorín Prievoz
Zeleň verejná	parčíky Kľukatá a Hraničná (jama), zeleň pri objektoch občianskej vybavenosti, plochy zelene bytových domov
Zeleň areálová	areál ZŠ Mierová, komunitná záhrada Ružomberská
Zeleň izolačná	pozdĺž diaľnice D1
Zeleň uličných priestorov	
Zeleň súkromná	záhrady rodinných domov
Vytvorené prvky zelene	vegetačné strechy a steny, strešné záhrady na navrhovaných aj existujúcich objektoch, zelené vertikálne konštrukcie
Vodné plochy a prvky	vodozadržné vsakovacie prvky, prírodné jazierka

Obrázok 7 Schéma - plochy zelene v území

- Plochy zelene**
- zeleň súkromná-plochy záhrad rodinných domov
 - zeleň verejná
 - zeleň uličných priestorov
 - zeleň areálová
 - zeleň izolačná
 - zeleň cintorínov
 - zeleň parkov
 - historická zeleň (NKP)
 - existujúca vzrastlá zeleň
 - navrhovaná vzrastlá zeleň, stromoradia
 - vodné plochy a prvky

Plochy zelene v území:

park pri Csákyho kaštieli (historická zeleň) – dominantná plocha zelene pre územie celého Prievozu a spolu s kaštieľom je hodnotným dokladom vývoja urbanizmu. Do súčasnosti sa zachovala len časť pôvodného rozsahu parku s hodnotnými drevinami, časť plochy parku bola odčlenená kvôli výstavbe rodinných domov. Význam parku v zóne je z hľadiska historického, estetického aj klimatického nesporný.

- hlavná časť parku nie je prístupná verejnosti (celý areál parku je v súkromnom vlastníctve)
- verejne prístupná je SZ časť parku v kontakte so Spoločenským domom Prievoz, kde sú navrhnuté komunitné aktivity (potrebná dohoda s vlastníkom)

Podľa Rozhodnutia PUSR-2022/8151-3/48400/SAB zo dňa 07. 06. 2022, ktorým boli Park a Brána Csákyovského kaštieľa vyhlásené za národné kultúrne pamiatky „je Park nositeľom súboru pamiatkových hodnôt:

Hodnoty historickej - ... Revitalizácia parku do jeho historickej podoby a hlavne zachovanie jeho rozsahu je žiaduce v celospoločenskom verejnom záujme.

Hodnoty urbanistickej -plocha parku zohrávala významnú úlohu v urbanistickom vývoji sídla a ide o intaktne zachovanú súčasť historickej štruktúry panskej usadlosti.

Hodnoty vedeckej - park má aj nezanedbateľnú vedecko-dendrologickú hodnotu vzhľadom na zachovanie veľmi starých jedincov pôvodných drevín platana javorolistého (*Platanus x hispanica*) a buka lesného '*Atropurpurea*' (*Fagus sylvatica* '*Atropurpurea*'). Zachovaná druhová skladba dokumentuje dobové používanie jednotlivých druhov drevín vrátane introdukovaných a taktiež dokladá ich adaptabilitu v daných klimatických podmienkach.“

cintorín Prievoz - významná plocha vzrastlej zelene v zóne Prievoz

- je potrebná rekonštrukcia nástupného priestoru do cintorína a cestičiek v areáli s použitím vodopriepustných povrchov miesto nevhodného asfaltového povrchu

verejné priestory pozdĺž Mierovej ul. – existujúca plocha, je potrebná rekonštrukcia spevnených plôch, doplnenie mestského mobiliáru, dosadba vzrastlých stromov a stromoradií s ohľadom na trasovanie podzemných inžinierskych sietí, realizácia sadových úprav vrátane adaptačných opatrení na zmenu klímy.

komunitná záhrada Ružomerská – nachádza sa v kľudovej časti vnútrobloku na pozemkoch vo vlastníctve hl. mesta obklopená záhradami rodinných domov - areálová zeleň

- realizácia sadových úprav s dôrazom na zvýšenie biodiverzity a realizáciu adaptačných opatrení na zmenu klímy

Csákyho záhrada – areál bývalého záhradníctva v kontakte s Csákyovským parkom

- okrem rekonštrukcie objektov je vhodná obnova niektorých skleníkov (podľa tech. stavu) a ich následné využitie napr. pre eko-výchovu
- revitalizácia vstupného priestoru do záhrady (pred objektom a zo severnej strany objektov záhradníctva) - výsadba zelene, treláže s popínavými rastlinami pozdĺž existujúcemu múru k dvoru Liečebne sv. Františka, vodopriepustný povrch chodníka, výsadba stromov
- záhrada - priestor pre komunitné aktivity spojené s envirovýchovou, rôzne workshopy zamerané napr. na záhradníčenie – ovocný sad, vyvýšené záhony, „práce v skleníkoch“
- oddelenie záhrady od susedných RD živým plotom

parčík „jama“ – priestor verejnej zelene medzi ul. Martinská a Hraničná

- doplnené pešie prepojenie medzi ul. Martinská a Hraničná pre lepší prístup obyvateľov zóny k parku aj ďalej do oddychovej zóny v lokalite Nuppu,
- rozšírenie a doplnenie aktivít (detské ihrisko, športovisko, altánok, sánkovanie,...)
- v lokalite Hraničná je vzhľadom na výrazný deficit plôch statickej dopravy pre obyvateľov bytových domov navrhnutá polozapustená HG (v severnej časti parku) s vegetačnými fasádami resp. vegetačnou strechou. Fasádu HG smerom do parčíka je možné využiť na inštaláciu lezeckej steny a pod..

parčíky tzv. pocket park – kultivácia existujúcich verejných plôch zelene – dosadba stromov, doplnenie mobiliáru, sadové úpravy vrátane adaptačných opatrení na zmenu klímy, vytvorenie viacetážovej zelene za účelom zvýšenia biodiverzity daného územia

- Staré záhrady – exist. plocha so športoviskom a detským ihriskom
- Kľukatá

Konkrétnu funkčnú náplň parčíkov je vhodné realizovať formou participačných procesov s obyvateľmi zóny a umožniť aj priebežné zmeny podľa aktuálnych potrieb obyvateľov.

verejná zeleň v okolí bytových domov a solitérnej zástavby medzi Mierovou a Gagarinovou – údržba a dosadba stromov a stromoradií s ohľadom na trasovanie inžinierskych sietí, výsadby treba riešiť so zameraním na vytvorenie ochrany pre negatívnymi vplyvmi blízkeho dopravného priestoru a na zvýšenie biodiverzity dotknutého územia. V rámci jednotlivých plôch je potrebné realizovať také sadové úpravy, ktoré budú vytvárať vhodné prostredie pre pobyt obyvateľov (najmä vytvorenie zatienených plôch), realizácia sadových úprav vrátane adaptačných opatrení na zmenu klímy

areál ZŠ Mierová - verejne prístupný areál s priestrannou záhradou s vzrastlou zeleňou, so športoviskami, fitness prvkami a detským ihriskom

- zväžiť situovanie prírodného jazierka s terasovým posedením, s možnosťou začlenenia do vyučovacieho procesu.

Významný podiel zelene v území tvorí zeleň záhrad pri rodinných domoch, plochy izolačnej zelene pozdĺž diaľnice D1 (verejne prístupné) a areálová zeleň zariadení občianskej vybavenosti, ktoré majú popri svojej estetickej, hygienickej, či sociálnej funkcii aj dôležitú ekostabilizačnú funkciu.

Revitalizácia mestskej zelene - navrhované opatrenia

Funkcia plôch verejnej zelene je hlavne hygienická a mikroklimatická a husté pokrytie korunami stromov má významný ochladzovací potenciál.

Pri obnove a revitalizácii zelene v území je potrebné po odbornom arboristickom ošetrení drevín a odstránení prevádzkovo nebezpečných a invazívnych drevín a rastlín v maximálnej miere zachovať súčasnú zeleň a začleniť ju do nových návrhov s dôrazom na podporu biodiverzity a ochranu druhov fauny a flóry. Existujúce plochy zelene zastabilizovať výsadbou overených a vhodných druhov drevín odolných voči mestskému prostrediu s obmedzením alergénov alebo inak nevhodných druhov pre mestské prostredie a niektoré objekty (najmä školy a zdravotné zariadenia alebo verejné priestory a pod.).

V súčasnosti z dôvodu neustále sa meniacich klimatických podmienok neuvádzame presné druhové zloženie navrhovaných výsadiel stromovej vegetácie. V rámci preferovaných druhov je potrebné uprednostňovať druhy stromov, ktoré sú odolné voči extrémnemu mestskému prostrediu. Výber vhodných druhov sa podriaďuje vplyvu rôznych faktorov ako sú rozmery koruny daného druhu alebo kultivaru, zvýšená citlivosť k spevneným plochám, nároky na množstvo vody, odolnosť voči suchu, slnečnému žiareniu ale aj výskyt škodcov alebo chorôb, opad plodov a kvetov, produkcia medovice a iné faktory.

Konkrétnu druhovú skladbu drevín je potrebné určiť v následných etapách projektovej prípravy jednotlivých stavieb a verejných priestorov so zohľadnením aktuálnych trendov a požiadaviek na tvorbu zelenej infraštruktúry.

V UPN Z sú určené územia, kde je odporúčené pred revitalizáciou verejných plôch spracovať projekt revitalizácie zelene a sadových úprav s návrhom konkrétnych adaptačných opatrení na zmenu klímy vypracovaný v súlade so súvisiacimi aktuálne platnými právnymi predpismi.

Na plochách plošnej zelene je potrebná vytvárať na miestach priestorovo vhodných prírodné druhy bohaté trávniky s redukovaným kosením, kvitnúce lúky, trvalkové záhony, dažďové záhrady a iné prvky na zachytávanie a postupné vsiaknutie zrážkovej vody.

V rámci postupnej revitalizácie plôch mestskej zelene je potrebná aj obnova povrchov chodníkov – výmena asfaltového povrchu za vodopriepustné povrchy (napr. vodopriepustná dlažba, mlat, kamienky,...) so zohľadnením predpokladanej intenzity pohybu.

Pri významnejších peších trasách a verejných plochách s väčšou koncentráciou ľudí sú plochy zelene doplnené okrasnými kvetinovými a trvalkovými záhonmi, ktoré spolu s vzrastlou zeleňou, tieniacimi a dekoračnými prvkami a mestským mobiliárom dotvárajú verejný priestor.

V uliciach zástavby rodinných domov sú rešpektované existujúce, spravidla obojstranné, zelené pásy pozdĺž ciest. V uličných priestoroch v zóne, na miestach kde je to možné, je navrhovaná dosadba existujúcich stromoradií a výsadba nových, optimálne s viacetážovou zeleňou, ktorá má funkciu izolačnej zelene na zníženie prašnosti (hygienická funkcia), opticky oddeľuje obytné prostredie a má nezanedbateľný estetický a klimatický význam. Pri výsadbe treba rešpektovať existujúce podzemné a nadzemné inžinierske siete s ich ochrannými pásmami a rozhládové polia priliehajúcich miestnych ciest.

Pre výsadbu drevín do uličných stromoradií je potrebné zohľadniť požiadavku, aby nadmerne netienili budovám (malokorunné stromy, alebo stromy s úzkou korunou), dodržať potrebné odstupy od objektov a inžinierskych sietí a technickými riešeniami zohľadniť pravdepodobne obmedzený priestor pre vývoj koreňovej sústavy vzhľadom na existenciu inžinierskych sietí v uličnom priestore (prekoreňovacie moduly, pri pokládke nových inžinierskych sietí aplikovať protikoreňové fólie). Naopak, kde to priestorové podmienky umožňujú vysádzať veľkokorunné dreviny aby poskytl čo najviac tieňa a ochladzovali prostredie.

Po obvode plôch verejných priestorov, ihrísk a areálov školských zariadení v blízkosti ciest sú navrhnuté kríkové výsadby na zmiernenie prašnosti a zachytávanie dopravných emisií ako aj na optické oddelenie týchto priestorov od dopravy.

Na plochách statickej dopravy – nových ale aj existujúcich a rekonštruovaných – alebo väčších spevnených plochách je navrhnutá výsadba stromoradií (pri parkoviskách 1 strom na 3-4 PM). Tiež je vhodné na týchto plochách aplikovať iné tieniace konštrukcie – zelené s popínavými a ovíjavými rastlinami alebo v kombinácii s obnoviteľnými zdrojmi energie. Pri návrhu nových alebo rekonštrukcii existujúcich spevnených plôch a plôch statickej dopravy je potrebné v max. miere podporovať prirodzené vsakovanie zrážkovej vody a navrhovať účinné technické opatrenia vrátane vodopriepustných povrchov – prírode blízky manažment zrážkových vôd.

Pri výstavbe nových a rekonštrukcii existujúcich objektov je potrebné uplatňovať budovanie vegetačných striech a stien - zelené strechy (intenzívne a extenzívne), strešné záhrady (pohľadové, okrasné, produkčné) zelené steny (popínavé a ovíjajúce rastliny na vertikálnych konštrukciách alebo špeciálne vertikálne konštrukcie osadené rastlinami)

Zvýšenie retenčnej kapacity riešeného územia

V procese adaptácie na zmenu klímy je významné zachytávanie zrážkovej vody zo striech a spevnených plôch s cieľom ponechať zrážkovú vodu v riešenom území. Najmä v stabilizovaných územiach je potrebné podľa konkrétnych priestorových možností:

- zrážkovú vodu zo striech a spevnených plôch zachytávať vo vsakovacích blokoch alebo akumulčných vodných plochách
- využívať vsakovacie pásy, terénne modelácie, vyspádovanie spevnených plôch do rastlého terénu,
- spevnené plochy navrhovať prednostne ako priepustné a polopriepustné povrchy
- plochy dopravy, v rámci možností aj plochy ciest, odvodniť do prístrešnej zelene formou dažďových záhrad či vsakovacích rigolov
- využívať prielahy a iné prvky určené na zachytávanie a postupné vsiaknutie zrážkovej vody
- návrhom vodných plôch - prírodných či umelo vytvoreného charakteru – umožňovať zachytávanie zrážkových vôd a zároveň zlepšovať mikroklimu a pod.

Vzhľadom na existujúce prakticky zastavané územie zóny nie je možné situovať komplexnejšie opatrenia modrozelennej infraštruktúry (rozsiahlejšie vodné prvky na zachyt zrážkovej vody) pre súvislejšie územie, resp. komplex objektov.

Vodozadržné opatrenia je potrebné dôsledne aplikovať aj pre jednotlivé stavebné zámery a v rámci možností aj pri rekonštrukcii existujúcich budov. Udržateľné hospodárenie so zrážkovou vodou má pozitívny vplyv na mikroklimu prostredia a podporuje jeho biodiverzitu. Vodozadržné opatrenia zvyšujú výpar zrážkových vôd, čím sa zlepšuje kvalita mikroklimy, zabezpečuje ochladzovanie okolitého prostredia a zároveň obnovuje prirodzený kolobeh vody v prírode.

Adaptačné opatrenia uplatniteľné v území zóny

Verejné plochy a plochy verejnej zelene:

- rešpektovať a v maximálnej miere zachovať súčasnú zeleň a začleniť ju do nových návrhov
- monokultúrne trávniky v súlade s ekologickými a priestorovými možnosťami nahradiť viacdruhovým extenzívnym trávnikom alebo kvetinovou lúkou, pri výsadbách uprednostniť trvalky a také druhy vegetácie, vrátane drevín, ktoré majú nízke nároky na zavlažovanie. Za pomoci postupov prírody blízkej údržby zelene ako je napríklad redukcia frekvencie kosenia na vhodných pozemkoch, ponechanie výšky trávnik do 10 cm, sa dosiahne menšie preschýňanie pôdy počas letných horúčav,
- zamedziť vysychaniu pôdy mulčovaním:
 - o kvôli regulácii vodného režimu pôdy a zamedzeniu rastu buriny sa odporúča nenechávať záhony bez pokryvu. Dôsledným zamulčovaním záhonu sa zamedzuje rastu nežiadúcej buriny aj vysychaniu pôdy. Mulčovanie porastov sa odporúča organickým materiálom (napr. /slamou, kôrou), alebo pri trvalkových záhonoch aj iným materiálom (štrkom a pod.),
- okolie existujúcich aj navrhovaných objektov občianskej vybavenosti a bývania budovať ako polyfunkčné priestory s prvkami prírody blízkej zelene (vegetačné spoločenstvá s extenzívnou údržbou znášajúce extrémne mestské prostredie).
- zvyšovať podiel priepustných povrchov vo verejných priestoroch – príklady opatrení: mlatové povrchy na chodníkoch, dlažba so zatrávnenou škárou; na parkoviskách – plastové rošty s trávou výplňou alebo kombinácia s dlažbou, zatravnňovacia dlažba s vhodným odvodnením a podložnými vrstvami ako ochranou pred znečistením podzemných vôd a pod. ,
- doplniť súčasné výsadby o vzrastlé kostrové dreviny geograficky pôvodné s cieľom zvýšiť stabilitu plôch zelene,
- skvalitniť štruktúru zelene v prospech kostrových drevín vhodných do mestského prostredia .

Zrážkové vody:

- zavádzať postupy udržateľného hospodárenia so zrážkovou vodou s cieľom znížiť odtok zrážkových vôd z povrchov komunikácií a parkovacích plôch, zo striech a terás do kanalizačného systému zlepšením priepustnosti povrchov a zvyšovaním zadržiavacej schopnosti podlažia - príklady opatrení: uprednostňovanie priepustných materiálov pri budovaní a rekonštrukcii povrchov, vyspádovanie do infiltračných pásov pozdĺž komunikácií, zachytávanie zrážkovej vody, budovanie vegetačných striech a fasád
- zachytávať dažďové vody z nepriepustných povrchov s možnosťou vsakovania do podlažia či následného retencovania - napríklad pomocou vsakovacích blokov, retenčných nádrží, akumulčných nádrží na zachytávanie zrážkovej vody, poldrov, dažďových záhrad, umelo vytvorených mokradí.

Pri výpočtoch potrebného objemu retenčných prvkov z návrhovej zrážky je potrebné použiť aktuálne platné návrhové intenzity dažďa vrátane súčiniteľov odtoku a aktuálne odporúčané postupy/požiadavky pre zachyt zrážok v súvislosti s prebiehajúcou klimatickou zmenou.

Podmienkou pre návrh vsakovania dažďových vôd je znalosť geologických, hydrogeologických pomerov a infiltračných schopností horninového prostredia, ktoré určuje priestorové a objemové nároky vsakovacích zariadení.

Ďalšie adaptačné opatrenia realizovateľné v sídelnom prostredí uvádzajú aj strategické dokumenty miestnej a národnej úrovne v platnom znení:

Stratégia adaptácie na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy na území MČ Bratislava-Ružinov (2020)

Katalóg adaptačných opatrení miest a obcí BSK na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy (KRI, 2016)

Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy (2018).

B.6 Bývanie

Riešené územie zóny je do veľkej miery zastavané. Nosnou funkciou v zóne je bývanie – hlavne stabilizované územia zástavby rodinných a bytových domov doplnené bývaním v polyfunkčných objektoch v severnej časti zóny. Počty RD a bytov v BD boli zisťované z verejných zdrojov (ZBGIS kataster nehnuteľností) a miestnou obhliadkou a pre prehľadnosť sú bilancované pre jednotlivé US.

Obrázok 8 Schéma bývanie - počet bytov a rodinných domov

V zóne je navrhnutých 6 rodinných domov na nezastavaných parcelách a vo variante 2 jeden bytový dom s podlažnosťou 4NP v južnej časti územia (ul. Hraničná) v predĺžení línie existujúcich bytových domov s podlažnosťou 6NP na ul. Hraničná a v priamom kontakte so vznikajúcou štruktúrou obytného komplexu NUPPU s podlažnosťou 7 a 8 NP.

Bilancie počtu bytov a rodinných domov sú uvedené v nasledovnej tabuľke.

Tabuľka 1 Počet bytov a rodinných domov

US	stav		návrh	
	byty	rod. domy	byty	rod. domy
US 1	107	3	0	0
US 5	712	0	0	0
US 6	396	0	0	0
US 7*	119	0	24	0
US 8	13	65	0	1
US 9	0	144	0	1
US 10	0	136	0	1
US 11	4	101	0	3
US 12	0	1	0	0
súčet	1 351	450	24	6
spolu	1 801		30	
b. j. spolu	1 831			

*) v US 7 sú navrhované byty len vo variante 2

V zóne je existujúcich 1801, navrhovaných 30 a spolu 1831 bytových jednotiek.

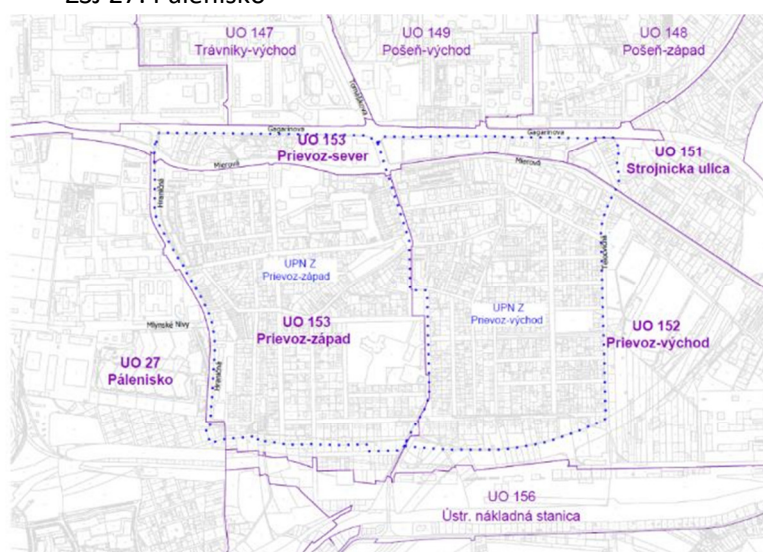
Z verejne prístupných zdrojov (Register obyvateľov SR, ÚGKK SR, Mapový klient ZBGIS – údaje aktuálne k 06/2022) je v riešenom území zóny evidovaných 1727 bytových jednotiek - z toho 445 rodinných domov a 1282 bytov v bytových domoch.

Rozdiel v počtoch bytov a rodinných domov je pravdepodobne spôsobený tým, že v bilanciách zóny sú ako existujúce uvedené aj rodinné a bytové domy, ktoré majú vydané UR a SP (sú vo výstavbe) a tieto ešte nie sú evidované v katastri nehnuteľností a pod..

B.7 Demografia

Do riešeného územia zasahujú štyri základné sídelné jednotky (ZSJ).

- ZSJ 210: Prievoz – sever
- ZSJ 153: Prievoz – západ
- ZSJ 152: Prievoz – východ
- ZSJ 27: Pálenisko

Obrázok 9 Riešené územie a základné sídelné jednotky

Keďže je územie zóny vymedzené na častiach týchto ZSJ a ide o prevažne zastavané a stabilizované územie, nie je pre potrebu UPN Z účelné vychádzať z bilancií pre ZSJ.

Podľa počtu existujúcich aj navrhovaných bytov a rodinných domov v zóne bol prostredníctvom urbanistických ukazovateľov stanovený potenciálny počet obyvateľov zóny. Priemerná obložnosť pri bytoch je uvažovaná 2,4 obyvateľa/byt a pri rodinných domoch 2,7 obyvateľa/byt.

Tabuľka 2 Počet obyvateľov podľa počtu bytov a rodinných domov

US	stav		počet obyvateľov	návrh			spolu
	byty	rod. domy		byty	rod. domy	počet obyvateľov	
	oblož. 2,4	oblož. 2,7		oblož. 2,4	oblož. 2,7		
US 1	107	3	265	0	0	0	265
US 5	712	0	1 709	0	0	0	1 709
US 6	396	0	950	0	0	0	950
US 7	119	0	286	24	0	58	343
US 8	13	65	207	0	1	3	209
US 9	0	144	389	0	1	3	392
US 10	0	136	367	0	1	3	370
US 11	4	101	282	0	3	8	290
US 12	0	1	3	0	0	0	3
počet obyvateľov - stav			4 457				
počet obyvateľov - návrh						74	
obyvatelia spolu							4 531

Počet potenciálnych obyvateľov v existujúcich objektoch v zóne je 4457 a v navrhovaných objektoch je 74 obyvateľov.

Z verejne prístupných zdrojov (Register obyvateľov SR – údaje aktuálne k 06/2022) je v riešenom území 3691 obyvateľov s trvalým pobytom v zóne. Hlásenie prechodného pobytu obyvateľov už nie je na území SR povinnosťou, evidencia obyvateľov s prechodným pobytom sa nevedie.

Pre celkový počet obyvateľov zóny bola štatisticky odhadnutá veková štruktúra obyvateľstva a hustota obyvateľov/ha.

Tabuľka 3 Veková štruktúra obyvateľov

Celkový počet obyvateľov zóny	4 531	predproduktívny vek 13%:	589
		z toho: vek 0-4 rokov (3%)	136
z toho: muži 46%	2 084	vek 5-9 rokov (4%)	181
ženy 54%	2 447	vek 10-14 rokov (6%)	272
plocha zóny (ha)	54,25	produktívny vek 63%:	2 855
hustota obyvateľov na 1ha	20,0	poproduktívny vek 24%:	1 087

Zamestnanosť a denne prítomné obyvateľstvo

Z hľadiska pracovných príležitostí v zóne je určujúca najmä severná časť územia s objektmi verejnej správy, administratívy a polyfunkčnými objektmi s vybavenosťou v parteri. Južne od ul. Mierová sa nachádzajú bytové domy s početnými zariadeniami obchodu a služieb v parteri a areál ZŠ Mierová. Aj v stabilizovanej zástavbe RD sa nachádzajú prevádzky a zariadenia občianskej vybavenosti. Odhad pracovných príležitostí a denne prítomného obyvateľstva je bilancovaný v nasledovnej tabuľke.

Tabuľka 4 Zamestnanosť a denne prítomné obyvateľstvo

FV v UPN BA	US	SB		VARIANT 1						navýšenie VARIANT 2		
				zamestnanci		návštevníci/ubyt.		žiaci/študenti		zamestn.	návšt.	žiaci/štud.
				stav	návrh	stav	návrh	stav	návrh			
201	US 1	1.1	ver. správa	440		65				66	10	
		1.2	OS, administratíva	3		7						
		1.3	OS, administratíva	590		30				88	5	
		1.4	OS	10		30						
		1.5	OS	3		15						
201	US 2	2	zdravotníctvo	25		5						
201	US 3	3	spoloč. dom		10		32					
201	US 4	4	ZŠ Mierová	32		3		625		17	3	300
101	US 5	5	parter BD	36		89						
101	US 6	6.1	OS, administratíva	15		20						
		6.3	pavilón MŠ		6		1		75			
101	US 7											
102	US 8											
102	US 9	9.5	admin., ubytovňa	80		55						
102	US 10											
102	US 11											
102 B	US 12	12	komun. aktivity		2		9					
	súčet			1 234	18	319	42	625	75	171	18	300
	spolu			1 252		361		700		1 423	379	1 000

K navrhovaným zariadeniam vo var. 1 je pre var. 2 odhadované navýšenie počtu zamestnancov o 171, návštevníkov o 18 a žiakov o 300 (t.j. spolu pre novostavby administratívnych objektov v SB 1.1 s prípustným nárastom HPP o 15% a nadstavba objektu ZŠ Mierová o jedno podlažie).

V zástavbe rodinných domov sa nachádzajú zariadenia občianskej vybavenosti v oblasti obchodu (pekáreň, cukráreň, móda,...), gastronómie, služieb (kaderníctvo, autoservisy,...), zdravotníctva (fyzioterapia, estetická chirurgia), administratívy (sídla firiem, finančné poradenstvo,...) spravidla rodinného charakteru resp. menšieho rozsahu.

B.8 Občianska vybavenosť

Infraštruktúra občianskej vybavenosti v riešenom území je diverzifikovaná, z aspektu uspokojovania základných potrieb obyvateľov dostačujúca, jej územné rozloženie v rámci pešej dostupnosti obyvateľstva je priaznivé.

Existujúce zariadenia základnej občianskej vybavenosti v zóne Prievoz-východ a Prievoz-západ:

- školsťvo: ZŠ Mierová – 25 tried, MŠ Šťastná – 6 tried, ZUŠ Mierová, súkromná ZŠ Struková, súkromná MŠ Radničné nám., súkromná MŠ Gruzínska, súkromná MŠ Kľukatá
- zdravotníctvo: ambulancie všeob. lekára Mierová ul., zubára Kaštieľska a 2x Mierová, lekáreň Mierová 3x

Ďalšie zariadenia vyššej vybavenosti v zóne Prievoz sú:

FSEV UK Bratislava Osvetová ul., Liečebňa sv. Františka Parková ul., zariadenia verejnej správy Mierová ul., špecializované ambulancie Súľovská, Mierová ul. a klinika Kladnianska ul..

Zariadenia a areály občianskej vybavenosti v zóne sú znázornené vo výkrese 02 Komplexný urbanistický návrh a zariadenia OV v pešej dostupnosti zóny sú znázornené vo výkrese 01 Širšie vzťahy.

Navrhované zariadenia základnej občianskej vybavenosti v lokalite Prievoz:

- rozšírenie zariadení školstva v školských areáloch – pavilón MŠ (3 triedy) v existujúcom areáli ZŠ Mierová, vo variante 2 – nadstavba ZŠ Mierová o 1 NP, prístavba pavilónu (3 triedy) v areáli MŠ Šťastná
- novostavba Spoločenského domu Prievoz - klub dôchodcov, veľká a malá spoločenská sála, prednášková sála, komunitné centrum, kaviareň, priestory pre záujmové krúžky, spoločné oddychové zóny
- EKO-centrum Csákyho záhradníctvo - celoročne využiteľný priestor so zázemím pre vzdelávanie v oblasti ekológie a ochrany ŽP, komunitné aktivity, atď. (obnova skleníkov, záhrada, ovocný sad, pestovanie rastlín,...)
- komunitná záhrada Ružomerská
- rozšírenie a skvalitnenie ihrísk a športovísk – parčíky.

Iné navrhované zariadenia občianskej vybavenosti v celej zóne Prievoz

- zariadenie prechodného ubytovania – hotel s kongresovou sálou, reštauráciou a fitness vrátane vybavenosti v parteri objektu, plochy obchodu a služieb v parteri bytového domu (Mierová ul., bývalý areál VUPOP)
- a ďalšie plochy a priestory, kde je možné v zmysle navrhovanej regulácie umiestniť zariadenia občianskej vybavenosti nekomerčného aj komerčného charakteru.

Tabuľka 5 Potreba a lokalizácia zariadení základnej občianskej vybavenosti

Počet obyvateľov zóny:	4 531		z toho obyvateľa návrh:		74
Návrh zariadení OV:	ukazovateľ na 1000 obyv.		potreba		umiestnenie v zóne / v dochádzkovej vzdialenosti
Školstvo:					
MŠ (25 žiakov/1 trieda)	40	miest	181	detí tzn. 7 tried	MŠ 3 triedy v areáli ZŠ Mierová, súkr. MŠ Klukatá / elok. pr. MŠ Šťastná v NUPPU
ZŠ (30 žiakov/1 trieda)	136	miest	616	žiakov tzn. 25 tried	ZŠ Mierová 25 tried / ZŠ Tomášikova, ZŠ Nevádzová, súkr. ZŠ Struková
Gymnázium/stredná škola	11	miest	50	miest 2 triedy	Gymnázium Tomášikova
Kultúra:					
kluby detí a mládeže	6	miest	27	miest	ZUŠ v MŠ Mierová, EKO-centrum / FK Rapid
kluby dôchodcov	6	miest	27	miest	Spoločenský dom Prievoz
Telovýchova a šport:					
pre deti	800	m ²	3 625	m ²	ihriská na ver. priestranstve
pre mládež a dospelých	700	m ²	3 172	m ²	športoviská vo ver. priestranstve, areál ZŠ Mierová / areál ZŠ Nevádzová
telocvične	40	m ²	181	m ²	ZŠ Mierová, fitness Hraničná a Mierová
Zdravotníctvo:					
primárna starostlivosť	1,1	lekára	5	lekárskych ordin.	Poliklinika Nevádzová, ambulancia Mierová, stomatológ Mierová, Kaštielska
jasle	2	miesta	9	miest	súkr. jasle Orišková / jasle Palkovičova
lekáreň	0,3	lekáren. prac.m.	1	lekárne	vstavané zar. - Mierová, Orišková

V zóne sú dostatočné priestorové možnosti pre umiestnenie vstavaných zariadení základnej aj komerčnej OV v parteri existujúcich bytových domov a v polyfunkčných objektoch.

Požiadavka zo zadania „overiť územnotechnické možnosti pre výstavbu zariadenia sociálnych služieb, a to Zariadenie pre seniorov, Zariadenie opatrovateľskej služby alebo Špecializovaného zariadenia“ bola preverená a zariadenie sa v území zóny nepodarilo umiestniť:

- po preskúmaní aktuálnych vlastníckych vzťahov vo vnútrobloku Ružomerská a zhodnotení priestorových možností nie je plocha vhodná pre situovanie zariadenia sociálnych služieb
- v zóne sa vzhľadom na zastavanosť nenachádzajú disponibilné pozemky primeranej veľkosti.

B.9 Začlenenie stavieb do okolitej zástavby a súlad s UPN BA

Začlenenie stavieb do okolitej zástavby

Zóna Prievoz je prakticky celá zastavaná a má charakteristickú urbanistickú štruktúru a funkčnú skladbu s prevládajúcou obytnou funkciou. Navrhované objekty rešpektujú a nadväzujú na okolitú, spravidla stabilizovanú, zástavbu a netvoria v území priestorový ani výškový kontrast.

Existujúca zástavba je doplnená navrhovanými objektmi:

- rodinné domy na nezastavaných parcelách v stabilizovanej zástavbe rodinných domov
- bytový dom (4NP) v línii existujúcich bytových domov s podlažnosťou 6NP a v susedstve rozvíjajúcej sa obytnej štvrte NUPPU
- rozšírenie zariadení školstva v školských areáloch – pavilón MŠ v existujúcom areáli ZŠ Mierová s podlažnosťou 2NP, vo variante 2 – nadstavba ZŠ Mierová o 1 NP s rešpektovaním charakteristickej hodnotnej architektúry existujúceho objektu ZŠ
- návrh novostavby Spoločenského domu Prievoz v obdobnej hmotovej proporcii ako existujúci objekt
- rekonštrukcia exist. objektov v areáli Csákyho záhradníctva na Ekocentrum v rozsahu pôvodnej štruktúry s rešpektovaním okolitej zástavby rodinných domov (max. podlažnosť 2NP) a požiadaviek/usmernení orgánu pamiatkovej ochrany
- hromadné parkovacie garáže – zapustené a polozapustené objekty s využitím terénnych daností (HG Staré záhrady I, HG Hraničná var. 2), zefektívnenie už existujúcich plôch statickej dopravy (HG sinokvetná, HG Staré záhrady II, HG Staré záhrady III) s podlažnosťou nadzemnej časti HG max. 1 NP.
- objekt HG s podlažnosťou 5NP je umiestnený v území medzi ul. Gagarinova a Mierová v zástavbe solitérnych objektov mestskej zástavby – objekt administratívy (11NP) a objekt bývania s administratívou a vybavenosťou (12NP).

Súlad s UPN BA

V zóne sa, vzhľadom na stabilizovaný charakter, len ojedinele nachádzajú plochy pre návrh nových objektov. Účelom regulácie je zastabilizovanie obytnej funkcie v zóne a zabezpečenie potrebných plôch pre zariadenia občianskej vybavenosti, hlavne základnej vybavenosti lokálneho významu, v rámci priestorových možností zóny a overenie disponibility územia pre situovanie objektov dopravnej vybavenosti (HG pre obyvateľov zóny). Navrhované objekty a plochy OV sú navrhnuté na VPS.

Jediná rozvojová plocha na území zóny je US 12 – kód 102 B, v zmysle regulácie UPN Z je to SB 12, kde sa nachádza jeden RD a areál bývalého tzv. Csákyho záhradníctva. Celý US 12 (všetky pozemky, nie objekty) je súčasťou NKP park Csákyovského kaštieľa ako chránenej historickej zelene. Nenavrhujú sa žiadne tu žiadne ďalšie objekty, v zmysle navrhovanej regulácie je možná rekonštrukcia existujúcich objektov resp. v prípade nevhodného technického stavu novostavba v objeme a na pôdoryse existujúcich objektov.

Regulácia stanovená v UPN BA je v UPN Z spodrobnejšie nasledovne:

1. Obytné územia

102 – malopodlažná zástavba obytného územia, stabilizované územie (US8, US9, US10, US11, US12) je podľa prevažujúcej existujúcej zástavby v jednotlivých SB regulovaná funkčným využitím:

- **RDS** s max. podlažnosťou 2+1 NP kde je rešpektované, že „v územiach charakteru rodinnej zástavby sa malopodlažné bytové domy nepripúšťajú“
- **MBD** s max. podlažnosťou 4+1NP resp. podľa podlažnosti exist. objektov (nižšia)
- a nezastavateľnými plochami **Z-VY**, **Z-ZA** a **Z-ZE** prostredníctvom ktorých je zabezpečený primeraný a realizovateľný podiel zelene v jednotlivých urbanistických sektoroch stabilizovanej zástavby.

101 – viacpodlažná zástavba obytného územia, stabilizované územie (US5, US6, US7) je podľa prevažujúcej existujúcej zástavby v jednotlivých SB regulované funkčným využitím:

- **VBD** s max. podlažnosťou podľa podlažnosti exist. objektov
- **MBD** s max. podlažnosťou 4+1NP resp. podľa podlažnosti exist. objektov (nižšia)
- doplnené **LOV** (SB 6.3 – pavilón MŠ Mierová) s max. podlažnosťou 2+0 NP, kde je vzhľadom na veľkosť US a vysoký podiel bývania v US navýšenie podielu OV v tomto US zanedbateľné
- nezastavateľnými plochami **Z-VE** a **Z-ZA** prostredníctvom ktorých je zabezpečený primeraný podiel zelených plôch v jednotlivých urbanistických sektoroch tejto stabilizovanej zástavby
- a nezastavateľnými plochami **VP-P**.

V oboch variantoch sú všetky existujúce BD zaregulované s existujúcou podlažnosťou (tzn. bez nadstavieb), aby sa zabránilo nadmernému zahusťovaniu štruktúry aj vzhľadom na nedostatok plôch statickej dopravy.

Stabilizované územia zástavby RD sú rešpektované v zmysle z UPN BA tak, že max. podlažnosť v týchto územiach je obmedzená na 2+1 NP a neumiestňujú sa BD. Pri stabilizovanej zástavbe RD sú funkčné plochy v UPN BA vymedzené ulicami zlúčené do väčších celkov a vykazované ako jeden US.

2. Územia občianskej vybavenosti (US1, US2, US3, US4)

201 – občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu, stabilizované územie

202 – občianska vybavenosť lokálneho významu, stabilizované územie

sú regulované funkčným využitím:

- **OV** resp. **LOV** so stanovením pomeru funkcií bývania a vybavenosti tak, aby „funkcia bývania neprekročila 30% z celkových podlažných plôch nadzemnej časti zástavby funkčnej plochy“ čiže urbanistického sektora vymedzeného v UPN BA
- nezastavateľnými plochami **Z-VE**, **Z-VY** prostredníctvom ktorých je zabezpečený primeraný podiel zelených plôch v jednotlivých urbanistických sektoroch tejto stabilizovanej zástavby
- a nezastavateľnými plochami **VP-P**.

Navrhované objekty a urbanistické intervencie sú zhrnuté v nasledujúcej tabuľke:

Tabuľka 6 Súlad s UPN BA

regulácia podľa UPN BA				návrh regulácie UPN Z		
US	FV podľa UPN BA	plocha US	IPP _{max}	SB	FV podľa UPN Z	popis návrhu
1	201 stabil. úz.			1.1-1.5	OV, Z-VE, VP-P	objekt HG
2	201 stabil. úz.			2	OV, Z-PA	bez novej zástavby
3	201 stabil. úz.			3	OV, Z-VE	nový Spoločenský dom Prievoz
4	202 stabil. úz.			4	LOV, Z-VY, VP-P	bez novej zástavby
5	101 stabil. úz.			5	VBD, Z-VE, VP-P	nadstavba HG
6	101 stabil. úz.			6.1 - 6.3	VBD, Z-VE, LOV, VP-P	návrh pavilónu MŠ, 2 objekty HG
7	101 stabil. úz.			7.1, 7.2	VBD, Z-VE	objekt BD, objekt HG, dopravné napojenie RD
8	102 stabil. úz.			8.1 - 8.4	RDS, Z-ZA, Z-VY	1 objekt RD, návrh komunitnej záhrady vo vnútrobloku
9	102 stabil. úz.			9.1-9.5	RDS, Z-ZA, Z-VE	predĺženie ul. Martinská, 1 objekt RD na nezast. parcele
10	102 stabil. úz.			10.1-10.5	RDS, Z-ZA	1 objekt RD na nezastavanej parcele, objekt HG
11	102 stabil. úz.			11.1-11.7	RDS, Z-ZA, Z-VE	3 objekty RD na nezastavaných parcelách
12	102 B rozvoj. úz.	5 276 m ²	0,4	12	MBD	Ekocentrum-rekonštr. exist. objektu, využitie záhrady
13	1120 stabil. úz.				Z-CI	-
14	1110 stabil. úz.				Z-PA	verejná časť parku
15	1130 stabil. úz.				Z-IZ	nová cyklotrasa, prepojenie ul. Martinská a Hraničná
16	1130 stabil. úz.				Z-IZ	-

12 - pozemky sú súčasťou NKP Csákyho kaštieľ s parkom

Pozn.: V každom SB s funkčným využitím OV, LOV, BOV je v grafickej časti v Regulačnom výkrese stanovený percentuálny pomer občianskej vybavenosti a bývania tak, aby bola splnená požiadavka na pomer funkcií podľa UPN BA

Koncept riešenia UPN Z - variant 1

je z hľadiska intenzity zástavby konzervatívny a zachováva existujúcu objektovú štruktúru aj medzi ul. Mierová a Gagarinova.

Novostavba **Spoločenského domu Prievoz** (US3) je navrhnutá v obdobnej hmotovej proporcii ako existujúci objekt.

Bytový dom Hraničná je navrhnutý v línii existujúcich bytových domov pozdĺž ul. Hraničná a v obdobnej objemovej proporcii.

Pavilón MŠ v existujúcom areáli ZŠ Mierová s podlažnosťou 2NP, ale v zmysle UPN BA sa nachádza vo funkčnej ploche 101 viacpodlažná zástavba obytného územia, stabilizované územie (US6).

Ekocentrum Parková (Csákyho záhrada) je navrhnuté len v rozsahu pôvodnej objektovej štruktúry.

US podľa UPN BA	FV podľa UPN BA	označ. stav. bloku (SB)	plocha SB (m ²)	kód funkčného využitia FV	max. podlažnosť NP+ust.podl.	Zastavaná plocha (m ²) ZPmax	Hrubá podl. plocha (m ²) HPPmax	Koeficient zelene (m ²) KZmin	pomer funkcie OV a BÝV v %	
									OVmin	BYVmax
US3	101	3	2 343	OV	3+0	650	1 800	0,3	100	0

Súčasťou návrhu sú **objekty HG** v územiach obytnej zástavby – FV 101 a 102 podľa UPN BA, v súlade s prípustným využitím „zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu územia“.

Koncept riešenia UPN Z - variant 2 vychádza z var. 1 a umožňuje nové urbanistické riešenie najmä starších administratívnych budov (objekty MH SR, FR SR, MiÚ MČ) v objeme HPP existujúcich objektov s navýšením o 15% a nové priestorové riešenie v rámci voľnejšie koncipovaných stavebných čiar so zachovaním solitérnej štruktúry mestskej zástavby prostredníctvom zelených verejných plôch medzi objektmi.

US podľa UPN BA	FV podľa UPN BA	označ. stav. bloku (SB)	plocha SB (m ²)	kód funkčného využitia FV	max. podlažnosť NP+ust.podl.	Zastavaná plocha (m ²) ZPmax	Hrubá podl. plocha (m ²) HPPmax	Koeficient zelene (m ²) KZmin	pomer funkcie OV a BÝV v %	
									OVmin	BYVmax
US3	101	3	2 343	OV	3+0	650	1 800	0,3	100	0
US1	201	1.1a	8 254	OV	8+0	1 600	9 200	0,3	100	0
US1	201	1.1b	12 595	OV	5+0	2 650	10 300	0,2	100	0
US1	201	1.3*	18 870	OV	11+0	3 800	22 600	0,2	100	0
US1	201	1.4	5 878	OV	3+1	2 000	5 000	0,2	80	20

Súlad s UPN BA v oblasti dopravy a dopravných stavieb:

V UPN Z sú zapracované nasledovné požiadavky z UPN BA:

- cestná sieť:

ul. Kaštieľska/Parková – miestna zberná cesta MZ2

VPS D27

ul. Mierová – miestna obslužná cesta MO1

- mestská hromadná doprava

trolejbusová trasa ul. Kaštieľska/Parková

VPS D56

- nemotoristická doprava

hlavná cyklotrasa – Ružinovská tangenta - ul. Kaštieľska/Parková

VPS D80

a sú rešpektované OP letiska M.R. Štefánika.

B.10 Verejná dopravná vybavenosť

Územie lokality Prievoz je rovinaté, zastavané prevažne rodinnými domami z rokov výstavby v medzivojnovom období, k pôvodnej výstavbe rodinných domov pribudli viaceré bytové domy. V severnej časti územia, ktorá je v priamom dotyku s Gagarinovou ulicou sa nachádzajú väčšie inštitúcie, úrady a polyfunkčné budovy.

Uličná sieť je v prevažnej miere tvorená obslužnými miestnymi komunikáciami, z ktorých viaceré sú vybavené prvkami upokojuvania dopravy. V celej oblasti je zriadená Zóna 30 bez vyznačovania predností v jazde na vnútorných lokálnych križovatkách, obmedzený je vjazd nákladnej dopravy.

Hlavné dopravné zaťaženie sa sústreďuje do severnej časti zóny, ktorá je intenzívnejšie obývaná a vybavená službami a aj najviac zaťažená dopravou. V tejto časti územia vykazuje v čase dopravných špičiek prvky preťaženia.

Primárnym cieľom návrhu dopravného riešenia územia zóny Prievoz je návrh dopravného riešenia tak, aby úprava existujúcej cestnej siete vyhovovala stavebno-technickým požiadavkám na bezpečnosť dopravy a postupne sa prechádzalo na väčšie využívanie alternatívnych druhov dopravy. Vzhľadom na charakter zóny a jej funkcií je návrh zameraný na reguláciu individuálnej automobilovej dopravy pri zachovaní udržateľného celoplošného konceptu upokojenia dopravy.

Cieľom návrhu je aj motivácia obyvateľov a návštevníkov zóny využívať v čo najväčšej miere verejnú a cyklistickú dopravu.

Širšie dopravné vzťahy

Obsluhu MČ Ružinov zabezpečuje sieť nosných dopravných ťahov, ktoré sú využívané všetkými druhmi dopravy. Územím Ružinova prechádza diaľnica D1 – obchvat mesta, ktorý tvorí významnú dopravnú tepnu v území. Diaľničné križovatky tvoria kľúčové dopravné uzly a umožňujú maximálne využitie diaľnice aj pre intravilánovú dopravu. Okrem cestnej siete prechádza územím železničná trať a na východnom okraji MČ sa nachádza Medzinárodné letisko M. R. Štefánika.

Obrázok 10 Riešené územie a územie širších dopravných vzťahov

V území širších vzťahov zóny sa nachádzajú komunikácie s veľkým dopravným významom, ktorému zodpovedá aj ich vysoké dopravné zaťaženie.

- Západnú hranicu územia širších vzťahov tvorí cesta I/61 - Bajkalská ul. - miestna zberná cesta, ktorá tvorí spojenie s diaľnicou D1 a cez Prístavný most do Petržalky a ďalej smerom do Rakúska a Maďarska. Na Bajkalskej ulici sa po sprevádzkovaní I. etapy rýchlostnej cesty R7 výrazne zvýšila intenzita dopravy, predovšetkým v špičkových obdobiach dňa.
- Východná hranica územia širších vzťahov je ohraničená železničnou traťou č. 132, Bratislava hl.st. - Bratislava-Nové Mesto - Bratislava-Petržalka - Rusovce - Rajka MÁV
- Severná hranica vedie líniou ulíc v zástavbe sídlisk Pošeň a Trávniky
- Južná hranica vedie cez rozvojové územie Domové role, na ktorom Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy navrhuje novú výstavbu veľkého rozsahu a zásadnú zmenu funkčného využitia. Vzhľadom na predpokladaný rozvoj územia je potrebné zabezpečiť jeho reguláciu a vhodné využitie v budúcnosti. Prioritné napojenie územia je plánované na rýchlostnú cestu R7 a Slovnaftskú ulicu, ale nezanedbateľnou súčasťou bude aj dopravný vplyv na zónu Prievoz.

V tejto súvislosti je v návrhu ÚPN zóny Prievoz preverované prepojenie Kaštieľska ul./Parková ul. s predĺžením po Slovnaftskú ul. vrátane trolejbusovej trate Tomášikova - Parková - Kaštieľska - Slovnaftská - Kazanská.

Najvýznamnejšia dopravná trasa - diaľnica D1 - umožňuje prepojenie územia v dvoch významných diaľničných križovatkách

- Mimoúrovňová križovatka Prievoz (diaľnica D1 – rýchlostná cesta R7 – Bajkalská – Slovnaftská)
- Mimoúrovňová križovatka Gagarinova (diaľnica D1 – cesta I/63 Gagarinova ul.).

Na hranici územia širších vzťahov sa nachádzajú významné križovatky, ktoré distribuujú dopravu do vnútra územia:

- Križovatka Prievoz (mimoúrovňová diaľničná križovatka – Exit 6)
- Križovatka Gagarinova (mimoúrovňová diaľničná križovatka – Exit 8)
- Bajkalská – Prievozská (svetelne riadená križovatka, Bajkalská ul. vedená mimoúrovňovo)
- Bajkalská – Ružinovská (mimoúrovňová križovatka)
- Prepojenie Ružinovskej radiály, Trnavskej cesty, Galvaniho ul. a mimoúrovňovej križovatky s D1 Galvaniho – Exit 10
- Gagarinova – Tomášikova (svetelne riadená križovatka).

V zóne Prievoz neexistuje žiadna forma koľajovej dopravy. Najbližšie k zóne Prievoz sa nachádza železničná stanica Nové mesto. Nové železničné napojenia zóny nie sú navrhované.

Cestná sieť a križovatky

Riešené územie zóny Prievoz tvorí územie, ktorého špecifický charakter je daný rozsiahlou zástavbou rodinnými domami. Bytová výstavba neskorších rokov je situovaná v prevažne severnej a západnej časti s napojením na kapacitnejšie komunikácie. Dobrá dostupnosť centra mesta zvyšuje atraktivitu územia.

Komunikačná sieť riešeného územia sa skladá zo zberných komunikácií nižšieho významu a hustej siete obslužných komunikácií.

Jednotlivé funkčné triedy komunikácií (v súlade s STN 73 6110 Projektovanie miestnych komunikácií) zaradené podľa ich dopravného významu:

- B2, B3 – Zberné komunikácie
- C2, C3 – Obslužné komunikácie

Najvyšší dopravný význam má Mierová ulica (súbežne s Gagarinovou ul.), na severe územia.

Mierová ul. tvorí dopravné spojenie medzi centrom a východnou časťou MČ Bratislava-Ružinov.

V smere sever – juh má významnú dopravnú funkciu trasa: Gagarinova/Tomášikova – Mierová/Kaştieľska – Kaštieľska – Parková. Trasa pokračuje smerom na juh popod diaľnicu D1,

umožňuje zároveň prístup k Bratislavskej nákladovej stanici a ďalej von z územia zóny Prievoz v smere na Slovnaftskú ul. (už mimo riešeného územia zóny).

Uvedený komunikačný ťah rozdeľuje zónu Prievoz na dve časti

- Prievoz západ
- Prievoz východ.

Severná hranica je tvorená cestou I/63 – Gagarinova ul. Gagarinova ul. je zberná miestna komunikácia, ktorá tvorí spojenie centra mesta s diaľnicou D1, ktorá tvorí aj južnú hranicu zóny.

Na okraji zóny Prievoz sa nachádza viacero významných križovatiek, väčšinou svetelne riadených

- Hraničná – Mierová – Prievozská - Gagarinova (svetelne riadená)
- Mierová – Kladnianska (neriadená)
- Mierová – Kaštieľska (svetelne riadená)
- Mierová – Radničné námestie
- Mierová – Telocvičná – Osvetová (neriadená).

Cestná sieť vnútri zóny je využívaná zdrojovou a cieľovou dopravou vo vzťahu k zóne Prievoz. Tranzit nákladných vozidiel je smerovaný po diaľničnom okruhu, alebo okrajom územia (Gagarinova ul.). Zóna Prievoz umožňuje iba obmedzený vjazd nákladnej dopravy - povolená je iba obsluha územia.

Sieť obslužných komunikácií vo vnútri územia zabezpečuje obsluhu obytnej zástavby a je vo veľkej miere riešená ako pravouhlý systém. Šírkové usporiadanie vychádza z pôvodnej komunikačnej siete je limitované existujúcou zástavbou.

Zóna Prievoz je na svojom území obsluhovaná trolejbusovou linkou po Mierovej ul. a autobusovou po Hraničnej, Kaštieľskej a Parkovej ul.. Územie obsluhujú aj ďalšie linky, ktoré sú v dotyku s územím. Ponuka verejnej dopravy je dostatočná hlavne na Prievozskej a Gagarinovej ul., kde sa nachádzajú dôležité prestupné uzly medzi MHD a PAD.

Súčasný stav dopravného usporiadania zóny

Cesty v území sú vo veľkej miere obojsmerné, čo umožňuje ľahšiu orientáciu v území. Pôvodne pomerne veľkorysé šírkové usporiadanie komunikácií je dnes využívané na parkovanie vozidiel a na niektorých úsekoch výrazne znižuje komfort prejazdu vozidiel a aj pohybu peších.

Viacere chodníky nezodpovedajú súčasným požiadavkám na šírku a nie sú vybavené prvkami bezbariérovosti a zariadeniami pre nevidiacich. Tieto nedostatky sa postupne odstraňujú v rámci rekonštrukcie jednotlivých ulíc, čím sa významne zvyšuje kvalita cestnej siete .

V riešenom území úplne absentujú značené cyklotrasy.

Cestnú sieť zóny Prievoz tvoria miestne komunikácie funkčných tried B (zberné) a C (obslužné), pričom označenie kategórie a funkčnej triedy komunikácií podľa STN vo viacerých prípadoch nezodpovedá skutočným parametrom komunikácie a to z dôvodu, že ide o staršie komunikácie, pre výstavbu ktorých platili iné normy ako v súčasnosti.

V rámci cestnej siete tvorí samostatný okruh záujmu usporiadanie križovatiek. Priepustnosť a vhodné riešenie križovatiek určuje kapacitu ostatnej cestnej siete. V území sa nachádzajú výhradne úrovňové križovatky, ktoré sú rozdelené na riadené cestnou svetelnou signalizáciou (CSS) a neriadené.

Riadené križovatky sú na okrajoch zóny a umožňujú prepojenie s kapacitnejšou cestnou sieťou na hraniciach zóny

- Mierová – Hraničná
- Hraničná – Gagarinova
- Tomášikova – Gagarinova – Kaštieľska
- Mierová – Kaštieľska.

Križovatky riadené CSS možno považovať za vyhovujúce, nakoľko usmernenie a riadenie križovatky poskytuje vodičom dostatočný komfort a eliminuje kolízne dopravné situácie.

Neriadené križovatky sú menej dopravne zaťažené, ale niektoré boli vyhodnotené ako problematické a predstavujú určité bezpečnostné riziko pre účastníkov cestnej premávky. V súčasnosti sú takými

javia križovatky bez udania prednosti v jazde ako aj križovatky, kde je sťažený rozhľad a nie je možné ho v súčasnej zástavbe zabezpečiť.

Ako križovatky s potenciálnym bezpečnostným rizikom boli označené nižšie križovatky.

- Gruzínska – Syslia – Parková
- Kľukatá – Varínska – Krásna
- Kaštieľska – pri cintoríne
- Mierová – Telocvičná – Osvetová.

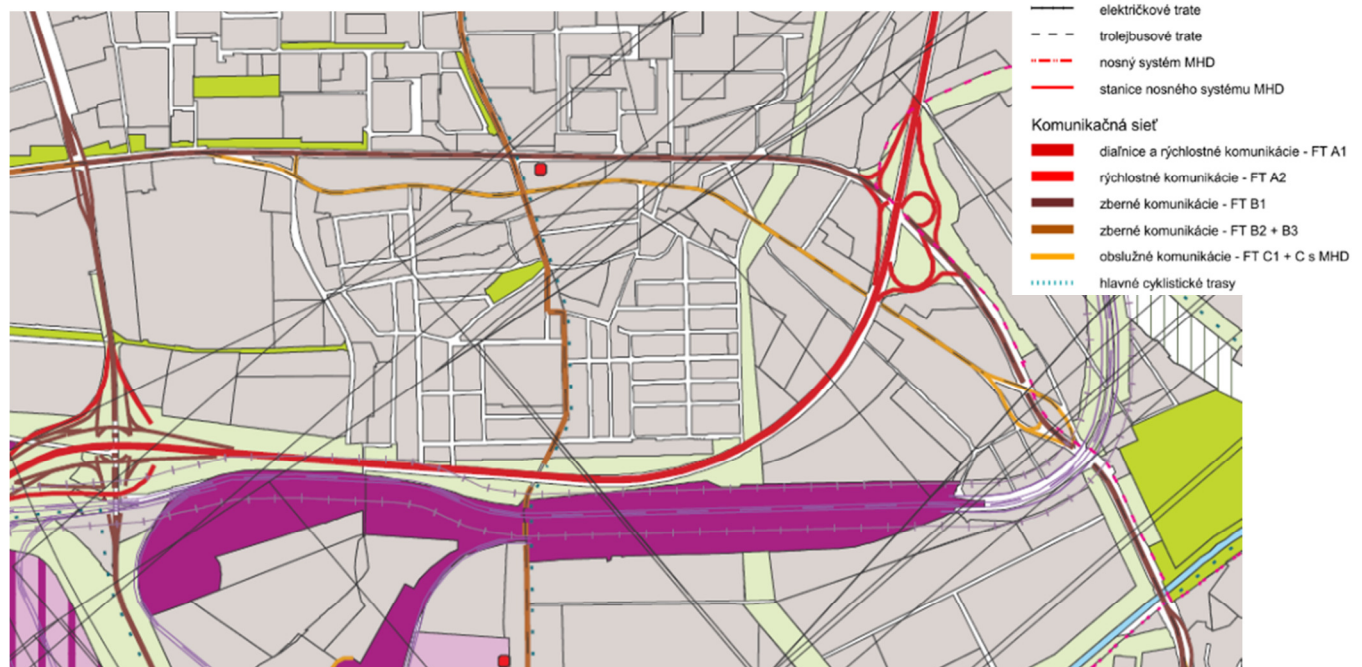
V križovatke Gruzínska-Syslia-Parková sú v súvislosti s rekonštrukciou ťahu Kaštieľska – Parková – Domové role navrhované stavebné úpravy.

UPN hl. mesta SR Bratislava (2007) v znení zmien a doplnkov

Výhľadové zámery dopravnej infraštruktúry určuje platný ÚPN hl. mesta SR Bratislavy z roku 2007 v znení zmien a doplnkov.

V UPN Z Prievoz-západ je navrhnutá hierarchizácia existujúcich ciest plne v súlade s platným Územným plánom hl. mesta SR Bratislavy, rok 2007, v znení zmien a doplnkov.

Obrázok 11 ÚPN mesta Bratislava - dopravný výkres (detail)

Zdroj: <https://bratislava.sk/zivotne-prostredie-a-vystavba/rozvoj-mesta/uzemnoplanovacie-dokumenty/platna-uzemnoplanovacia-dokumentacia/uzemny-plan-mesta-a-jeho-zmeny-a-doplňky>

Najvýznamnejšou trasou z hľadiska dopravného významu je ul. Gagarinova na hranici riešeného územia zaradená do FT B – zberná, nasleduje

- dopravná os Kaštieľska a Parková ulica s pokračovaním do lokality Domové role. V ÚPN mesta Bratislava je zaradená do FT B – zberná

Návrh umiestnenia a rozdelenia dopravného priestoru je predmetom spracovávaného konceptu riešenia

- druhou významnou dopravnou trasou zostane Mierová ulica. V ÚPN mesta Bratislava je zaradená do FT C – obslužná
- ostatné cesty v území majú funkciu obslužných ciest nižšieho významu.

Dopravné zaťaženie

Územie zóny Prievoz-východ aj Prievoz-západ tvorí zastavané územie so stabilizovanou funkciou prevažne bývania v rodinných a bytových domoch doplnené v severnej časti objektmi občianskej vybavenosti a novšími objektmi bývania s vybavenosťou. V zóne je navrhovaných len minimum

nových objektov a dostavby a prístavby existujúcich, rozvoj územia je zaregulovaný v intenciách existujúcej intenzity a miery využitia územia.

Z hľadiska dopravného zaťaženia predstavuje zóna Prievoz stabilizované územie, kde sa nenachádzajú rozvojové plochy na realizáciu väčších investičných zámerov, preto nie je účelné spracovať dopravnokapacitné posúdenie zóny.

V tejto súvislosti je potrebné sledovať a zohľadniť vplyv nových investícií v rámci územia širších vzťahov, ktoré by mohli mať vplyv na cestnú sieť zóny Prievoz. Jednou z takých investícií je rozvoj lokality Domové role. V rámci DKP bude potrebné preveriť dopravné toky smerom na Kaštieľsku a zabezpečiť eliminovanie negatívneho vplyvu na zónu Prievoz.

Kapacita úsekov závisí od priepustnosti križovatiek. Priepustnosť kľúčových križovatiek je v riešenom území zabezpečená cestnou svetelnou signalizáciou. Zdržania môžu nastať v križovatkách, v ktorých sa zóna Prievoz pripája na frekventovanú Gagarinovu ul..

B.10.1 Návrh dopravného usporiadania zóny

Navrhované riešenia vychádzajú z problematiky, ktorá vyplynula z Prieskumov a rozborov a bola premietnutá do Zadania pre spracovanie UPN Z.

Dôraz je kladený na bezpečnosť dopravy na cestnej sieti a v križovatkách a preverenia možnosti pre vytvorenie kostrovej trasy v smere sever – juh, ktorou sa stane rekonštruovaná Kaštieľska a Parková ulica. Významná časť návrhu je venovaná zlepšeniu podmienok pre cyklistickú dopravu v zóne a riešeniu odstavovania a parkovania vozidiel rezidentov. Navrhované riešenia sú koncepcne riešené s presahom do územia širších dopravných vzťahov.

Cestná sieť

Súvisiace Slovenské technické normy (STN) a Technické podmienky (TP)

V priebehu roka 2023 príde do platnosti viaceré Slovenské technické normy (STN) a Technické podmienky (TP), ktoré nahradia dlhoročne používané STN a TP. Pre účely ÚPN zóny Prievoz je aktuálna STN 73 6110. Zasadou revidovanej normy STN 73 6110 je previazanie základných technických parametrov miestnych ciest cez funkčné triedy, funkčné skupiny a funkčné kategórie na územie a jeho priestorové usporiadanie s funkčným využitím.

Nová STN 73 6110 Projektovanie miestnych ciest nahradí STN 73 6110 Projektovanie miestnych komunikácií z augusta 2004 v celom rozsahu. Táto slovenská technická norma spolu s STN 73 6101 z roku 2023 a STN 73 6102 z roku 2023 nahradí tiež STN 73 6102 Projektovanie križovatiek na pozemných komunikáciách z februára 2004 v celom rozsahu.

Spolu s uvedenými zmenami v STN 73 6110 je potrebné pri návrhu vychádzať z platných Technických podmienok, ktoré reflektujú aktuálnu situáciu v dopravnom priestore ako aj ponímanie jeho využívania v súlade s požiadavkami na bezpečnosť dopravy, využívanie alternatívnych druhov dopravy a udržateľné životné prostredie.

Pre Koncept riešenia UPN Z sú použité už označenia podľa navrhovanej STN 73 6110, ktorá príde do platnosti v priebehu roka 2023. V zmysle uvedenej STN je označenie „komunikácia“ v ďalšom texte nahradené označením „cesta“.

Značenie kategórie MC môže byť:

- MZ – kategória miestnej zbernej cesty;
- MO – kategória miestnej obslužnej cesty;
- MZE – kategória miestnej zbernej cesty s električkou vedenou na zvýšenom alebo nezvýšenom páse;
- MOE – kategória miestnej obslužnej cesty s električkou vedenou na zvýšenom alebo nezvýšenom páse;
- MO-k – kategória miestnej obslužnej cesty s krajinou;
- MO-u – kategória miestnej obslužnej cesty s prvkami upokojenia dopravy.

V zmysle novej STN 73 6110 sú jednotlivé miestne cesty charakterizované nasledovne:

Miestna zberná cesta MZ2, MZ3 (predtým miestna zberná komunikácia B2 a B3)

- Charakteristika:
 - zberné cesty v sídlach nad 20-tisíc obyvateľov;
 - prieťahy ciest II. a III. triedy;
 - medzi nižšími obytnými útvarmi, kostra zmiešaných zón sídla s väzbou na extravilán;
 - s čiastočnou priamou obsluhou územia;
 - intenzita cestnej dopravy od 800 do 1 800 voz/h.
- Štandardné okrajové podmienky a požiadavky:
 - križovatky a križovania sú úrovňové;
 - prvky upokojenia nie sú prípustné.
- Zvláštne požiadavky:
 - pešie priechody sú neriadené aj riadené;
 - cyklistická doprava nie je prípustná v hlavnom dopravnom priestore;
 - zastávky VOD sú v zálivoch alebo vo vonkajšom jazdnom pruhu;
 - možnosť riešiť vyhradené jazdné pruhy VOD;
 - v pridruženom jazdnom pruhu možno realizovať parkovanie a alternatívnu dopravu.

Miestna obslužná cesta MO funkčnej triedy MO1, MO1U (predtým miestna obslužná komunikácia C1, C1 s prvkami upokojenia dopravy)

- Charakteristika:
 - mestské triedy spoločenského významu v existujúcej zástavbe;
 - obslužné obchodné osi mestských útvarov;
 - možnosť priamej obsluhy všetkých objektov;
 - intenzita cestnej dopravy od 400 do 1 000 voz/h.
- Štandardné okrajové podmienky a požiadavky:
 - cesty sú smerovo nerozdelené pre kategórie MO1 a MO1U 12,0 m (11,5 m)
 - križovatky a križovania sú úrovňové;
 - vylúčená tranzitná doprava;
 - možné použitie upokojujúcich prvkov;
 - možnosť vedenia verejnej osobnej dopravy.
- Zvláštne požiadavky:
 - pešie priechody sú neriadené;
 - cyklistická doprava je prípustná v hlavnom dopravnom priestore;
 - zastávky VOD sú v jazdnom pruhu;
 - parkovanie v pridruženom dopravnom priestore.

Miestna obslužná cesta MO funkčnej triedy MO2, MO2U (predtým miestna obslužná komunikácia C2, C2 s prvkami upokojenia dopravy)

- Charakteristika:
 - obslužné cesty dopĺňajúce spojenie zberných ciest;
 - vo výnimočnom prípade možno použiť aj pre MZ3
 - medzi nižšími obytnými útvarmi alebo vnútri obytných útvarov;
 - možnosť priamej obsluhy všetkých objektov;
 - intenzita cestnej dopravy do 400 voz/h.
- Štandardné okrajové podmienky a požiadavky:
 - cesty smerovo nerozdelené pre kategórie MO2 a MO2U 8,0 m, 7,5 m
 - križovatky a križovania sú úrovňové;
 - aj vnútri priemyselných zón;
 - vylúčená tranzitná doprava;
 - možné použitie upokojujúcich prvkov a parkovania;
 - vedenie verejnej osobnej dopravy zriedkavé.
- Zvláštne požiadavky:

- pešie priechody sú neriadené;
- cyklistická doprava je v hlavnom dopravnom priestore.

Miestna obslužná cesta MO funkčnej triedy MO3, MO3U (predtým miestna obslužná komunikácia C3, C3 s prvkami upokozenia dopravy)

- Charakteristika:
 - obslužné cesty sprístupňujúce objekty a územia;
 - vnútri obytných útvarov;
 - možnosť priamej obsluhy všetkých objektov;
 - intenzita cestnej dopravy do 400 voz/h.
- Štandardné okrajové podmienky a požiadavky:
 - cesty sú smerovo nerozdelené pre kategórie MO3 a MO3U 8,0 m, 7,5 m (6,5 m)
 - križovatky a križovania sú úrovňové;
 - vylúčená tranzitná doprava;
 - možné použitie upokojujúcich prvkov a parkovania;
 - bez verejnej osobnej dopravy.
- Zvláštne požiadavky:
 - cyklistická doprava je v hlavnom dopravnom priestore.

Miestne nemotoristické cesty (MN1, MN2, MN3) sú cesty s vylúčeným alebo obmedzeným prístupom motorovej dopravy. Ich funkciou je umožniť pohyb chodcov a cyklistov. Sú to cesty určené najmä cyklistom a chodcom (pešie zóny, obytné zóny, cyklistické cesty, cesty pre chodcov a pod.).

Návrh usporiadania cestnej siete

Zmyslom nového usporiadania v rámci STN je premisa, ktorá vychádza z porovnania viacerých noriem vo svete, kde sa trend „udržateľnej mobility“ klasifikuje z hľadiska dopravy a prepravy ako multimodálny spôsob obsluhy územia. Ide všeobecne o nasledujúce prvky:

- tvorba dopravného a komunikačného systému v urbanizovanom prostredí
- rozdelenie miestnych ciest do funkčných tried a kategórií a z nich vyplývajúcich zmien návrhových rýchlostí s prepojením na dopravno-urbanistický význam miestnej cesty
- stanovenie výhľadového zaťaženia miestnych ciest a križovatiek, výpočtu ich kapacity a posudzovania vychádzajúce z nového prístupu rozumného rastu miest (smart growth)
- výpočet kapacity dopravných plôch pre chodcov, ktoré sa určujú funkčnou úrovňou na kvalitu pohybu chodcov na nárožiach a priechodoch pre chodcov
- hlavné zásady návrhu alternatívnej dopravy
- statická doprava
- mestská zeleň.

Navrhované dopravné riešenie zóny je zamerané na úpravu existujúcej cestnej siete tak, aby vyhovovala stavebno-technickým požiadavkám v zmysle STN a požiadavkám na bezpečnosť dopravy.

Zámerom je, že v rámci rekonštrukcií jednotlivých ulíc sa bude pokračovať už v nastúpenom trende a dôjde k postupnému skvalitneniu a obnove celej uličnej siete zóny. Uličná sieť zóny Prievoz má dve odlišné charakteristiky

- uličná sieť s nízkou intenzitou dopravy, ktorá sa vyskytuje v starších uliciach s rodinnými domami
- uličná sieť s prevahou bytových domov a služieb, vyšším dopravným zaťažením a obmedzenými možnosťami pre skapacitnenie ciest a parkovacích miest.

V rámci rozvoja územia sa nepredpokladajú zásadnejšie zmeny vo funkčnom využití a z tohto dôvodu nie je predpoklad ani zásadnejších zmien v koncepcii dopravného riešenia. Dopravné riešenie je zamerané na znižovanie dopravného zaťaženia individuálnou automobilovou dopravou a zlepšenie podmienok pre rozvoj MHD a cyklistickej dopravy.

Cestná sieť na hraniciach zóny Prievoz

Zóna Prievoz má po svojom okraji ulice, ktoré nie sú súčasťou zóny, ale je na ne priamo napojená. Ide o Gagarinovu, Hraničnú a Telocvičnú ul.

Napojenie **Gagarinovej ulice** je riešené riadenými križovatkami, mimo ktorých nie je možný iný vjazd do územia zóny. Ani v rámci koncepcie dopravného riešenia nie je navrhované žiadne nové prepojenie. Opačnú funkciu majú Hraničná, Kaštieľska/Parková a Telocvičná ul., z ktorých existuje množstvo priamych napojení do zóny Prievoz.

Hraničná ulica je v dotyku s územím zóny Prievoz-západ. V súvislosti s výstavbou obytného súboru NUPPU bola komunikácia zrekonštruovaná a to spolu s križovatkami s Mierovou a Gagarinovou ul., ktoré sú riadené cestnou svetelnou signalizáciou (CSS). Rekonštrukcia oboch križovatiek významne prispela k plynulosti dopravy.

V rámci nového označenia bude Hraničná zaradená do siete obslužných komunikácií ako miestna obslužná cesta MO funkčnej triedy MO2 7,5/40. Napojenia zóny Prievoz z Hraničnej ulice sa vychádzajú z existujúceho šírkového a smerového vedenia a všetky existujúce napojenia zostanú zachované.

Na južnom konci ul. Hraničná je navrhnuté jej prepojenie s ul. Martinská – variantne v bodoch napojenia z Hraničnej. Obe ulice sú v súčasnosti zaslepené, ich prepojenie je naznačené aj v UPN BA a prebieha na pozemkoch prevažne vo verejnom vlastníctve (hl.m.SR Bratislava).

UPN BA, výrez z 2.2 Regulačný výkres

Trasovanie prepojenia je riešené variantne, viď výkres 03 Doprava var. 1 a var. 2 vrátane nového úseku cesty pred existujúcimi radovými rodinnými domami, ktoré sú v súčasnosti napojené cez existujúcu spevnenú plochu/parkovisko v súkromnom vlastníctve.

Vo var. 1 je úsek prepojenia s ul. Martinská je riešený miestnou nemotoristickou cestou MN1 s obmedzeným prístupom motorovej dopravy.

Vo var. 2 je ul. Hraničná prepojená s ul. Martinská miestnou obslužnou cestou MO3U.

Po Hraničnej ulici (v úseku Mlynské Nivy – Stachanovská) je vedená cyklotrasa R17, ktoré vedie z ul. Mlynské nivy a napája sa na hlavnú cyklotrasu O5. R17 je umiestnená v hlavnom dopravnom priestore - vyznačenie pomocou piktogramov a zvislého dopravného značenia.

V severnej a južnej časti ul. Hraničná je v pridruženom dopravnom priestore navrhnuté parkovanie, ktoré zasahuje aj do zóny Prievoz.

Na rohu ulíc Hraničná a Mlynské Nivy (mimo riešeného územia zóny) je podľa Územného generelu dopravy mesta Bratislava (2015) navrhovaná lokalita sústredeného parkovania (v ÚGD označená ako Hromadné parkovisko).

Mierová ulica, v súčasnosti zaradená do funkčnej triedy a kategórie FT B2 – MZ 12,5/50, tvorí nosnú spojnicu v území. Umožňuje prepojenie významnej Gagarinovej ulice do celej zóny Prievoz. V súlade s ÚPN BA bude zaradená v rámci nového označenia do siete obslužných ciest ako **miestna obslužná cesta MO funkčnej triedy MO1, MO1U**, čo umožní aplikovanie prvkov ukludnenia dopravy.

V návrhu zostáva Mierová ulica v šírkovom usporiadaní, tak ako v súčasnosti. Zastávky MHD sú v nikách, čo zabezpečuje priepustnosť Mierovej ulice. Obslužná funkčná úroveň cesty umožňuje vytvorenie prvkov ukludnenia dopravy. Tieto sú navrhované v miestach priechodu pre chodcov medzi MiÚ Bratislava-Ružinov a Základnou školou a v mieste Radničného námestia (vo var. 2 na dlhšom úseku ul. Mierová). Navrhované je zvýšenie vozovky do úrovne chodníka, čo zabezpečí zníženie rýchlosti na úseku a bezpečnejší pohyb chodcov.

Návrh umiestnenia prvkov ukládania dopravy je vyznačený vo výkrese 03 Doprava.

V súlade s dopravným riešením v UPN BA boli preverené územno-technické predpoklady pre rekonštrukciu ulíc **Parková a Kaštieľska** s návrhom hlavnej cyklotrasy O5 a vedením trolejbusovej trasy vrátane zámeru južného predĺženia po ul. Slovnaftská (mimo riešenej územnej zóny).

Kaštieľska ul. - Parková ul. je v súlade s ÚPN mesta Bratislava zaradená do siete zberných ciest ako miestna zberná cesta MZ2 12/50 redukovaná (bez pridružených jazdných pruhov).

- bez prvkov upokojenia
- pešie priechody sú neriadené, rámci križovatiek s CSS riadené
- cyklistická doprava je vedená mimo hlavného dopravného priestoru – samostatné cyklopruhy
- vedenie trolejbusovej trasy v zmysle ÚPN mesta Bratislava
- nové zastávky MHD v zálivoch, výnimočne jazdnom pruhu (existujúce).

Popis smerového a výškového vedenia:

Kaštieľska ulica:

Návrh úpravy priestorového usporiadania koridoru Kaštieľskej ulice predstavuje zmenu šírkového usporiadania jazdných pruhov, zmenu šírky chodníkov pre peších, pridanie obojsmernej cyklistickej cestičky, doplnenie zelene v úsekoch kde to bude z priestorového hľadiska existujúceho koridoru možné a pridanie zastávkových zálivov pre vozidlá MHD. V úsekoch kde nie je možné navrhnuť zastávkový záliv je zastavovanie vozidiel MHD navrhnuté v rámci jazdného pásu. Jazdné pruhy sú navrhnuté v šírke 3,25m + 0,25m spevnená krajnica (aj v rámci VDZ). Chodníky pre peších sú navrhnuté v minimálnej šírke 1,75m (napr. pozdĺž zeleného pásu oddeľujúceho dynamickú dopravu od chodcov 1,5m+0,25m odstup od súvislej prekážky). V prípade chodníka pre peších vedeného pozdĺž komunikácie je navrhnutá minimálna šírka 2,25m (0,50m bezpečnostný odstup + 1,5m + 0,25m odstup od súvislej prekážky). Od križovatky s ulicou Orechový rad pokračuje trasa Kaštieľskej ulice v existujúcom koridore ako jednosmerná upokojená komunikácia s chodníkom a cyklistickou cestičkou. V úseku ulíc Krásna a Parková je trasa komunikácie vedená v existujúcom koridore ako obojsmerná upokojená komunikácia s chodníkom a cyklistickou komunikáciou.

Križovanie komunikácií chodníkmi je navrhnuté úrovňovo priechodmi pre chodcov, prípadne priestorom na prechádzanie.

Križovanie komunikácií cyklistickou cestičkou je navrhnuté úrovňovo priestorom pre prechádzanie cyklistov.

Ulica Orechový rad:

Prepojenie Kaštieľskej a Parkovej ulice je v tomto úseku navrhnuté zmenou smerového vedenia komunikácie s možnosťou pohybu vozidiel MHD. Po oboch stranách úpravy sú navrhnuté chodníky pre peších.

Parková ulica:

Úprava existujúceho koridoru je navrhnutá v úseku od Orechovej ulice po Domkársku ulicu a predstavuje zmenu šírkového usporiadania jazdných pruhov, zmenu šírky chodníkov pre peších, pridanie obojsmernej cyklistickej cestičky, doplnenie zelene v úsekoch kde to bude z priestorového hľadiska existujúceho koridoru možné a pridanie zastávkových zálivov pre vozidlá MHD. V úsekoch kde nie je možné navrhnuť zastávkový záliv je zastavovanie vozidiel MHD navrhnuté v rámci jazdného pásu. Jazdné pruhy sú navrhnuté v šírke 3,25m + 0,25m spevnená krajnica (aj v rámci VDZ). Chodníky pre peších sú navrhnuté v minimálnej šírke 1,75m (napr. pozdĺž zeleného pásu oddeľujúceho dynamickú dopravu od chodcov 1,5m+0,25m odstup od súvislej prekážky). V prípade chodníka pre peších vedeného pozdĺž komunikácie je navrhnutá minimálna šírka 2,25m (0,50m bezpečnostný odstup + 1,5m + 0,25m odstup od súvislej prekážky).

Križovanie komunikácií chodníkmi je navrhnuté úrovňovo priechodmi pre chodcov, prípadne priestorom na prechádzanie.

Križovanie komunikácií cyklistickou cestičkou je navrhnuté úrovňovo priestorom pre prechádzanie cyklistov.

Návrh smerového a šírkového vedenia je vyznačený vo výkrese 03 Doprava a je doplnený charakteristickými priečnymi rezmi vo vybraných profiloch.

Trasa Parková – Kaštieľska získa vyšší dopravný význam ako prepojenie severnej a južnej časti Ružinova, v ktorej je plánovaná rozsiahla výstavba v lokalite Domové role. Lokalita bude generovať veľký objem automobilovej dopravy a jej dopravné napojenie má byť prioritné smerované na ul. Slovaftská a rýchlostnú cestu R7. V smere do lokality Prievoz sú obmedzujúcim prvkom šírkové a výškové parametre podjazdov pod železnicou (svetlá výška podjazdov je 4m).

Organizácia dopravy medzi lokalitou Domové role a zónou Prievoz je navrhovaná variantne:

Variant 1 - ponechaný voľný prejazd s výnimkou nákladnej dopravy. Rizikom je zvýšený objem dopravy na uliciach Parková a Kaštieľska, ako aj vplyv na priepustnosť križovatiek s Mierovou a Gagarinovou ulicou.

Objem dopravy z lokality Domové role a jej vplyv na priepustnosť cestnej siete zóny Prievoz je potrebné preveriť v Dopravnej štúdii k zámeru Domové role, resp. vplyv všetkých zámerov v danej lokalite. Na základe výsledkov Dopravnej štúdie je potrebné preveriť kapacitu podjazdov pod železnicou.

Variant 2 - eliminovanie dopravy na prepojení rozvojovej lokality Domové role a severnej časti Ružinova cez zónu Prievoz. Tieto by pri takto zvýšenom dopravnom zaťažení nevyhovovali dopravným nárokom. Bez zásadných dopravných obmedzení pre IAD a nákladnú dopravu by nebolo možné zabrániť využívaniu tranzitu, cez zónu Prievoz do severnej časti mesta.

Pre zachovanie charakteru zóny Prievoz, ako aj zachovanie kvality bývania v tejto lokalite nie je vhodné povoliť prejazd individuálnej automobilovej a nákladnej dopravy z rozvojovej lokality Domové role na Parkovú ulicu.

Z uvedeného dôvodu sú potrebné opatrenia, ktoré by zabezpečili zachovanie kvality dopravy na Kaštieľskej a Parkovej ulici, pričom prepojenie oboch území by bolo dopravne zabezpečené.

Návrh dopravného obmedzenia umožní prejazd medzi oboma územiami iba:

- pre vozidlá MHD (aj v tomto prípade je prekážkou pre T-BUS nevyhovujúca svetlá výška podjazdov 4m)
- prejazd cyklistov

Uvedené opatrenie zabezpečí, že nedôjde k zásadnému zvýšeniu intenzity dopravy v zóne Prievoz.

Zvýšenie dopravného významu Kaštieľskej a Parkovej ulice sa výraznejšie prejaví až po výstavbe rozvojovej lokality Domové role. Intenzita dopravy bude závislá od vyššie uvádzanej organizácie dopravy. Za predpokladu podpory MHD na tomto úseku je potrebné počítať aj s vyššou intenzitou spojov T-BUS (BUS) na tejto trase.

Zásadnou dopravnou závadou, ktorú pre uvedené spojenie oboch lokalít je nutné vyriešiť, je nevyhovujúca svetlá výška podjazdov 4m, ktorá neumožňuje prevádzku plánovanej linky T- BUS na spojnici Domkárska – Slovaftská.

Cestná sieť vo vnútri zóny

Kladnianska ul. je v rámci nového označenia zaradená do siete obslužných komunikácií ako miestna obslužná cesta MO funkčnej triedy MO2 7,5/30 s použitím upokojujúcich prvkov (vyvýšené priestory vybraných križovatiek). V úseku Sinokvetná – Mierová je navrhnutá obojsmerná premávka.

Podrobný návrh smerového a šírkového vedenia Kladnianskej ulice v úseku Stachanovská – Kľukatá je súčasťou spracovanej Dokumentácie realizácie stavby (DRS). V uvedenom riešení je možné rekonštruovať celú ulicu.

Stachanovská ulica bude zaradená do siete obslužných ciest ako miestna obslužná cesta MO funkčnej triedy MO2 s použitím upokojujúcich prvkov (vyvýšené priestory vybraných križovatiek).

Cyklistická doprava je vedená v hlavnom dopravnom priestore – vyznačenie pomocou piktogramov a zvislého dopravného značenia

Gruzínska ulica je v rámci nového označenia zaradená do siete obslužných ciest ako miestna obslužná cesta MO funkčnej triedy MO2 s použitím upokojujúcich prvkov (vyvýšené priestory vybraných križovatiek). Cyklistická doprava vedená v hlavnom dopravnom priestore – vyznačenie pomocou piktogramov a zvislého dopravného značenia.

Sinokvetná ulica je v rámci nového označenia zaradená do siete obslužných ciest ako miestna obslužná cesta MO funkčnej triedy MO3U.

Ulica Staré Záhrady je v rámci nového označenia zaradená do siete obslužných ciest ako miestna obslužná cesta MO funkčnej triedy MO3U. Pre rozvoz do ZŠ a MŠ Mierová je navrhnutých 5 drop-off státí v blízkosti vstupu do areálu školy. Zároveň sa pred školou navrhuje zriadenie školskej zóny, ktorá umožňuje prejazd vozidiel maximálnou rýchlosťou 20km/h.

Martinská ulica je v rámci nového označenia zaradená do siete obslužných ciest ako miestna obslužná cesta MO funkčnej triedy MO3U s použitím prvkov upokojenia dopravy (vyvýšený priestor vybraných križovatiek). V rámci návrhu je riešené predĺženie Martinskej ul. a jej prepojenie na ul. Hraničná. Návrh je riešený variantne:

- Variant 1 prepojenie ukľudnenou cestou MN1 s obmedzením automobilovej dopravy
- Variant 2 prepojenie miestnou obslužnou ukľudnenou komunikáciou MOU3.

V rámci nového označenia budú ostatné ulice v zóne zaradené do siete obslužných ciest ako miestne obslužné cesty MO funkčnej triedy MO3U a MO3 resp. miestne nemotoristické cesty MN1 s priamou obsluhou všetkých objektov a s možným použitím prvkov upokojenia dopravy.

Prehľadné zaradenie ulíc je v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 7 Charakteristiky ulíc v zóne Prievoz – západ

Súčasný stav		Návrh					
ulica	exist. FT a kategória	nové označenie	dopravný režim	MHD	cyklotrasa	chodci	poznámka
Mierová	B2 MZ 8,5/50	MO1 12/50 Redukovaná (bez prídruž. pruhu)	obojsmerná	T-BUS	x	obojsmerný chodník	zvýšená vozovka medzi zastávkami MHD pred MiU a ZŠ
Parková	B3 MZ 8,5/40	MZ2 12/50 redukovaná (bez prídruž. pruhu)	obojsmerná	T-BUS, BUS	trasa O5 samostatná	obojsmerný chodník	
Kaštieľska	B3 MZ 8,5/40	MZ2 12/50 redukovaná (bez prídruž. pruhu)	obojsmerná	T-BUS, BUS	trasa O5 samostatná	obojsmerný chodník	prepojenie cyklo Mierová - Kaštieľska
Kladnianska	C2 MO 7,5/30	MO2U 7,5/30	obojsmerná	x	v jazdnom pruhu	obojsmerný chodník	zvýšený priestor križovatky, spracovaný projekt úprav
Stachanovská	C2 MO 8/40	MO2U 7,5/30	obojsmerná	x	v jazdnom pruhu	obojsmerný chodník	zvýšený priestor križovatky
Gruzínska	C3 MO 7,5/40	MO2U 7,5/30	obojsmerná	x	v jazdnom pruhu	jednosmerný chodník	zvýšený priestor križovatky
Sinokvetná	C3 MOU 6,5 - 7,5/30	MO3U 7,0/30	jednosmerná	x	x	obojsmerný chodník	zvýšený priestor križovatky s ul. Kladnianska
Kľukatá	C3 MO 7,5/40	MO3U 7,0/30	častočne obojsmerná	x	x	obojsmerný chodník	zvýšený priestor križovatky s ul. Kladnianska

Staré záhrady	C3 MO 7,5/30	MO3U 7,0/30	obojsmerná	x	x	obojsmerný chodník	vyhradené parkovanie pre ZŠ - 5PM dropp-off Školská zóna – 20km/h
Martinská	C3 MO 7,5/40	MO3U 7,0/30	obojsmerná	x	x	obojsmerný chodník	predĺženie a prepojenie na ul. Hraničná
Fibichova	C3 MO 7,5/40	M3OU 7,0/30	obojsmerná	x	x	obojsmerný chodník	V prípade rekonštrukcie je potrebné v stiesnených pomeroch realizovať jeden z chodníkov v zmysle STN
Krásna	C3 MO 7,5/40	MO3U 7,0/30	obojsmerná	x	x	obojsmerný chodník	
Varínska	C3 MO 6,5/30	MO3U 6,0/30	obojsmerná	x	x	obojsmerný chodník	
Jabloňová	C3 MO 6,5/30	MO3U 6,0/30	obojsmerná	x	x	obojsmerný chodník	
Ružomerská	C3 MO 6,5/30	MO3U 6,0/30	obojsmerná	x	x	obojsmerný chodník	
Oriešková	C3 MO 6,5/30	MO3U 6,0/30	obojsmerná	x	x	obojsmerný chodník	
Vyšná	C3 MO 6,5/30	MO3U 6,0/30	obojsmerná	x	x	obojsmerný chodník	
Varínska	C3 MO 6,5/30	MO3U 6,5/30	obojsmerná	x	x	obojsmerný chodník	
Hríbová	C3 MO 6,5/30	MO3U 5,5/30	obojsmerná	x	x	obojsmerný chodník	
Bažantia	C3 MO 6,5/30	MO3U 6,0/30	obojsmerná	x	x	obojsmerný chodník	

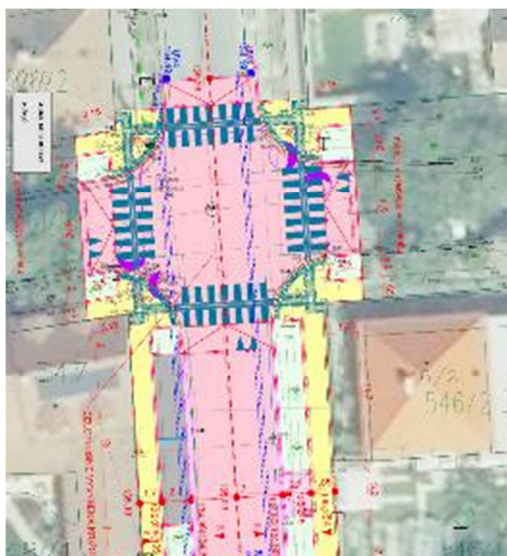
Križovatky

Riadené križovatky v zóne Prievoz možno považovať za málo problematické, aj keď v čase špičiek môžu vznikať menšie zdržania pri prejazde vnímané vodičmi ako negatívum. V zóne Prievoz sa vo väčšej miere nachádzajú neriadené križovatky, ktoré svojou rozlohou a nejasným značením predstavujú bezpečnostné riziko. V sieti obslužných ciest MO2 (staré označenie C2) a MO3 (staré označenie C3) sú jednoduché priesečné križovatky bez určenia prednosti v jazde prínosom, lebo zabezpečujú pomalšiu jazdu vozidiel. Zóna Prievoz je značená ako Zóna 30 a uvedenú rýchlosť je vhodné zabezpečiť aj stavebnými úpravami pre spomalený pohyb vozidiel.

Pri väčšine križovatiek na obslužných komunikáciách je potrebná obnova vodorovného a zvislého dopravného značenia.

Zabezpečenie pomalého prejazdu vozidiel a z toho vyplývajúcu bezpečnosť cestnej prevádzky je riešená vyvýšenými priestormi križovatiek vo vnútri zóny, ako aj na vybraných miestach na Mierovej ulici.

Obrázok 12 Vzor riešenia vyvýšeného priestoru križovatky (Kladnianska - Stachanovská)

Zdroj: Rekonštrukcia komunikácie, Kladnianska, DRS II/2022,

Tabuľka 8 Lokality s navrhovaným vyvýšeným priestorom

ulica	lokalizácia	popis úpravy
Mierová ulica	Priechod pre chodcov pri MiU Ružinov a ZŠ	vyvýšený priestor medzi zastávkami MHD cca 20m (zvýšenie bezpečnosti v blízkosti ZŠ a zastávok MHD)
Kaštieľska ulica	Priestor Kaštieľska – Krásna - Orechový rad	vyvýšený priestor medzi Orechový rad – Krásna – Parková zjednosmerný úsek Orechový rad – Krásna pre AD
Kladnianska ul.	Kladnianska – Sinokvetná (priesečná)	vyvýšený priestor križovatky
	Kladnianska – Staré záhrady (styková)	vyvýšený priestor križovatky
	Kladnianska – Stachanovská (priesečná)	vyvýšený priestor križovatky
	Kladnianska – Kľukatá (priesečná)	vyvýšený priestor križovatky
Kľukatá ul.	Kľukatá – Stachanovská (2 odsadené stykové)	vyvýšený priestor križovatky
	Kľukatá – Martinská (priesečná)	vyvýšený priestor križovatky
	Kľukatá – Kladnianska (priesečná)	vyvýšený priestor križovatky
	Kľukatá – Varínska - Krásna (priesečná)	vyvýšený priestor križovatky
	Gruzínska – Varínska (priesečná)	vyvýšený priestor križovatky

Križovatky na trase Kaštieľska – Parková sú riešené podrobnejšie v rámci uvedeného dopravného ťahu a sú súčasťou výkresu 03 Doprava.

Zhrnutie zásadných zmien v rámci návrhu cestnej siete

- zmena označenia ciest v zmysle novej STN 736110, ktorá príde do platnosti v priebehu roka 2023
- návrh rekonštrukcie Kaštieľskej a Parkovej ulice s ohľadom na jej prepojenie s lokalitou Domové role a vedenie linky T-BUS a segregovanej cyklotrasy a s tým súvisiace preriešenie križovatky Parková-Gruzínska-Syslia
- upozornenie na riziká vedenia trasy v pokračovaní do lokality Domové role v súvislosti s nedostatočnými parametrami podjazdov pod železnicou
- zobojsmernenie úseku Kladnianskej ulice (medzi Sinokvetnou a Mierovou)
- prepojenie ulíc Martinská a Hraničná a napojenie existujúcich RD
- návrh prvkov upokojujúcej dopravy, ktoré majú prispieť k vyššej bezpečnosti dopravy - vyvýšené priestory vybraných križovatiek a priechodov pre chodcov
- vyvýšený ukladňový priestor medzi areálom Csákyho kaštieľa a spoločenským domom s prvkami upokojujúcej dopravy so zmiešanou dopravou
- usmernenie križovatky Mierová – Telocvičná – Osvetová.

Zhrnutie odporúčaní v rámci návrhu cestnej siete

- pokračovať v postupnej rekonštrukcii jednotlivých ulíc s odporúčením na jednotný vzhľad uličných priestorov - povrchy chodníkov, základy na parkovanie a pod.
- značené cyklotrasy vedené v rámci jazdného pruhu jednotne vyznačiť piktogramami a zvislým dopravným značením.

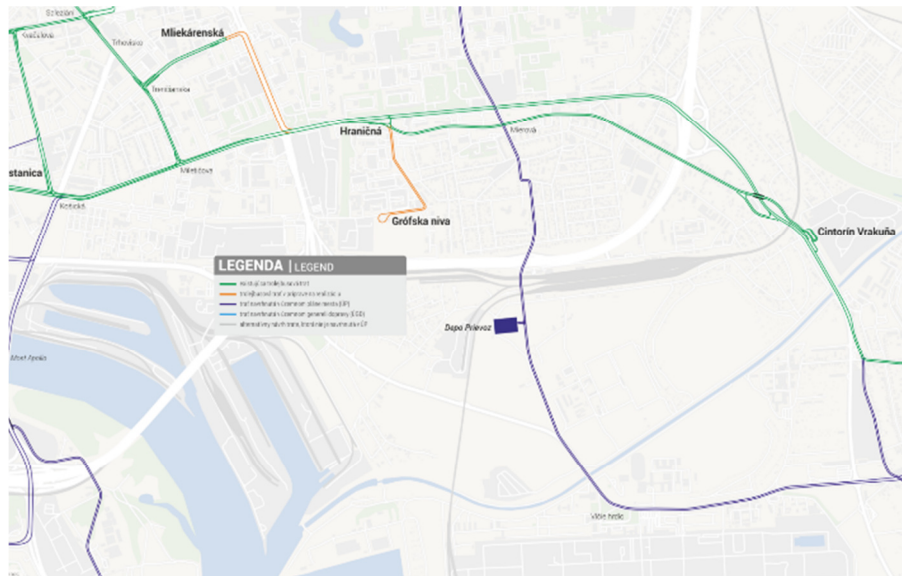
B.10.2 Mestská hromadná doprava

Súčasná ponuka MHD priamo v riešenom území zóny je zabezpečená 2 linkami. Ponuku verejnej dopravy významne dopĺňa široká ponuka liniek MHD aj PAD na hranici zóny vedená v samostatných BUS-pruhoch na ul. Gagarinova.

Väčšina územia zóny je v dostupnosti MHD do 300m, maximálna dostupnosť MHD je do 450m (cca 6 min), čo možno považovať za hraničnú hodnotu. Napriek väčšej vzdialenosti MHD z niektorých lokalít územia nie je rozšírenie liniek MHD reálne, nakoľko usporiadanie uličnej siete dáva možnostiam obsluhy MHD určité obmedzenia.

V rámci UPN BA je plánované rozšírenie trolejbusových tratí na území zóny. Tento zámer je uvádzaný ako VPS D56 - výstavba trolejbusových tratí v úseku Tomášikova – Parková – Kaštieľska – Slovnaftská – Kazanská a je premietnutý aj v Koncepte riešenia UPN Z. Taktiež bolo preverené vedenie trolejbusovej trasy z Mierovej ul. cez Hraničnú na ul. Mlynské nivy (mimo riešené územie zóny - požiadavka na overenie vedenia trolejbusovej trasy zo Zadania UPN Z Prievoz-západ) a vyhodnotené ako technicky možné.

Obrázok 13 Plánovaný rozvoj trolejbusových tratí

Zdroj: <https://imhd.sk/ba/mapa-schema/2541/Plánovaný-rozvoj-trolejbusových-tratí-19-9-2022>

Návrh smerového a šírkového vedenia komunikácie, kde je plánovaná nová trolejbusová linka je vyznačený vo výkrese 03 Doprava – platí pre oba varianty. Zastávky (aktuálne pre autobusy) na tejto trase ostávajú zachované, mení sa len umiestnenie zastávky pri Spoločenskom dome – presun zastávky v smere na Tomášikovu z ul. Krásna na ul. Parková.

V súvislosti s navrhovanou trolejbusovou traťou je nutné upozorniť na potrebu preverenia možnosti vedenia trolejbusových liniek smerom na juh popod existujúcu železničnú trať (mimo územie zóny Prievoz) až do rozvojovej lokality Domové role. V súčasnosti je výška podjazdu pre linky trolejbusov nevyhovujúca. Navrhované vedenie trolejbusových liniek odporúčame prehodnotiť, resp. uvažovať s alternatívou DUO-BUS, nakoľko zatrolejovanie územia naráža na limity uskutočniteľnosti – podjazd pod železnicu (smer Domové role) ako aj obrátisko trolejbusov v priestore súčasnej konečnej autobusov Grófska Niva. Vedenie trolejbusovej trate po ul. Hraničná na ul. Mlynské Nivy by malo opodstatnenie pri pokračovaní trasy v smere na Bajkalskú a Prievozskú ulicu.

Zhrnutie zásadných zmien v rámci návrhu vedenia MHD

- vedenie novej linky T-BUS po zrekonštruovanej Kaštieľskej a Parkovej ulici a s tým súvisiace preriešenie križovatky Parková-Gruzínska-Syslia
- zvýšenie intenzity vozidiel MHD po zrekonštruovanej Kaštieľskej a Parkovej ulici v súvislosti s prepojením do lokality Domové role
- upozornenie na riziká vedenia liniek MHD v pokračovaní do lokality Domové role v súvislosti s nedostatočnými parametrami podjazdov pod železnicou.

B.10.3 Cyklistická doprava

Vzhľadom na charakter zóny a jej funkcií je potrebné zamerať pozornosť na podporu alternatívnych druhov dopravy, medzi ktoré patrí aj cyklo doprava. V prípade zóny Prievoz je veľkou výhodou menej zaťažené a od nákladnej dopravy oslobodené prostredie, v ktorom je potrebné poskytnúť čo najviac komfortu pre nemotoristické dopravy pomocou zariadenia bezpečných cyklotrás a zariadení pre cyklistov a peších trás s potrebnými bezbariérovými úpravami.

Cyklisti v rámci zóny Prievoz môžu pomerne bezpečne využívať cestnú sieť zóny, ale vyznačené cyklotrasy v území neexistujú a tým ani napojenie na sieť už existujúcich trás v iných častiach Ružinova.

Cyklistická doprava má ambíciu ponúknuť obyvateľom mesta alternatívu oproti individuálnej automobilovej doprave. Bicykel má oveľa menšie priestorové nároky v porovnaní s inými druhmi dopravy a zároveň pomáha riešiť problémy s parkovaním.

V rámci zóny môžu cyklodopravu využívať deti na cestách do školy, čo v rámci Bratislavy nie je vždy uskutočniteľné.

Zo zóny Prievoz je možné napojiť sa na už existujúce cyklotrasy:

- na Bajkalskej ul.
- na Gagarinovej ul.
- na cyklotrasu smerom na Pošeň
- južným smerom na Dunajskú hrádzu.

Súvisiace Slovenské technické normy (STN) a Technické podmienky (TP)

Pri realizácii cyklotrás je nutné vychádzať z platných STN a TP, pričom do pozornosti je potrebné dať aj metodiku, platnú pre územie Bratislavy.

TP 117, TP 085 - Technické podmienky pre navrhovanie cyklistickej infraštruktúry

Tieto TP určujú zásady navrhovania prvkov cyklistickej infraštruktúry na území Slovenskej republiky. TP priamo nadväzujú na STN 73 6101 a STN 73 6110. 1.3 Účel TP Tieto TP riešia problematiku navrhovania cyklistickej komunikácie (CYK) a zariadení určených pre cyklistov tak, aby CYK boli bezpečné. Tieto TP sa nepoužívajú na určenie cykloturistického značenia a nevzťahujú sa na tvorbu, navrhovanie a budovanie cykloturistických trás.

Metodika - Navrhovanie cyklistických trás na území Bratislavy (10/2014)

Cieľom metodiky je vypracovanie technických a dopravných požiadaviek a podmienok pre návrh cyklistických trás na území Bratislavy, ktoré po technickej stránke vytvoria lepšie podmienky na realizáciu cyklistických trás v mestskom prostredí. Cykloturistické trasy v kopcovitom a lesnom teréne sa riadia inými princípmi, preto nie sú predmetom tejto metodiky. Metodika je spracovaná tak, aby tento dokument obsahoval všetky dôležité informácie na riešenie cyklistickej dopravy a navrhovanie cyklistických komunikácií (STN, dopravné značenie, skúsenosti, príklady riešenia a pod.). Obsahuje tieto okruhy informácií:

- zásady na vytvorenie systému cyklistických ciest na území mesta,
- definovanie dopravných podmienok na umiestnenie cyklistických ciest do dopravného priestoru komunikácií v zmysle platnej legislatívy,
- definovanie technických parametrov cyklistických ciest v zmysle platných STN,
- príklady riešení cyklistických trás.

Návrh cyklotrás

Riešené územie má dobré podmienky na prevádzkovanie každodennej cyklodopravy. Málo zaťažené cesty je možné využívať v spoločnom priestore s automobilovou dopravou. Značené cyklotrasy vychádzajú z cyklotrás UPN BA a sú navrhované na nosných komunikáciách. Cyklotrasa a využívanie bicykla sa musí spájať s určitým komfortom, aby si ľudia uvedomili jeho výhody.

V rámci viacerých projektov, ktoré boli spracované po roku 2007, keď bol chválený ÚPN mesta Bratislava, boli okrem návrhu samotných cyklotrás zohľadňované aj možnosti využívania zdieľaných bicyklov, možnosti využívať bicyklov na cesty do práce (viaceré spoločnosti majú pre zamestnancov zriadené zabezpečené priestory pre odstavenie bicykla) ale hlavne celkovo vzrastajúca popularita využívania bicyklov na každodenné cesty. Tento trend vedie k vytváraniu vedľajších a doplnkových trás, ktoré by zvýšili kvalitu prepojenia pre tento druh dopravy.

Ponuka kvalitných a hlavne bezpečných cyklotrás si v krátkom čase nájde veľa priaznivcov, čo je vidieť práve v lokalitách, kde sú cyklotrasy realizované a predovšetkým zmysluplne prepojené.

Návrh vedľajších cyklotrás (V1-V5) v zóne Prievoz je napojený na existujúce alebo navrhované hlavné cyklistické trasy (označenie v rámci celomestského usporiadania cyklotrás):

Okruhy

- **O4 – 4. okruh** okruh prepája jednotlivé radiály v nasledujúcich priečných vzťahoch: Jarošova – Bajkalská – Prístavný most – Ekonomická univerzita – Rusovská cesta v trase: križovatka Jozefa Čabelku – Jarošova – Bajkalská – Prístavný most – Ekonomická univerzita – Bulíkova – Haanova – Furdekova – Nám. hraničiarov – Rusovská cesta

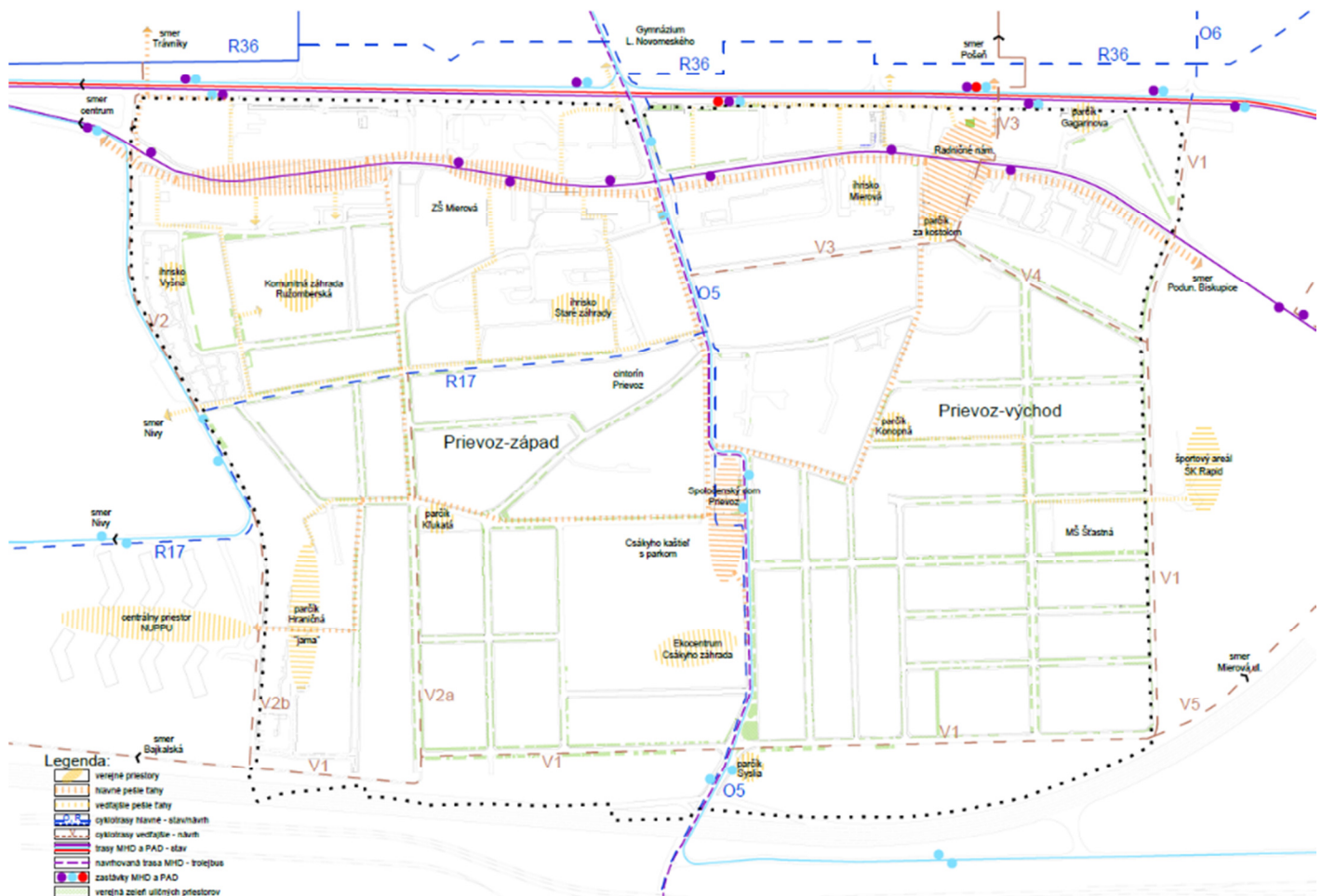
- **O5 – 5. okruh** okružná trasa prepájajúca radiály v úrovni Mlynskej doliny v západnej, Mladej gardy v severnej, Tomášikovej vo východnej a Kutlíkovej v južnej časti mesta v trase: Kutlíkova – Pajštúnska – Bratská – Kapitúlske polia – Most Lafranconi – Mlynská dolina – Pri Habánskom mlyne – Opavská – Ďurgalova – Jahodová – Uhrova – Bárdošova – Na Revíne – Bárdošova – Bellova – Ôsma – Brusnicová – Krahulčia – Sliačska – Račianska – Jánoškova – Kukučínova – Pluhová – Gavlovičova – Hattalova – Zátišie – Tomášikova – **Kaštieľska** – **Parková** – Jastrabia – Komárňanská
- **O6 – 6. okruh** východná časť: Pekná cesta – Račianska – Žabí majer – Bojnická – Galvaniho – Mlynské luhy v trase: ŽST Vinohrady – Istrochem – Mierová kolónia – Trnávka – Vrakunská cesta – Mlynské luhy

Radiály

- **R17 - Prievozská radiála** spája centrum mesta s autobusovou stanicou, biznis centrami na Mlynských nivách a Prievozom v trase: Kamenné nám. – Dunajská – Mlynské nivy – **Hraničná** – **Stachanovská**
- **R36 - Biskupická radiála** spája juh sídliskovej časti Ružinova s Podunajskými Biskupicami v trase: Prievozská – Gagarinova – Mlynské luhy – Prúdomá – Slnecnicová – Hrušovská – Čučoriedková – Podunajská – Gagarinova – Komárovská – Nákovná – Biskupická – Ulica padlých hrdinov – Devätinová – Vinohradnícka.

Zo siete mestských cykloradiál a okružných cyklotrás prechádzajú zónou Prievoz cyklotrasy R17 a O5.

Ostatné vyššie uvedené cyklotrasy sú v dotyku so zónou Prievoz a navrhované vedľajšie cyklotrasy v zóne Prievoz ich budú prepájať. Návrh vedľajších (lokálnych) cyklotrás vychádza zo Štúdie realizovateľnosti vedľajších cyklotrás Ružinov-Prievoz (2017).

Obrázok 14 Navrhované cyklotrasy v zóne Prievoz

Hlavná cyklotrasa: okruh O5 - úsek v území zóny Kaštieľska – Parková

Navrhovaná segregovaná cyklotrasa vedená v koridore Kaštieľskej a Parkovej ul. je navrhnutá ako obojsmerná cyklotrasa, oddelená od automobilovej a aj pešej dopravy.

Z Tomášikovej ul. prechádza v priestore svetelne riadenej križovatky s Gagarinovou na Kaštieľsku ul. v súbehu s priechodmi pre chodcov, pokračuje paralelne s chodníkom na križovatku s Mierovou ul. a po ľavej strane Kaštieľskej ul. až po križovatku s ul. Orechový rad, kde prechádza v rámci vyvýšeného (zdieľaného) priestoru pri Spoločenskom dome a Csákyho kaštieli na Parkovú ul.. Odtiaľ pokračuje po pravej strane až po križovatku so Syslou ul. a následné smerovanie vedie pod mostný objekt diaľnice D1 a mostné objekty železnice až do priestoru Domové role.

Šírka obojsmernej cyklotrasy predstavuje 3m, resp. 1,75m pri jednosmernej cyklotrase, v súlade s platnou legislatívou. Segregovaná cyklotrasa umožňuje vyšší komfort a bezpečnosť cyklistov, obzvlášť v prípade ak bude koridor intenzívnejšie obsluhovaný MHD, vzhľadom na prepojenie s rozvojovou lokalitou Domové role.

Ostatné cyklotrasy v území zóny budú vedené v rámci jazdných pruhov ciest (prevažne MO3 resp. MO2) a budú vyznačené vodorovným značením (piktogramy) a zvislými smerovými tabuľkami.

Hlavná cyklotrasa: radiála R17 - úsek v území zóny Hraničná - Stachanovská

Trasa je vedená z ul. Mlynské Nivy na Hraničnú, v križovatke s ul. Stachanovská prechádza na riešené územie zóny a ulicou Stachanovská sa pripojí na okruh O5 (Kaštieľska ul.).

Vedľajšia cyklotrasa: V1 - pozdĺž diaľnice D1 – Gruzínska – (ďalej zóna Prievoz-východ Syslia – Telocvičná)– smer Gagarinova (R36)

Začína napojením na O4 pod telesom križovatky Bajkalská – Prístavná, v území zóny bude pozdĺž diaľnice D1 realizovaný nový úsek cyklotrasy na samostatnom telese (cca 700m) s napojením do ulíc Kladnianska a Gruzínska. Trasa pokračuje po Gruzínskej a Syslej ulici. Tento úsek má dĺžku cca 910m. Cez Mierovú a Gagarinovu ulicu prejde v priestore priechodu pre chodcov a napojí sa na R36.

Vedľajšia cyklotrasa: V2 - prepojovacia cyklotrasa medzi trasami Gruzínska (V1) a Gagarinova (R36)
Časť cyklotrasy je navrhovaná variantne **V2a - Kladnianska/Hraničná a V2b - Hraničná** (mimo rieš. územie). Prepojenie cez Mierovú a Gagarinovu ul. je v rámci existujúcich priechodov pre chodcov.

Vedľajšia cyklotrasa: V3 - Včelárska – Radničné námestie – smer Gagarinova (R36)

Prepojenie radiál R17 a R36 je navrhnuté po ul. Včelárska a ul. Radničné nám., cez navrhovaný vyvýšený priestor Mierovej ul. (vyvýšený priestor je navrhovaný v súvislosti s prepojením Radničného námestia s predpolím kostola), ďalej popri Obecnej radnici a následne cez Gagarinovu ul., kde trasa V3 využije priechod pre chodcov pri NC LIDL.

Vedľajšia cyklotrasa: V4 - Struková je prepojovacia cyklotrasa medzi trasou V1 a V3.

Vedľajšia cyklotrasa: V5 - potenciálna cyklotrasa pozdĺž diaľnice D1 (mimo riešené územie zóny)
Začína v križovatke Telocvičná/Syslia a smeruje cez ul. Hrachová na ul. Mierová.

Radiála R17 a všetky vedľajšie cyklotrasy a v území zóny budú vedené v rámci jazdných pruhov ciest (prevažne MO3 resp. MO2) a budú vyznačené vodorovným značením (piktogramy) a zvislými smerovými tabuľkami. Sú vyznačené aj v grafickej časti UPN Z.

Zhrnutie zásadných zmien v rámci návrhu cyklotrás

- návrh novej segregovanej cyklotrasy v Kaštieľska - Parková
- návrh novej segregovanej cyklotrasy od križovatky Bajkalská – Prístavná po Gruzínsku ulicu
- cyklotrasy vedené v rámci jazdného pruhu jednotne vyznačiť piktogramami a zvislým dopravným značením
- priečne vedenie cyklotrás cez vozovku riešiť v priestore, resp. v súbehu s priechodmi pre chodcov

Zhrnutie odporúčaní v rámci návrhu cyklotrás

- **cyklodopravu je nutné podporiť zriadením odstavných miest pre bicykle ako súčasť riešenia verejných a komunitných priestorov, pri zariadeniach občianskej vybavenosti – školstva, verejnej správy, obchodu, služieb a administratívy**
- **v následných etapách projektovej prípravy jednotlivých stavieb v území vyčleniť parkovacie plochy pre bicykle s počtom miest v rozsahu 15% kapacity parkoviska/hromadnej garáže pre motorové vozidlá**

B.10.4 Pešia doprava

Pešia doprava tvorí významný podiel na celkovom objeme prepravnej práce.

Pozdĺž ciest v zóne sú vo väčšine prípadov vybudované chodníky. V severnej časti územia a pozdĺž ul. Hraničná sú vybudované priestranné chodníky doplnené ďalšími pešími ťahmi v plochách verejnej zelene. V zástavbe rodinných domov a malopodlažnej zástavbe sú vybudované obojstranné chodníky, ale spravidla nespĺňajú požadované šírkové parametre podľa aktuálnej normy. Staršie chodníky sú úzke a často v zlom technickom stave, chýbajú bezbariérové úpravy a navádzacie prvky pre nevidiacich.

Pešiu dopravu obmedzuje hlavne v severnej časti zóny parkovanie na chodníkoch, ktoré negatívne vplýva na komfort chodcov a znemožňuje prejazd mamičkám s kočíkom alebo telesne postihnutým vozíku a ohrozuje bezpečnosť a plynulosť ohybu peších na uliciach.

V území prebieha postupná rekonštrukcia ciest vrátane chodníkov s bezbariérovou úpravou a navádzacími prvkami pre nevidiacich. Celkovo podmienky na peší pohyb možno hodnotiť pozitívne.

Vzhľadom na stabilizovaný charakter zóny so založenou cestnou sieťou sú možnosti návrhu nových trás a plôch pešej dopravy obmedzené. Sú to:

- rekonštrukcia verejných plôch okolo Spoločenského domu prievoz s úrovňovou úpravou smerom na časti ulíc Krásna a Kaštieľska
- pešie prepojenie parčíka Hraničná „jama“ na Martinskú ul. a do oddychovej zóny NUPPU
- doplnenie peších prepojení medzi Gagarinovou a Mierovou ul., ktoré zabezpečujú čo najkratšie trasy k zastávkam MHD
- existujúce pešie prepojenia na okolie zóny sú rešpektované resp. posilnené (Gagarinova, Hraničná smer NUPPU)
- bezpečnosť pohybu chodcov bude zlepšená aj návrhom prvkov ukludnenia dopravy na existujúcich cestách resp. križovatkách (viď kap. Križovatky).

Zhrnutie zásadných zmien v rámci návrhu chodníkov

- **Návrh nových, resp. úprava existujúcich chodníkov v súvislosti s rekonštrukciou Kaštieľskej a Parkovej ulice a okolia Hraničnej ulice.**
- **Vyvýšený priestor priechodov samostatne a aj ako súčasť vyvýšeného priestoru celej križovatky v súvislosti so zavedením prvkov upokojuvania dopravy.**

Zhrnutie odporúčaní v rámci návrhu cestnej siete

- **Pokračovanie v postupnej rekonštrukcie jednotlivých ulíc s prvkami pre nevidiacich a bezbariérovými riešeniami chodníkov, priechodov a pod.**
- **V prípade nedostatočného šírkového usporiadania uličného priestoru, aspoň na jednej strane zabezpečiť šírku chodníka v zmysle STN.**
- **Odporúčame zabezpečiť jednotný vzhľad uličného priestoru - povrchy chodníkov, zálivy na parkovanie a pod., prípadne iné zjednocujúce prvky, charakterizujúce zónu (lavičky, mobilné kvetináče, smetné koše a pod.).**

B.10.5 Statická doprava

Súčasný stav

Podľa platných predpisov musia v súčasnosti realizované nové, alebo rekonštruované objekty poskytovať dostatočný počet parkovacích a odstavných státí. Ten je stanovený v zmysle platnej STN 736110/Z2 a následne bude súčasťou novej STN 73 6110 Projektovanie miestnych ciest.

Problémy s parkovaním a odstavovaním vozidiel sa zhoršujú a je potrebné upozorniť na nasledovné:

- V území je dostatočný počet parkovacích miest pre obyvateľov rodinných domov, ale veľké nedostatky vidieť v možnosti odstavovania vozidiel pre obyvateľov bytových domov a parkovanie návštevníkov zóny.
- Najvyšší deficit odstavných a parkovacích státí sa týka hlavne starších bytových domov, ktorých obyvatelia nemajú možnosť parkovať na vlastnom pozemku, resp. nemajú dostatočnú ponuku parkovacích státí pre existujúci počet bytov.
- Neregulované parkovanie mimo vyznačených parkovacích státí spôsobuje, že v zóne sa parkuje v jazdnom pruhu a aj na chodníkoch, a to hlavne v blízkosti rôznych prevádzok. Neregulované parkovanie má dopad na bezpečnosť dopravy, priepustnosť miestnych komunikácií pre vozidlá záchranných zložiek, ale aj chodcov a cyklistov. V území je viacero menších parkovísk, ktoré poskytujú možnosť parkovania, ale tieto nepostačujú.

Konkrétna organizácia parkovacích plôch v zóne bude spracovaná v podrobnejšej projektovej dokumentácii (Projekt organizácie dopravy) pre ucelené časti zóny podľa konkrétnych požiadaviek a možností v spolupráci s hl. mestom SR Bratislava – prevádzkovateľom parkovacieho systému.

Výber lokalít pre kumulované parkovanie formou hromadných garáží pre rezidentov, je súčasťou predkladaného konceptu riešenia UPN Z.

Bilancie nárokov statickej dopravy

Nároky na odstavovanie a parkovanie vozidiel pre navrhované objekty v zóne boli stanovené v zmysle STN 73 6110.

Výpočet v zmysle novej STN 73 6110 stanovuje nároky na odstavné a parkovacie státi podľa vzťahu

$$N = 1,1 O_o \cdot k_{mp} \cdot k_d + 1,1 P_o \cdot k_{mp} \cdot k_d \quad \text{kde}$$

N celkové nároky statickej dopravy pre jednotlivé objekty

O_o základný počet odstavných státí pri stupni automobilizácie 1 : 2,5

P_o základný počet parkovacích státí

k_{mp} regulačný koeficient mestskej polohy 0,8 (širšie centrum, preferencia MHD) pre služby
a regulačný koeficient mestskej polohy 1,0 pre bývanie

k_d súčiniteľ deľby prepravnej práce (1,0 = pri deľbe IAD – ostatná doprava 40:60).

Nároky na krátkodobé a dlhodobé parkovacie miesta sú navrhované v rámci kapacít exteriérových plôch a plôch navrhovaných pre zariadenia občianskej vybavenosti.

Tabuľka 9 Nároky na parkovacie miesta nových objektov – variant 1

objekt / funkcia	úč. jednotka	počet	potreba PM			výpočet				umiestnenie
			krátkodobé	dlhodobé	spolu	počet na jednotku	kpm	kd	základný počet	
SB 3 (novostavba)	zamestnanci	10		2	2	7	0,8	1	1,1	
Spoločenský dom	návštevníci	32	1	6	7	5	0,8	1	5,1	9 PM - ul. Krásna
spolu			1	8	9					
SB 6.3	zamestnanci	6		1	1	7	0,8	1	0,7	2 PM areál školy
pavilón MŠ	návštevníci	1	1		1	4	0,8	1	0,2	drop-off 3 PM na ulici a pôv. 2PM drop-off
spolu			1	1	2					
SB 7.2	byty 3i (do 90m²)	12		27	27	2	1	1	24,0	47 PM HG
bytový dom	byty 2i (do 60m²)	12		20	20	1,5	1	1	18,0	9 PM na vl. pozemku
spolu			0	47	47					
SB 12	zamestnanci	2		1	1	7	0,8	1	0,2	2 PM pohotovostné
Ekocentrum	návštevníci	9	1	2	3	5	0,8	1	1,4	4 PM - ul. Krásna
spolu			1	3	4					

..... variant 2 - prírastok ku variantu 1

objekt / funkcia	úč. jednotka	počet	potreba PM			výpočet				umiestnenie
			krátkodobé	dlhodobé	spolu	počet na jednotku	kpm	kd	základný počet	
SB 4	zamestnanci	17		3	3	7	0,8	1	1,9	4PM v areáli školy
nadstavba ZŠ	návštevníci	3	1		1	4	0,8	1	0,6	
spolu			1	3	4					

Potrebné plochy statickej dopravy pre navrhované objekty sú v potrebných počtoch PM umiestnené buď v podzemných garážach a návštevnícke PM sú umiestnené na teréne na vlastnom pozemku a sú verejne prístupné. Potrebné PM pre prístavby a rekonštrukcie existujúcich objektov (Obecná radnica, Spoločenský dom, pavilón MŠ, prístavba/nadstavba ZŠ) sú umiestnené, ak je to možné na vlastnom pozemku v areáli zariadenia alebo v blízkosti v uličnom priestore.

V areáli ZŠ Mierová sú okrem PM pre prístavbu MŠ a nadstavbu ZŠ (var. 2) navrhnuté aj chýbajúce PM pre aktuálnu potrebu ZŠ. Na ul. Staré záhrady je vyznačených 5 dropp-off miest vrátane náhrady za 2 existujúce.

Plochy statickej dopravy pre Ekocentrum Parková a Spoločenský dom sú vzhľadom na minimálne priestorové možnosti areálov situované na ul. Krásna.

Existujúce objekty

Objekty, ktoré boli realizované v nedávnej minulosti, resp. s vydaným UR a SP, majú vyriešený nárok na statickú dopravu. Umiestnenie státí majú v súlade s platnou legislatívou na pozemku, ktorý prináleží k objektu a počet parkovacích státí zabezpečený v počte zodpovedajúcom súčasným nárokom resp. nárokom platných v čase povolenia stavby.

Pri rodinných domoch sa v zmysle vyhlášky predpokladá riešenie statickej dopravy v rámci vlastných pozemkov. Zabezpečené nároky na parkovanie sú aj pri objektoch verejnej správy, ktoré majú vyhradené miesta pre zamestnancov a návštevníkov.

Riešenie statickej dopravy sa preto dotýka predovšetkým existujúcich stabilizovaných častí zóny, reprezentovanej bytovými domami z obdobia, v ktorom boli výrazne nižšie nároky na statickú dopravu a súčasná ponuka odstavných a parkovacích státí už nevyhovuje.

Návrh statickej dopravy vychádzal z analýzy existujúcich objemov bytových jednotiek.

Cieľom riešenia statickej dopravy v Zóne Prievoz je zvyšovanie komfortu odstavovania a parkovania, pričom obmedzený priestorový potenciál územia predurčuje riešenie formu hromadných garáží v blízkosti bytových domov, kde je deficit parkovacích státí najvyšší.

Lokalizácia hromadných garáží je prioritne realizovaná v miestach, kde už v súčasnosti existujú staršie hromadné garáže a parkoviská a ďalej v miestach, kde je možné umiestniť novú hromadnú garáž s vhodným prístupom.

Bilančné nároky potrieb odstavných a parkovacích miest boli odvodené z počtu bytových jednotiek.

V prípade najstaršej bytovej zástavby zóny Prievoz, nebolo z objektívnych príčin počítané s nárokmi podľa STN, ale iba s 1 odstavným miestom pre bytovú jednotku.

Tabuľka 10 Nároky PM pre existujúce bytové domy

SB		Počet bytov	PM existujúce		Deficit PM
			HG/G	terén	
SB 5	Mierová - Sinokvetná	296	32	60	-204
	Hraničná - Vyšná	352	3	118	-231
SB 6.1*	Mierová – Staré záhrady	164	0	78	-86
SB 6.2	Staré záhrady – južná časť	200	10	32	-158
SB 7	Hraničná	119	0	46	-73
	Deficit PM pri nároku 1PM/byt				-752

* bez BD na nároží Kaštieľska/Mierová (má vlastnú HG)

Do existujúcich PM sú zarátané len PM na existujúcich parkoviskách a odstavovacích plochách na ul. Sinokvetná, Vyšná a na ul. Hraničná pozdĺž jazdného pruhu ul. (nie sú zarátané miesta na chodníkoch a v jazdnom pruhu resp. na iných spevnených plochách), preto sú vykázane deficity vyššie. Dôvodom je snaha zachovať uličný aj obytný priestor prehľadný, bezpečný a umožňujúci plynulý pohyb pre všetkých účastníkov premávky - chodcov, cyklistov, matky s kočíkmi, zdravotne znevýhodnených a samozrejme v neposlednom rade aj automobily – a zachovať priestor pre verejnú zeleň a pešie trasy.

Deficit PM pre horeuvedené BD je riešený

- využitím hornej úrovne existujúcej HG – Sinokvetná po rekonštrukcii objektu a vybudovaní príjazdu na hornú úroveň
- návrhom nových objektov HG (popis jednotlivých HG je v kap. Hromadné garáže):
 - HG – Staré záhrady I
 - HG – Staré záhrady II
 - HG – Staré záhrady III
 - HG – Hraničná (variantne)
 - HG – Gagarinova.

Existujúce PM na ul. Mierová nie sú do bilancií PM zarátané, sú ponechané ako verejné a určené pre krátkodobé parkovanie návštevníkov zariadení obchodu a služieb v parteri BD pozdĺž ul. Mierová.

V zóne Prievoz západ stále zostáva deficit parkovacích a odstavných státí, aj keď veľká časť je pokrytá plánovanými hromadnými garážami. Zvyšné miesta je možné riešiť vytvorením PM v zálivoch v pridruženom dopravnom priestore vybraných ulíc.

Ďalšie verejne prístupné PM sa nachádzajú na ul. Krásna pozdĺž oplotenia Csákyho parku a vzhľadom na centrálnu polohu v zóne a akceptovateľnú dochádzkovú vzdialenosť môžu slúžiť pre návštevníkov zóny.

Hromadné garáže

V zóne Prievoz-západ sú vytipované lokality, ktoré môžu slúžiť na odstavovanie vozidiel rezidentov, čím sa zvýši ponuka pre obyvateľov bytových domov.

Tabuľka 11 Navrhované HG – Prievoz západ

US	Názov HG	súčasný stav	návrh	cca počet PM		záber exist. PM	Popis
				variant 1	variant 2		
US5	Sinokvetná	existujúca HG	Rekonštrukcia	32	32	0	rekonštrukcia exist. objektu a dobudovanie rampy na hornú úroveň
US7	Hraničná	V1 parkovisko V2 zeleň	Nová HG	144	90	0	3 úrovne - V1: 1PP+2NP, zelená strecha V2: polozapustená - 1PP, NP, strecha parkovisko
US10	St. záhrady II	parkovisko	Nová HG	125	182	58	V1: 1PP, 1NP, zelená strecha V2: 1PP, 1NP, hore parkovisko
US6	St. záhrady III	parkovisko	Nová HG	75	75	28	V1: 1PP, 1NP, zelená strecha V2: 1PP hore parkovisko časť PM bude viazaná pre potreby cintorína Prievoz
	St. záhrady I	zeleň	Nová HG	104	75	10	2 úrovne: hore parkovisko a zeleň v úrovni terénu alebo zapustený objekt HG so zelenou strechou
US1	Gagarinova	spev. pl./zeleň	Nová HG	224	310	0	V1/V2: parkovací dom (2PP+5NP), zelená strecha vo V2 s integrovanou novou trafostanicou
Spolu cca PM				704	764	96	
po odpočítaní zabratých PM				608	668		

Lokalizácia navrhovaných hromadných garáží je vyznačená vo výkrese 03 Doprava.

Bilancia nárokov statickej dopravy a bilancia kapacít statickej dopravy v riešenom území je pre staršiu zástavbu stále podhodnotená a v prípade vyrovnanie nárokov a ponuky pôjde o dlhodobý proces, ktorý bude súvisieť aj so zavedením regulovaného parkovania.

Riešenie disproporcie nárokov a kapacít je možné čiastočne riešiť vo vzájomnej zastupiteľnosti PM v susedných lokalitách s funkčným využitím administratíva a pod., ale ide iba o veľmi obmedzené počty PM. Zavedením regulovaného parkovania sa stanoví princíp využívania parkovacích miest v zóne pre rezidentov a návštevníkov.

V zóne Prievoz-západ bude taktiež zavedená regulácia parkovania zabezpečená prostredníctvom Bratislavského parkovacieho asistenta PAAS.

Ciele regulácie:

- dostupné parkovanie pre rezidenta v príľahlom území jeho trvalého bydliska
- obsluha územia
- jednoznačne vydefinovaný dopravný priestor dopravným značením – statická doprava, dynamická doprava, plynulý a bezpečný pohyb chodcov a cyklistov
- pravidelnú kontrolu dodržiavania pravidiel regulácie formou objektívnej zodpovednosti.

Konkrétna organizácia parkovacích plôch v zóne bude spracovaná v podrobnejšej projektovej dokumentácii (Projekt organizácie dopravy) pre ucelené časti zóny podľa konkrétnych požiadaviek a možností v spolupráci s hl. mestom SR Bratislava – prevádzkovateľom parkovacieho systému.

Zavedením regulácie parkovania by mali byť uspokojené nároky rezidentov, ktorí nemajú možnosť odstavovať vozidlá na vlastných pozemkoch. Požiadavky na parkovanie návštevníkov bude potrebné riešiť pomocou ponuky vyznačených parkovacích státí.

Riešenie uličného priestoru umožňuje v niektorých uliciach zriadiť parkovacie miesta, ktoré by pokryli potrebu parkovacích miest a neobmedzovali by prejazdnosť.

Pri stanovení parametrov a umiestnení parkovacieho státia je nutné vychádzať z platných STN a TP.

V ul. Staré záhrady je pre rozvoz do školy navrhnutých 5 drop-off státí pred základnou školou. Zároveň sa v blízkosti školy navrhuje zriadenie školskej zóny, ktorá umožňuje prejazd vozidiel maximálnou rýchlosťou 20km/h.

Zhrnutie návrhov v rámci statickej dopravy

- Pre stanovenie nárokov pre navrhované objekty bolo počítané s nárokmi v zmysle STN 736110
- Pre stanovenie nárokov pre staršiu bytovú zástavbu bolo počítané s 1 miestom pre bytovú jednotku (nie je reálne splniteľný nárok v zmysle STN 73 6110)
- Deficit odstavných a parkovacích miest pre staršie bytové domy je prioritne riešený formou hromadných garáží vo vybraných lokalitách s primeranou dostupnosťou k bytovým domom. Počet státí v jednotlivých hromadných garážach (HG) je orientačný a upresnenie je možné až na základe konkrétnej PD
- Deficit parkovacích miest je riešený aj návrhom kapacitnej parkovacej garáže s informačným systémom v blízkosti budovy Ministerstva hospodárstva, ktorá by slúžila obyvateľom a návštevníkom zóny Prievoz.

Zhrnutie odporúčaní v rámci statickej dopravy

- Z dôvodu maximálneho využitia riešiť strechy HG ako otvorenú parkovaciu plochu alebo zelenú plochu.
- Pri návrhu HG preveriť vplyv na svetlotechnické pomery okolitých objektov.
- Pri rekonštrukciách ulíc s rodinnou zástavbou odporúčame zriadenie zálivov na parkovanie pri dodržaní jednotnej koncepcie - povrch, umiestnenie bez zásahu do jazdného pruhu, okolitá zeleň a pod..

B.11 Verejná technická vybavenosť

Riešené územie sa nachádza vo východnej časti mesta v MČ Ružinov. Hranice riešeného územia tvoria ulice Parková, Kaštieľska, Gagarinova, Hraničná a koridor diaľnice D1.

B.11.1 Zásobovanie vodou a odkanalizovanie

Zásobovanie vodou

Súčasný stav

Z hľadiska zásobovania vodou je územie súčasťou jednotného systému bratislavského vodovodu.

Z hľadiska výškového zónovania patrí do I. tlakového pásma. Územím prechádza niekoľko kapacitnejších trás verejného vodovodu. V Mierovej ul. sú to vodovody DN 200 a 300 mm (v kolektore), v priestore Kaštieľskej ul. vchádza do územia vodovod DN 800 mm, ktorý pokračuje profilom DN 500 do lokality Pálenisko-Čierny les. Pozdĺž severnej strany diaľnice je situovaný nadradený vodovod DN 1000 resp. 1200 mm.

Zásobná sieť profilov DN 100 a 150 mm pokrýva celé riešené územie a umožňuje zásobovanie potenciálnej zástavby.

Neverejné vodovody

V zelených plochách sa nachádzajú závlahové vodovodné potrubia prevažne profilu DN 50 mm.

Návrh riešenia

Urbanistický návrh je spracovaný v dvoch variantoch. Uvažuje s dostavbou niekoľkých objektov školstva, administratívy a občianskej vybavenosti, bytového domu a ojedinele rodinných domov. Výpočet potreby vody je prevedený podľa Vyhlášky MŽP SR č.684/2006 zo 14.11.2006.

Potreba vody

Variant 1

75 obyv.	x	145 l/ob.d	=	10 875 l/d
15 zam.	x	60 l/zam.d	=	900 l/d
75 žiakov	x	60 l/ž.d	=	4 500 l/d
32 návš.	x	5 l/n.d	=	160 l/d
				16 435 l/d

$$Q_p = 16\,435 \text{ l/d} = 0,19 \text{ l/s}$$

$$Q_m = Q_p \times k_d = 0,19 \times 1,4 = 0,27 \text{ l/s}$$

$$Q_h = Q_m \times k_h = 0,27 \times 1,8 = 0,49 \text{ l/s}$$

Variant 2

75 obyv.	x	145 l/ob.d	=	10 875 l/d
171 zam.	x	60 l/zam.d	=	900 l/d
300 žiakov	x	25 l/ž.d	=	10 260 l/d
75 žiakov	x	60 l/ž.d	=	4 500 l/d
32 návš.	x	5 l/n.d	=	160 l/d
				26 695 l/d

$$Q_p = 26\,695 \text{ l/d} = 0,31 \text{ l/s}$$

$$Q_m = Q_p \times k_d = 0,31 \times 1,4 = 0,43 \text{ l/s}$$

$$Q_h = Q_m \times k_h = 0,43 \times 1,8 = 0,78 \text{ l/s}$$

Predpokladaná potreba požiarnej vody je 12,0 l/s.

Z uvedeného výpočtu je zrejmé, že nárast potreby vody je pre oba varianty totožný a navyše rozložený po celom riešenom území. Navrhované objekty aj dostavby existujúcich budú zásobované z existujúcej vodovodnej siete.

Odkanalizovanie

Súčasný stav

Územie riešenej zóny má vybudovanú sieť verejnej kanalizácie jednotnej sústavy. Severná časť Prievozu je odkanalizovaná do systému zberača B prostredníctvom jeho hlavných prítokov B VII, B VII-1, B VII-2, B VII-3 a B IX. Zberač B prechádza stredom riešeného územia v koridore Seberíniho ul. profilom DN 5400/3300 mm od západnej strany Tomášikovej ul. a pokračuje smerom na juhovýchod do MČ Vrakuňa. Južná časť Prievozu je odkanalizovaná do systému zberača A prostredníctvom jeho prítokov Af a Ach. Zberač A prechádza pozdĺž južnej hranice riešeného územia profilom DN 4600/3400 mm.

Stoková sieť je vybudovaná z potrubí DN 300 - 400 mm. Zberače majú dimenzie DN 600 - 1500 mm. Všetky odpadové vody sú za hranicami zóny odvádzané prostredníctvom zberačov A a B na čistenie do ÚČOV Vrakuňa.

Neverejné kanalizácie

Zo systémov neverejných kanalizácií sú na území zóny zastúpené najmä stoky dažďovej kanalizácie, hlavne v Mierovej a Gagarinovej ul., diaľnici D1. Pozdĺž východnej hranice zóny v smere Tomášikova – Kaštieľska – Parková prechádza trasa prechádza trasa I. kanála chemických odpadových vôd (I. KCHOV Istrochem) profilom 1140/1180 mm.

Návrh riešenia

Splaškové vody

V celom riešenom území je vybudovaná sieť verejnej kanalizácie. Do nej budú z navrhovaných objektov odvádzané splaškové vody.

Variant 1

Celkové množstvo splaškových vôd :

priemerný denný prietok splaškových vôd $Q_{24} = 0,19 \text{ l/s}$

najväčší prietok splaškových vôd $Q_{h, \max} = Q_{24} \times k_{h, \max} = 0,19 \times 3,0 = 0,57 \text{ l/s}$

Variant 2

Celkové množstvo splaškových vôd :

priemerný denný prietok splaškových vôd $Q_{24} = 0,31 \text{ l/s}$

najväčší prietok splaškových vôd $Q_{h, \max} = Q_{24} \times k_{h, \max} = 0,31 \times 3,0 = 0,93 \text{ l/s}$

Dažďové vody

Súčasný stav

Z hľadiska zrážkovo-odtokového procesu ide o územie rovinaté, značne zastavané. Riešeným územím nepreteká žiadny vodný tok. Verejná kanalizačná sieť v Bratislave je preťažená rozrastajúcou sa urbanizáciou mesta a zvyšovaním objemu splaškových a dažďových vôd. Verejná kanalizačná sieť kapacitne nezvláda odvádzanie zrážkových vôd a počas privalových dažďov často dochádza k vyplavovaniu poklopov na kanalizačných šachtách a k zaplavovaniu komunikácii a podchodov pre chodcov v najnižších položených miestach. BVS,a.s., ako správca verejnej kanalizácie, nepovoľuje pre novú výstavbu zaústenie dažďových vôd do verejnej kanalizácie, resp. len vo veľmi obmedzenom množstve pri nevhodných hydrogeologických podmienkach v území. Dôvodom uvedených sprísnených požiadaviek sú prebiehajúce klimatické zmeny, ktoré so sebou prinášajú striedanie dlhých období sucha s privalovými dažďami. Privalové dažde sa vyznačujú svojou extrémnosťou a početnosťou a nebezpečenstvom vzniku lokálnych záplav. V dôsledku klimatických zmien nastáva na mnohých miestach postupný pokles hladiny podzemných vôd.

Návrh riešenia

Novostavby budú odkanalizované delenou kanalizáciou. Do verejnej kanalizácie budú odvádzané iba splaškové odpadové vody. Zrážkové vody z navrhovaných objektov budú eliminované na mieste ich vzniku, návrhom vhodných retenčno-infiltračných zariadení, ako sú zelené strechy, vsakovacie zariadenia a pod..

Pri návrhu vodozadržných opatrení treba vychádzať z aktualizovaných hodnôt intenzity dažďa, ktoré pre Bratislavu aktualizoval SHMU v termíne 08/2021. Pri výpočtoch objemu retenčných prvkov z návrhovej zrážky je potrebné použiť aktualizovanú 20-ročnú návrhovú prívalovú zrážku $p=0,05$, trvajúcu 15 min., s intenzitou $i=244 \text{ l.s}^{-1}.\text{ha}^{-1}$ a súčiniteľ odtoku zo striech, spevnených plôch a komunikácii $k=1$, aby nebol podhodnotený potrebný zachytaný objem pre prívalovú zrážku. Podmienkou pre návrh vsakovania dažďových vôd, je znalosť hydrogeologických pomerov horninového prostredia, ktoré určujú objemové nároky vsakovacích zariadení.

Pásma ochrany verejných vodovodov a verejných kanalizácií

Pásma ochrany sú vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od vonkajšieho pôdorysného okraja vodovodného potrubia alebo kanalizačného potrubia na obidve strany

- a) 1,8 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm vrátane,
- b) 3,0 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii nad priemer 500 mm.

V pásme ochrany je zakázané:

- a) vykonávať zemné práce, umiestňovať stavby, konštrukcie alebo iné podobné zariadenia alebo vykonávať činnosti, ktoré obmedzujú prístup k verejnému vodovodu alebo verejnej kanalizácii alebo ktoré by mohli ohroziť ich technický stav,
- b) vysádzať trvalé porasty,
- c) umiestňovať skládky,
- d) vykonávať terénne úpravy.

B.11.2 Zásobovanie plynom

Súčasný stav

Riešené územie je napojené z dvoch zdrojov plynu, dvoma napojovacími vetvami plynovodov. Vetvou z regulačnej stanice plynu (RS) Prievoz s redukciou plynu STL/NTL o kapacite $4\,000 \text{ m}^3/\text{hod}$ situovanou pri križovatke Prievozskej a Bajkalskej ulice; a na RS Ostredky s redukciou plynu VTL/STL/NTL o kapacite $14\,000 \text{ m}^3/\text{hod}$, situovanej pri ukončení Ružinovskej ulice. Obe RS sú situované mimo riešeného územia.

Distribučné rozvody plynu sú situované v uliciach, aby bol zabezpečený trvalý prístup za účelom ich údržby a prípadnej rekonštrukcie. V lokalite sú vybudované plynovodné, staršie na tlakovej úrovni NTL a novšie na STL úrovni. Pri STL plynovode sa jedná o napojenie novšou vetvou z RS Ostredky, kde strednotlaková vetva je trasovaná do Liečebne Sv. Františka.

Návrh riešenia

Urbanistický návrh je riešený v dvoch variantoch a uvažuje s výstavbou objektov s funkčnou náplňou bývania v bytových a rodinných domoch, školstva a administratívy. Zemný plyn bude využívaný na vykurovanie, ohrev teplej úžitkovej vody a varenie v domácnostiach. Pre rodinné domy je predpokladaná priemerná potreba plynu pri výpočtovej teplote -11°C $1,2 \text{ m}^3/\text{hod}$, pre bytovú jednotku $0,9 \text{ m}^3/\text{hod}$. Potreba plynu pre polyfunkčné objekty a občiansku vybavenosť je vypočítaná z potreby tepla. U spotrebičov uvažujeme s ich účinnosťou 0,95 výhrevnosťou plynu $33,4 \text{ MJ/m}^3$.

Maximálna potreba plynu

Variant 1

bývanie

$$\text{BD } 24 \text{ b.j.} \times 0,9 \text{ m}^3/\text{h} = 21,6 \text{ m}^3/\text{h}$$

$$\text{RD } 6 \text{ RD} \times 1,2 \text{ m}^3/\text{h} = 7,2 \text{ m}^3/\text{h}$$

školstvo, OV

$$2\,875 \text{ m}^2 \text{ p.p.} \quad 18,1 \text{ m}^3/\text{h}$$

$$Q_p = 46,9 \text{ m}^3/\text{h}$$

Variant 2

bývanie

$$\begin{array}{rcl}
 \text{BD } 24 \text{ b.j.} \times 0,9 \text{ m}^3/\text{h} & = & 21,6 \text{ m}^3/\text{h} \\
 \text{RD } 6 \text{ RD} \times 1,2 \text{ m}^3/\text{h} & = & 7,2 \text{ m}^3/\text{h} \\
 \text{administratíva, škol., OV} & & \\
 \hline
 10\,275 \text{ m}^2 \text{ p.p.} & = & 64,3 \text{ m}^3/\text{h} \\
 Q_p & = & 93,1 \text{ m}^3/\text{h}
 \end{array}$$

V návrhu zásobovania plynom sa predpokladá, že aj budúce objekty v rozptýlenej zástavbe budú zásobované z jestvujúcich uličných rozvodov plynu. Objekty budú zásobované teplom z decentralizovaných zdrojov tepla, kotolní na báze zemného plynu prípadne z iných, alternatívnych zdrojov.

Ochranné a bezpečnostné pásma plynovodov

Podľa zákona o energetike č.251/2012 Z.z. sú ochranné a bezpečnostné pásma ohraničené zvislými rovinami po oboch stranách potrubí vo vodorovnej vzdialenosti. Pre STL a NTL plynovody s menovitou svetlosťou do 200 mm vrátane je ochranné pásmo 4,0 m. Bezpečnostné pásmo je po 10,0 m pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa, prevádzkovaným vo voľnom priestranstve. Pri plynovodoch v súvislej zástavbe ochranné a bezpečnostné pásma určí v súlade s technickými požiadavkami prevádzkovateľ distribučnej siete.

B.11.3 Zásobovanie teplom

Súčasný stav

Objekty sú zásobované decentralizovaným spôsobom zabezpečovania teplom, prostredníctvom domových a objektových kotolní na spaľovanie zemného plynu. Severná časť zóny t.j. zástavba popri Mierovej ul. je zásobovaná zo systému centrálnych zdrojov tepla (SCZT) vo vlastníctve Bratislavskej teplárenskej spoločnosti (BTS, a.s.) resp. MH teplárenský holding, a.s.. Primárne rozvody tepla sú umiestnené v kolektore vedenom pozdĺž Mierovej ulice. Vlastná distribúcia je zabezpečená cez odovzdávacie stanice tepla (OST) umiestnenými v jednotlivých objektoch resp. ako samostatne stojace objekty.

Návrh riešenia

Pre objekty administratívy a občianskej vybavenosti v lokalite, kde je vybudovaný systém centrálného zásobovania teplom navrhujeme aj budúcu zástavbu zabezpečovať z týchto zdrojov. Rodinné domy a zástavbu mimo SCZT uvažujeme zabezpečovať teplom doterajším spôsobom z decentralizovaných zdrojov, prostredníctvom domových a objektových kotolní na báze zemného plynu. Tieto zdroje budú súčasťou jednotlivých stavieb. Možná je tiež výroba tepla z alternatívnych zdrojov podľa voľby investorov, t.j. inštalovaním tepelných čerpadiel, slnečných kolektorov a pod.

B.11.4 Zásobovanie elektrickou energiou, telekomunikácie a kolektory

Zásobovanie elektrickou energiou

Súčasný stav

Energetické zariadenia nadradenej prenosovej ZVN resp. distribučnej VVN sústavy sa v tomto priestore v súčasnosti nenachádzajú a ani zo súčasného poznania neplánujú. Na úrovni rozvodnej siete VN - 22kV je územie zásobované elektrickou energiou prostredníctvom káblových vedení a elektrických staníc VN/NN, do 22kV rozvodnej siete sú pripojené prostredníctvom 22 kV káblovej slučky.

Zásobovanie jednotlivých odberateľov je prostredníctvom NN rozvodnej siete v káblovom prevedení.

Návrh riešenia

Bilancie a výkonové nároky novej zástavby

Podľa podkladov urbanistickej ekonómie je v území navrhovaná výstavba bytových jednotiek v bytovom dome a v rodinných domoch a občianskej vybavenosti Návrh vychádza z predpokladaného

merného zaťaženia 2,1-2,7 kW/b.j. pre bytové jednotky a pre vybavenosť uvažujeme s hodnotou 0,025-0,055 kW/m² podlažnej plochy.

Výkonové nároky :

Variant 1

bývanie 66 kW
vybavenosť + HG 93 kW

Do celkovej bilancie uvažujeme 60% zaťaženia vybavenosti, použitý koeficient súčasnosti jednotlivých druhov odberov 0,80. Vyťaženosť transformátorov predpokladáme 80 % a $\cos \phi = 0,95$.

$P_i = 394 \text{ kW}$
 $P_{sk} = 127 \text{ kW}$
 $P_{trafa} = 167 \text{ kVA}$

Variant 2

bývanie 66 kW
vybavenosť + HG 229 kW

Do celkovej bilancie uvažujeme 60% zaťaženia vybavenosti, použitý koeficient súčasnosti jednotlivých druhov odberov 0,80. Vyťaženosť transformátorov predpokladáme 80 % a $\cos \phi = 0,95$.

$P_i = 731 \text{ kW}$
 $P_{sk} = 236 \text{ kW}$
 $P_{trafa} = 311 \text{ kVA}$

V zmysle preukázaných výkonových nárokov a s ohľadom na rozptyl novej výstavby, zásobovanie nových objektov navrhujeme rozšírením existujúcej siete NN, podľa postupu výstavby a s ohľadom na aktuálne napäťové pomery v rozvodnej sieti.

Rozvody NN siete budú zrealizované káblovým vedením 1kV.

Riešenie NN siete a VO nie je predmetom tejto dokumentácie.

Záver - variantné riešenie 1 a 2 navrhovanej zástavby je z hľadiska zásobovania elektrickou energiou temer totožné.

Ochranné pásma podľa zákona o energetike č.251/2012

- Ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča. Vzdialenosť obidvoch rovín od krajných vodičov je pri napätí

a/ od 1 kV do 35 kV vrátane

1. pre vodiče bez izolácie 10 m., v súvislých lesných priesekoch 7 m
2. pre vodiče so základnou izoláciou 4 m., v súvislých lesných priesekoch 2 m
3. pre zavesené káblové vedenie 1 m

b/ od 35 kV do 110 kV vrátane 15 m,

c/ od 110 kV do 220 kV vrátane 20 m

d/ od 220 kV do 400 kV vrátane 25 m

e/ nad 400 kV 35 m.- Ochranné pásmo zaveseného káblového vedenia s napätím od 35 kV do 110 kV vrátane je 2 m od krajného vodiča na každú stranu.

- Ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla. Táto vzdialenosť je

a/ 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky.

b/ 3 m pri napätí nad 110 kV.

- Ochranné pásmo elektrickej stanice

a/vonkajšieho vyhotovenia s napätím 110 kV a viac je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 30 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice

b/ vonkajšieho vyhotovenia s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice

c/ s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení.

Telekomunikácie

Riešená lokalita predstavuje z hľadiska napojenia do telekomunikačnej siete oblasť začlenenú do atrakčného obvodu telekomunikačného objektu – TO Tomášikova. V riešenej oblasti je vybudovaná dostatočná telekomunikačná infraštruktúra a taktiež sa v okolí nachádzajú rezervy na napojenie ďalšej výstavby. V prípade rozsiahlejších investičných aktivít je potrebné s využitím jestvujúcich optických trás budovať optickú prístupovú sieť. TO Tomášikova je vybudovaný v digitálnej technológii a začlenený do digitálnej optickej telekomunikačnej siete v rámci mesta Bratislavy.

Návrh riešenia

V riešenom území sa predpokladá s urbanistickým dotvorením disponibilných plôch, predovšetkým s výstavbou bytov v bytových domoch a RD, príslušnej občianskej vybavenosti a školských objektov. Pre danú kapacitu navrhujeme v súlade s prijatou koncepciou výstavby telekomunikačnej siete vybudovať sieť s 150% hustotou telefonizácie a zabezpečením daných požiadaviek na telekomunikačné služby.

Posúdenie kapacít :

Variant 1

Napájané objekty	Kapacita výstavby	Návrh pripojenia	
Bytový dom, RD	24 b.j., 6 RD	70 párov	10 vl.
Školstvo, OV	2875 m ² , 15 zam.	10 párov	2 vl.
Rezerva		10 párov	2 vl.
Celkom		90 párov	14 vl.

Variant 2

Napájané objekty	Kapacita výstavby	Návrh pripojenia	
Bytové domy, RD	24 bytov, 6 RD	70 párov	10 vl.
Administratíva, OV	7475 m ² , 164 zam.	20 párov	4 vl.
Školstvo	2800 m ² , 21 zam.	10 párov	2 vl.
Rezerva		10 párov	2 vl.
Celkom		110 párov	18 vl.

Celková potrebná kapacita telekomunikačnej infraštruktúry predstavuje 90 párov resp. 14 vlákien pre optickú prístupovú sieť vo Variante 1 a 110 párov resp. 18 vlákien pre optickú prístupovú sieť vo Variante 2.

Koncept riešenia - vzhľadom k prijatej koncepcii budovania telekomunikačných sietí navrhujeme nové požiadavky na telekomunikačné služby v danej lokalite pokryť prostredníctvom jestvujúcich rezerv vo vybudovanej optickej prístupovej sieti.

Technológia optických prístupových sietí umožňuje sprístupnenie najnovších telekom. služieb v požadovanom rozsahu. Po posúdení jednotlivých požiadaviek na telekom. služby bude navrhované riešenie optickej prístupovej siete upresnené.

Ochranné pásma :

Na ochranu telekomunikačných vedení (kábloých) sa podľa § 68 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách zriaďuje ochranné pásmo. Pred začatím výkopových prác je nutné zameranie a vytýčenie podzemných inž. sietí. V zmysle príslušného zákona, telekomunikačnej vyhlášky a noriem STN predstavujú ochranné pásma telekomunikačných zariadení :

- pre miestne telekomunikačné káble a rozvody je ochranné pásmo široké 1,5 m od osi trasy a prebieha po celej dĺžke trasy.
- pre diaľkové a spojovacie vedenia je ochranné pásmo široké 1,5 m od osi jeho trasy po oboch stranách a prebieha po celej dĺžke jeho trasy. Hĺbka a výška ochranného pásma je 2 m od úrovne zeme ak ide o podzemné vedenie a v okruhu 2m, ak ide o nadzemné vedenie.

Kolektory

Pozdĺž južnej strany Mierovej ul. je situovaná trasa kolektora, v ktorom sú uložené potrubia vodovodu, plynovodu, teplovodu a káblové vedenia VN, NN a telekomunikácií.

B.11.5 Odpadové hospodárstvo

Pri nakladaní s komunálnym odpadom (KO) je potrebné pokračovať v triedenom zbere KO vrátane biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu (BRKO) a postupne zavádzať moderné a ekologickejšie systémy zberu – napr. vertikálny systém zberu komunálneho odpadu a to hlavne pre zástavbu bytových domov a vybavenostno-bytových komplexov.

Riešenie prostredníctvom veľkokapacitných úložísk (pod úrovňou zeme) pre triedený zber KO

- znižuje zaťaženie verejného priestoru (priestorové a hygienické) a zlepšuje jeho estetiku
- vlastnou hmotnosťou sa znižuje objem odpadu
- umožňuje riadený a efektívny zber odpadu prostredníctvom technológií
- veľká zberná kapacita redukuje dopravné zaťaženie a znižuje emisie.

Vhodná dostupnosť veľkokapacitných stojísk je do vzdialenosti cca 100-150 m, je možné využiť aj existujúce spevnené plochy pre zber KO a treba zohľadniť vhodný dopravný prístup zbernými mechanizmami. Umiestnenie týchto stojísk UPN Z nestanovuje.

B.12 Pozemky, ktoré nemožno zaradiť medzi stavebné pozemky

Pozemky, ktoré nemožno zaradiť medzi stavebné sú určené predovšetkým funkčným využitím stanoveným v UPN BA a sú spodrobnejšie v riešení UPN Z. Ide o pozemky, kde nie je možné umiestňovať stavby s výnimkou nevyhnutného technického a dopravného vybavenia územia, drobných stavieb, mestského mobiliáru, umeleckých diel a pod..

Pre zónu Prievoz ide o plochy s nasledovným funkčným využitím:

- parky
- plochy dopravy, námestí a verejných priestorov
- plochy verejnej zelene v územiach s iným funkčným využitím
- plochy areálovej zelene
- plochy zelene záhrad.

Rozhranie medzi stavebnými a nestavebnými pozemkami alebo časťami pozemkov určujú stavebné čiary stanovené v záväznej časti UPN Z vo výkrese 06 Regulácia územia.

B.13 Zastavovacie podmienky na umiestnenie jednotlivých stavieb

Zastavovacie podmienky na umiestnenie stavieb s určením možného zastavania a únosnosti využívania územia sú stanovené v záväznej časti UPN Z.

Sú určené diferencovane pre:

- zastavateľné územia (stavebné bloky), kde regulujú najmä funkčné využitie, umiestnenie a objem nadzemných častí budov a iné špecifické limity
- nezastavateľné územia (uličné priestory, verejné priestranstvá, plochy zelene), kde regulujú funkčné a priestorové usporiadanie vo verejnom priestore.

Podrobne sú zastavovacie podmienky vyjadrené v záväznej časti UPN Z – textovej aj grafickej vo výkrese 06 Regulácia územia.

B.14 Chránené časti krajiny

V riešenom území sa nenachádzajú chránené časti krajiny v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Územná ochrana

V súlade so zákonom č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny platí v území prvý stupeň ochrany a uplatňujú sa v ňom ustanovenia o všeobecnej ochrane prírody. Riešené územie nezasahuje do chránených území, ani do ich ochranných pásiem. Na jeho území sa nenachádzajú biotopy európskeho ani národného významu, ako ani biotopy druhov európskeho či národného významu.

Druhovú ochranu

V zmysle §33 zákona nie je v riešenom území evidovaný výskyt chránených druhov rastlín a živočíchov.

Ochrana drevín

V riešenom území sa nenachádzajú žiadne chránené stromy podľa §49 zákona.

Územný systém ekologickej stability

Riešené územie podľa projektu RÚSES mesta Bratislavy (SAŽP 2019) a platného ÚPN hlavného mesta SR Bratislavy nezasahuje do biocentier, biokoridorov, genofondových plôch ani iných prvkov významných pre územný systém ekologickej stability.

Najbližšie prvky ÚSES sú situované južne až juhovýchodne od riešeného územia. Ide o regionálne biocentrum Prievoz-Vrakuňa a nadregionálny biokoridor Malý Dunaj.

Na miestnej úrovni plnia významnú funkciu plochy parkovo upravenej zelene, ktoré majú popri svojej estetickej, hygienickej, či sociálnej funkcii aj dôležitú ekostabilizačnú funkciu.

B.15 Pamiatková ochrana

Ochrana pamiatok je vykonávaná v zmysle zákona č. 49/2002 Z. z o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov. Požiadavky z hľadiska ochrany kultúrnych pamiatok sú najmä:

- rešpektovať stanovené podmienky ochrany nehnuteľných kultúrnych pamiatok a usmerniť rozvoj ich prostredia alebo okolia
- v koncepcii priestorového a funkčného využitia rešpektovať architektonické objekty, ktoré dotvárajú charakteristický obraz prostredia národnej kultúrnej pamiatky, podporiť ich vnímanie a význam v území
- vo verejnom záujme zachovať hodnoty kultúrneho dedičstva a všetky zámery v kontaktnom území usmerňovať a regulovať tak, aby rešpektovali podmienky ochrany kultúrnej pamiatky a jej prostredia.

V území zóny sa nachádzajú tieto pamätihodnosti mestskej časti Bratislava-Ružinov, všetky sú situované v areáli cintorína Prievoz:

	Adresa	č. parcely	číslo
Hlavný kamenný kríž	Kaštieľska ul., cintorín	500/1	RUZ-1A-19
Náhrobok rodiny Huber	Kaštieľska ul., cintorín	500/1	RUZ-1A-20
Náhrobok Karola Furstu	Kaštieľska ul., cintorín	500/1	RUZ-1A-21
Dom smútku	Kaštieľska ul., cintorín	500/2	RUZ-1A-22

V území zóny sa nachádzajú tieto národné kultúrne pamiatky (NKP) evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR (ÚZPF).

Názov NKP	Kaštieľ s areálom	Kaštieľ s areálom	Kaštieľ s areálom
Zaužívaný názov PO	Csákyho kaštieľ	park Csákyovského kaštieľa	brána kaštieľa v Prievoze
Číslo ÚZPF	10450/1	10450/2	10450/3
adresa	Krásna 22	Krásna ul.	Krásna ul.
č. parcely	2886/32	2886/1, :/27(len pozemok), 2887/1, :/2, 2889/1, 2892/1(len pozemok), :/5, 2893(len pozemok), 2895/1, :/23	2889/1
Druhovú určenie	architektúra	historická zeleň	architektúra
Doba vzniku	1899-1902	1.pol. 19.st.	1899/1900-1902
Prevládajúci sloh	eklektický	prírodne-krajinársky	eklektizmus
Dátum vyhlásenia	19.10.1989	7.6.2022	7.6.2022
Číslo rozhodnutia:	MK SSR-3628/89-32	PUSR-2022/8151-3/ 48400/SAB	PUSR-2022/8151-3/ 48400/SAB

zdroj: <https://www.pamiatky.sk/nkp,-po/register-nkp/>

V riešení UPN Z sú všetky objekty pamiatkovej ochrany aj pamätihodnosti MČ rešpektované, sú dodržané požiadavky na ich ochranu a sú vytvorené podmienky na ich akcentáciu a pozdvihnutie ich významu v zóne.

B.16 Etapizácia a vecná a časová koordinácia

Vzhľadom na prevažne zastavané územie zóny a len ojedinelé možnosti dostavby a výstavby v zóne sa etapizácia a časová koordinácia nestanovuje.

Rozvoj dopravnej infraštruktúry – rozšírenie ulíc Kaštieľska a Parková s trolejbusovou traťou a cyklotrasou – súvisí s rozvojom územia Domové role (južne za diaľnicou D1) a je v kompetencii hlavného mesta SR Bratislavy.

B.17 Pozemky na verejnoprospešné stavby

Pozemky pre verejnoprospešné stavby sú stanovené v záväznej časti UPN Z. Verejnoprospešné stavby sú určené v oblastiach:

- **dopravné stavby a verejné priestory**

- D1 - rekonštrukcia ul. Kaštieľska/Parková vrátane trolejbusovej trasy a rozšírenia o cyklotrasu O5
- D2 – predĺženie ul. Martinská a jej prepojenie na ul. Hraničná (variant 1 a 2)
- D3 – cyklotrasa V1 – segregovaná časť
- D4 – ul. Mierová pri ZŠ
- D5 – križovatka Sinokvetná/Kladnianska
- D6 – križovatka Staré záhrady/Kladnianska
- D7 – križovatka Stachanovská/Kladnianska
- D8 – križovatka Kľukatá/Varínska/Krásna
- D9 – križovatka Bažantia/Gruzínska
- G1 – HG Sinokvetná - rekonštrukcia
- G2 – HG Staré záhrady I
- G3 – HG Staré záhrady II
- G4 – HG Staré záhrady III
- G5 – HG Hraničná (variant 1 a 2)
- G6 – HG Gagarinova (variant 1 a 2)

- **občianska vybavenosť**

- OV1 – MŠ Mierová
- OV2 – Spoločenský dom Prievoz

- **plochy zelene**

- Z1 – areál Parková
- Z2 – komunitná záhrada Ružomerská
- Z3 – prepojenie Martinská/parčík Hraničná

B.18 Stavby určené na asanáciu

Z dôvodov rozšírenia cestnej siete sú v území navrhnuté nasledovné objekty na asanáciu:

Variant č. 1

- A1 – prístrešok

Variant č. 2

- A1 – prístrešok
- A2 – záhradný domček

Grafická časťZoznam výkresov UPN Z Prievoz-západ:

1	Širšie vzťahy		M 1:5000
2	Komplexný urbanistický návrh	var. 1, 2	M 1:1000
3	Doprava	var. 1, 2	M 1:1000
4a	TI – vodné hospodárstvo	var. 1, 2	M 1:1000
4b	TI – energetika a telekomunikácie	var. 1, 2	M 1:1000
5	Zeľň a adaptačné opatrenia	var. 1, 2	M 1:1000

Záväzná grafická časť

6	Komplexný urbanistický návrh	var. 1, 2	M 1:1000
	Schéma verejnoprospešných stavieb	var. 1, 2	bez mierky

Výkres 1 Širšie vzťahy je rovnaký pre oba varianty riešenia.